

महाराष्ट्र विधानपरिषद

तिसरे अधिवेशन, २०२१

तारांकित प्रश्नोत्तरांची यादी

गुरुवार, दिनांक २३ डिसेंबर, २०२१ / पौष २, १९४३ (शके)

- (१) उप मुख्यमंत्री
 - (२) जलसंपदा व लाभक्षेत्र विकास मंत्री
 - (३) सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्री
 - (४) कामगार, ग्रामविकास मंत्री
 - (५) वैद्यकीय शिक्षण, सांस्कृतिक कार्ये मंत्री
 - (६) महिला व बालविकास मंत्री
 - (७) मृद व जलसंधारण मंत्री
- } यांचे प्रभारी विभाग

प्रश्नांची एकूण संख्या - ७७

नागपूर येथील मेडिकल रुग्णालयामध्ये कॅन्सर इन्स्टिट्यूटचे बांधकाम करून आवश्यक यंत्रसामुग्री व निधी उपलब्ध करून देण्याबाबत

(१) * १०५४० श्री.गिरीशचंद्र व्यास, श्री.रामदास आंबटकर, श्री.नागोराव गाणार, श्री.प्रवीण दटके, श्री.प्रशांत परिचारक, श्री.प्रविण दरेकर, श्री.अभिजित वंजारी, श्री.अशोक ऊर्फ भाई जगताप, श्री.राजेश राठोड, श्री.अमरनाथ राजूरकर, डॉ.वजाहत मिर्झा, श्री.जयंत आसगावकर : सन्माननीय वैद्यकीय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) नागपूर येथील मेडिकल रुग्णालयामध्ये तीन वर्षापूर्वी प्रस्तावित कॅन्सर इन्स्टिट्यूटच्या बांधकामास मंजूरी मिळून बांधकाम झालेले नसून या इन्स्टिट्यूटसाठी आवश्यक यंत्रसामुग्रीसाठी रुपये २३.२० कोटीचा निधी दिल्यावरही यंत्रे खरेदी केले गेले नसल्याने नागपूरसह मध्य भारतातील

अत्यवस्थ कर्करुग्णांना कालबाहय कोबाल्टसह इतर यंत्रावर उपचार घ्यावे लागत असल्याची बाब माहे ऑगस्ट, २०२१ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर बांधकामाच्या आवश्यक परवानग्या प्राप्त झाल्यानंतर नागपूर महानगर प्रदेश विकास (NMRDA) प्राधिकरणाकडून निविदा प्रक्रियेची कार्यवाही सुरु करण्यात आली आहे काय,

(३) असल्यास, मेडीकल रुग्णालयाच्या बहुप्रतिक्षीत कॅन्सर इन्स्टिट्यूट उभारणीबाबत टाटा कर्करोग संशोधन संस्थेकडे विनंती करण्यात येत आहे, हे ही खरे आहे, काय,

(४) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुषंगाने नागपूर मेडिकलमध्ये कॅन्सर इन्स्टिट्यूटचे बांधकाम सुरु करून या इन्स्टिट्यूटसाठी आवश्यक ती यंत्रसामुग्री व निधी उपलब्ध करून देण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.अमित विलासराव देशमुख : (१) व (२) हे अंशतः खरे आहे.

कॅन्सर इन्स्टिट्यूटच्या बांधकामासाठी रुपये ७६.१० कोटीची प्रशासकीय मान्यता प्रदान करण्यात आलेली असून कॅन्सर इन्स्टिट्यूट टाटा कर्करोग संशोधन संस्था यांच्या मार्गदर्शन व सल्ल्याने सदर इमारतीचे बांधकाम करण्यात येईल. सदर इमारतीच्या बांधकामाची प्रक्रिया पूर्ण झाल्यानंतर यंत्र खरेदी करून स्थापित करण्यात येईल.

(३) हे खरे नाही.

कॅन्सर इन्स्टिट्यूट टाटा कर्करोग संशोधन संस्था यांच्याकडून इमारत उभारण्यात येत नसून संस्थेकडून केवळ मार्गदर्शन व सल्ला घेण्यात येत आहे.

(४) सदर यंत्रसामुग्रीसाठी रुपये २३.२० कोटी इतका निधी हाफकीन जीव औषध महामंडळास वर्ग करण्यात आला आहे. तथापि, बांधकामाची प्रक्रिया पूर्ण झाल्यानंतर यंत्र खरेदी करून स्थापित करण्यात येईल.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**राज्यातील संगणक परिचालकांना आयटी महामंडळात
सामावून घेणेबाबत**

(२) * १०४१९ श्री.सुरेश धस : सन्माननीय ग्रामविकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) गत अर्थसंकल्पीय अधिवेशनात राज्यातील सुमारे २७,००० संगणक परिचालकांना आयटी महामंडळात सामावून घेण्याच्या प्रश्नावर विधान परिषद सभागृहात मागणी करण्यात आली होती, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, मा.ग्रामविकास मंत्री महोदयांनी संगणक परिचालक संघटनेला दिनांक ११ मार्च, २०२१ रोजी वा त्यासुमारास लवकरच प्रश्न सोडविण्याचे लेखी आश्वासनही दिले होते, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, राज्यातील २७,००० संगणक परिचालकांना आयटी महामंडळात सामावून घेण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.हसन मुश्रीफ : (१) होय, हे खरे आहे.

(२) व (३) होय, हे खरे आहे. यावलकर समितीच्या शिफारसी नुसार संगणक परिचालक पदनिर्मिती लवकरात लवकर करण्याबाबत दिनांक ११ मार्च, २०२१ रोजीच्या पत्रान्वये संगणक परिचालक संघटनेला कळविण्यात आले होते. त्यानुसार संगणक परिचालकांचा (डाटा ऑपरेटर) ग्रामपंचायत कर्मचारी आकृतीबंधामध्ये समावेश करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन आहे. तसेच केंद्र शासनाकडून सदर योजनेस मुदतवाढ देण्यात आली असल्याने त्यांच्याकडे निधीची मागणी करण्यात येणार आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**राज्यातील रक्त साठ्याची माहिती अद्ययावत न ठेवणाऱ्या
रक्तपेढ्यांवर कारवाई करण्याबाबत**

(३) * ११२४६ डॉ.रणजित पाटील, श्री.अशोक ऊर्फ भाई जगताप, श्री.अमरनाथ राजूरकर, श्री.राजेश राठोड, डॉ.वजाहत मिर्झा, डॉ.सुधीर तांबे, श्री.अभिजित वंजारी, श्री.मोहनराव कदम, श्री.जयंत आसगावकर, श्री.जयंत पाटील : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्य रक्त संक्रमण परिषदेने गरजू रुग्णांच्या नातेवाईकांना रक्त देण्यास टाळाटाळ करणाऱ्या तसेच त्यांच्याकडे उपलब्ध असलेल्या रक्त साठ्याची माहिती अद्ययावत न ठेवणाऱ्या २३४ रक्तपेढ्यांवर कारवाई केल्याची घटना माहे सप्टेंबर, २०२१ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, कोरोना संसर्गामुळे मुंबई व राज्याच्या इतर भागामध्ये निर्माण झालेल्या रक्ताच्या तुटवड्यामुळे विविध ठिकाणी रक्तदान शिबिरे आयोजित करून जमा केलेले रक्त तसेच रक्तपेढ्यांनी गरजू व्यक्तींना रक्त न दिल्याने व त्यांच्या नियोजनाच्या अभावामुळे राज्यात ६५ हजार ५६७ लिटर रक्त वाया गेले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, रक्तदान शिबिरे आयोजित करणारे आयोजक हे अनेकदा प्रसिध्दीसाठी तसेच स्पर्धेच्या हेतुने अतिरिक्त रक्त गोळा करून त्याच्या साठवणूकीचे नियोजन नसल्यामुळे रक्त वाया जात आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, राज्यातील अनेक रक्तपेढ्यांनी त्यांच्याकडे असलेल्या रक्तासंदर्भातील माहितीची नोंद राज्य रक्तसंक्रमण परिषदेकडे करणे आवश्यक असताना तसेच त्यांच्याकडे उपलब्ध असलेले रक्त इतर रक्त पेढ्यांना देण्याबाबत शासनाने सन २०१५ मध्ये नियम केलेले असताना सुध्दा नियमाची अंमलबजावणी होत नाही, हे ही खरे आहे काय,

(५) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून चौकशीच्या अनुषंगाने रक्त देण्यास टाळाटाळ करणाऱ्या तसेच त्यांच्याकडे उपलब्ध असलेल्या रक्त साठ्याची माहिती अद्ययावत न ठेवणाऱ्या रक्तपेढ्यांवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(६) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.राजेश टोपे : (१) होय, हे खरे आहे.

(२) हे खरे नाही.

वृत्तपत्रात ६५ हजार ५६७ लिटर वाया गेलेल्या रक्ताची आकडेवारी ही मागील पाच वर्षातील आहे. कोविड-१९ काळातील म्हणजे सन २०२० वर्षात एकूण १५.४६ लाख युनीट (३५० ML प्रती युनीट / बॅग) एवढे रक्त संकलन

करण्यात आले व त्यापैकी २२,०५२ युनीट संपूर्ण रक्त / लालपेशी वाया गेले. हे वाया जाण्याचे प्रमाण एकूण रक्त संकलनाच्या फक्त १.४२% एवढे आहे.

रक्तास ३५ दिवसांची आयुर्मर्यादा (shelflife) असते. कुठलीही आपत्ती/ आणीबाणी सांगून येत नाही. त्यामुळे निकडीच्या प्रसंगी रुग्णांचे प्राण वाचविण्याच्यादृष्टीने सर्व रक्तगटांचे रक्त उपलब्ध ठेवणे गरजेचे असते. प्रसंगी अल्प प्रमाणात रक्त वाया गेले तरी चालेल, परंतु रक्तकेंद्रामध्ये रक्त उपलब्ध असणे गरजेचे असते.

(३) हे खरे नाही.

रक्तदान शिबीरे ही रक्तकेंद्रांच्या गरजेनुसारच आयोजित करण्यात येतात.

(४) राज्यातील सर्व रक्तकेंद्रांना दैनंदिन रक्तसाठा उपलब्धतेची नोंद राज्य रक्त संक्रमण परिषदेच्या संकेतस्थळावर करण्याबाबत सूचना दिलेल्या आहेत. तसेच राष्ट्रीय रक्त संक्रमण परिषदेच्या सन २०१५ मधील मार्गदर्शक सूचनांनुसार एका रक्तकेंद्रात जादा असलेले रक्त दुसऱ्या गरज असलेल्या रक्तकेंद्रामध्ये पाठविण्यात येते.

(५) रक्त देण्यास विशेषतः थॅलेसिमिया रुग्णांना रक्त देण्यास टाळाटाळ करणाऱ्या रक्तकेंद्राविरुद्ध प्रक्रिया शुल्काच्या तीनपट दंड आकारण्यात येतो व दैनंदिन रक्त साठ्याची माहिती अद्ययावत न करणाऱ्या रक्तकेंद्रावर रुपये १०००/- प्रतिदिन याप्रमाणे दंड आकारण्यात येतो.

(६) प्रश्न उद्भवत नाही.

लासूर (ता.गंगापूर, जि.औरंगाबाद) स्टेशन येथील प्राथमिक आरोग्य केंद्राचे रूपांतर ग्रामीण रुग्णालयात करण्याबाबत

(४) * १०५७० श्री.सतिश चव्हाण, श्री.विक्रम काळे, श्री.अमरनाथ राजूरकर, श्री.अब्दुल्लाखान दुर्गाणी : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) लासूर (ता.गंगापूर, जि.औरंगाबाद) स्टेशन येथील प्राथमिक आरोग्य केंद्राची स्थापना सन १९६९ मध्ये झाली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सद्यःस्थितीत पंचक्रोशीतील प्रति दिवस ८० ते ९० खेड्यातील रुग्णसंख्या २०० ते २५० असून प्राथमिक आरोग्य केंद्राची इमारत ५० वर्षापूर्वीची जुनी असल्याने ती मोडकळीस आली असल्याची बाब माहे ऑक्टोबर, २०२१ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सदर प्राथमिक आरोग्य केंद्रात वैद्यकीय अधिकाऱ्यासह कर्मचारी वर्ग कमी असून औषधीचा तुटवडा असतो, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुषंगाने लासूर प्राथमिक आरोग्य केंद्राचे रुपांतर ग्रामीण रुग्णालयात करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.राजेश टोपे : (१) व (२) होय, हे खरे आहे.

प्राथमिक आरोग्य केंद्र लासूर स्टेशन येथील इमारत जुनी असल्यामुळे जिल्हा परिषद सर्वसाधारण सभेमध्ये प्राथमिक आरोग्य केंद्र बांधकामासाठी रुपये ६.०० कोटी रकमेस नियोजन समितीमधून निधी उपलब्ध होण्याच्या व मान्यतेच्या अधिन राहून व जिल्हा परिषद वित्त विभागाच्या सहमतीने सुधारित प्रशासकीय मान्यता देण्याचा ठराव मंजूर करण्यात आला आहे.

(३) व (४) अंशतः खरे आहे. प्राथमिक आरोग्य केंद्र लासूर स्टेशन येथे एकूण १८ पदे मंजूर असून त्यापैकी ३ वैद्यकीय अधिकारी असून सदर ३ ही पदे भरलेली आहेत. उर्वरित १५ कर्मचाऱ्यांच्या पदांपैकी १० पदे भरलेली असून ५ पदे रिक्त आहेत. तसेच सदरील रिक्त पदे जिल्हा परिषदेच्या आस्थापनेवरील आरोग्य विभागातील असून सदर रिक्त पदे भरण्यास ग्रामविकास विभागाच्या दिनांक १४ जून, २०२१ रोजीच्या शासन आदेशान्वये मंजूरी मिळाली असून पदभरतीची प्रक्रिया सुरु करण्यात आली आहे. प्राथमिक आरोग्य केंद्र लासूर स्टेशन येथे पुरेशा प्रमाणात औषधीचा पुरवठा नियमित केला जातो.

प्राथमिक आरोग्य केंद्राचे रुपांतर ग्रामीण रुग्णालयामध्ये करण्याबाबत सदर प्रस्ताव आयुक्त, आरोग्य सेवा यांना प्राप्त झाला होता.सदर प्रस्तावामध्ये त्रुटी असल्यामुळे त्रुटीची पूर्तता करण्याबाबत उपसंचालक, आरोग्य सेवा, औरंगाबाद मंडळ, औरंगाबाद यांना कळविले आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**राज्यातील बंजारा समाजाच्या तांडा वस्त्यांसाठी स्वतंत्र
ग्रामपंचायत स्थापन करण्याबाबत**

(५) * १०९७३ श्री.राजेश राठोड, श्री.अशोक ऊर्फ भाई जगताप, डॉ.वजाहत मिर्झा, डॉ.सुधीर तांबे, श्री.अमरनाथ राजूरकर, श्री.अभिजित वंजारी, श्री.जयंत आसगावकर, श्री.मोहनराव कदम : दिनांक १५ डिसेंबर, २०२० रोजी सभागृहाच्या पटलावर ठेवण्यात आलेल्या अतारांकित प्रश्नोत्तरांच्या यादी क्रमांक ११ मधील प्रश्न क्रमांक ५७८० ला दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात सन्माननीय ग्रामविकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील बंजारा समाजाच्या तांड्यामध्ये राहणाऱ्या नागरिकांना शासनाच्या सोयी-सुविधा उपलब्ध होत नसल्यामुळे तांडा वस्त्यांसाठी स्वतंत्र ग्रामपंचायत निर्माण करण्याबाबत लोकप्रतिनिधी यांनी निवेदन दिले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, लोकप्रतिनिधींच्या उपरोक्त निवेदनानुसार शासनाने महाराष्ट्र जमीन महसूल अधिनियम, १९६६ च्या कलम ४(१), वित्त विभागाचे दिनांक १५ एप्रिल, २०१७ व दिनांक १० ऑक्टोबर, २०१७ रोजीचे शासन परिपत्रकाच्या अनुषंगाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीच्या अनुषंगाने स्वतंत्र ग्रामपंचायत निर्माण करण्यासाठी कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.हसन मुश्रीफ : (१) होय, हे अंशतः खरे आहे. सदर विषयाच्या अनुषंगाने काही लोकप्रतिनिधींची निवेदने प्राप्त झाली आहेत.

(२) व (३) शासन निर्णय क्र.व्हीपीएम २६०३/प्र.क्र.१५४४/ पं.रा.४ (२२), दिनांक १२ फेब्रुवारी, २००४ मधील सूचना विचारात घेऊन ग्रामपंचायत स्थापनेकरीता भारताच्या संविधानाच्या अनुच्छेद २४३ च्या खंड (छ) व महाराष्ट्र ग्रामपंचायत अधिनियम (सन १९५९ चा अधिनियम ३) कलम ४ अन्वये गाव जाहीर करण्यात येते.

प्रचलित तरतुदीनुसार ग्रामपंचायतीचे विभाजन/एकत्रिकरण/त्रिशंकु भागासाठी स्वतंत्र ग्रामपंचायत स्थापन करताना, शासन स्तरावर केवळ "महसुली गाव" या घटकाचा विचार करण्यात येतो, ज्या ठिकाणी स्वतंत्र ग्रामपंचायत स्थापन करावयाची आहे, ते क्षेत्र महाराष्ट्र जमीन महसूल अधिनियम, १९६६ च्या कलम ४(१) नुसार स्वतंत्र महसुली गाव म्हणून जाहीर झालेले असले पाहिजे. आदिवासी किंवा तांडा या भागांसाठी किंवा दोन गावात ३ कि.मी. पेक्षा जास्त अंतर असल्यास लोकसंख्या किमान एक हजार असणे आवश्यक असून सर्वसाधारण भागासाठी लोकसंख्या किमान दोन हजार असणे आवश्यक आहे. ग्रामपंचायत आर्थिकदृष्ट्या सक्षम असाव्यात या उद्देशाने किमान लोकसंख्येची निश्चिती करण्यात आलेली आहे.

वित्त विभागाच्या शासन परिपत्रक दिनांक १५ एप्रिल, २०१७ नुसार राज्याच्या वित्तव्यवस्थेवर परिणाम होईल किंवा शासनावर वित्तीय भार येणार असेल अशा प्रकरणात प्रशासकीय विभागांनी वित्त विभागाशी विचारविनिमय करून तसेच वित्त विभागाची पुर्वसंमती घेऊन कार्यवाही करण्याबाबतच्या सूचना देण्यात आल्या आहेत.

त्यानुसार ग्रामपंचायत विभाजन/एकत्रिकरण/त्रिशंकु भागासाठी स्वतंत्र ग्रामपंचायत स्थापन करण्याच्या प्रस्तांवावर वित्त विभागाच्या मान्यतेने कार्यवाही करण्यात येते.

ग्रामपंचायती/ग्रुप ग्रामपंचायतीमध्ये समाविष्ट असणाऱ्या सर्व महसुली गावांच्या ठिकाणी असलेल्या गावे/वाड्या/वस्त्या/तांडे/पाडे/टोले यांना विविध विकास कामांसाठीचा निधी लोकसंख्येच्या प्रमाणात (Proportionate) उपलब्ध करून देणेबाबत शासन परिपत्रक दिनांक १० ऑक्टोबर, २०१७ निर्गमित करण्यात आले आहे.

उपरोक्त शासन परिपत्रकातील सूचनानुसार अंमलबजावणी करण्याबाबत मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद यांना दिनांक ०४ नोव्हेंबर, २०२० रोजीच्या शासन पत्रान्वये कळविण्यात आले आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यात सिंधुदुर्ग, उस्मानाबाद, नाशिक, रायगड, सातारा, अमरावती व परभणी येथे शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालय व रुग्णालय स्थापन करण्याबाबत

(६) * १०७०२ श्री.अब्दुल्लाखान दुराणी, श्री.विक्रम काळे, श्री.शशिकांत शिंदे, श्री.अमोल मिटकरी, श्री.संजय दौंड, श्री.अरुण लाड, श्री.अरुणकाका जगताप, श्री.अनिकेत तटकरे, श्री.नागोराव गाणार, अॅड.निरंजन डावखरे, श्री.रामदास आंबटकर, डॉ.परिणय फुके, श्री.प्रवीण दटके, श्री.रमेशदादा पाटील, श्री.सतिश चव्हाण, श्री.अमरनाथ राजूरकर : सन्माननीय वैद्यकीय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यात माहे मार्च, २०२१ मध्ये झालेल्या अर्थसंकल्पीय अधिवेशनात सिंधुदुर्ग, उस्मानाबाद, नाशिक, रायगड, सातारा, अमरावती व परभणी येथे शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालय व रुग्णालय स्थापन करण्यास शासनाने मान्यता दिली असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, राज्यात शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालय कार्यान्वित करण्याबाबत निधीची उपलब्धता, जागेची निवड व इतर तांत्रिक बाबींबाबत मा.वैद्यकीय शिक्षण मंत्री यांच्यासमवेत दिनांक ३० मार्च, २०२१ रोजी झालेल्या बैठकीत घेतलेल्या निर्णयानुसार विभागाने कोणती कार्यवाही केली आहे याबाबत थोडक्यात व सविस्तर माहिती काय आहे,

(३) असल्यास, शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालय व रुग्णालयातील रिक्त असलेली पदे अद्याप भरण्यात आली नसून राज्यातील १८ शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालयातील शिक्षकांच्या ३,११४ मंजूर पदांपैकी १,२०४ पदे (४०%) मागील पाच वर्षांपासून रिक्त आहेत, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, भारतीय आयुर्विज्ञान परिषदेच्या निकषानुसार वैद्यकीय महाविद्यालयासाठी ३०० खाटांची आवश्यकता असून परभणी येथे शासकीय, वैद्यकीय महाविद्यालयास मंजूरी देण्यास हरकत नाही असे सांगून ५१० कर्मचारी पदनिर्मितीचा आराखडा शासनास सादर केला आहे, हे ही खरे आहे काय,

(५) तसेच, सहयोगी आणि सहाय्यक प्राध्यापकांना मागील १५ वर्षांपासून कायमस्वरूपी पदोन्नती देण्यात आली नसल्यामुळे नवीन शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालयासाठी वैद्यकीय शिक्षकांची पूर्तता करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(६) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीच्या अनुषंगाने राज्यातील वैद्यकीय शिक्षकांची रिक्त पदे भरण्याबाबत, कालबद्ध पदोन्नती देण्याबाबत तसेच वैद्यकीय महाविद्यालय व रुग्णालय स्थापन करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे, नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.अमित विलासराव देशमुख : (१) अंशतः खरे आहे.

सिंधुदुर्ग, उस्मानाबाद, नाशिक, अलिबाग (रायगड), सातारा येथे शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालय स्थापन करण्यास अनुक्रमे शासन निर्णय दिनांक ०८/१२/२०२०, २७/०१/२०२१, ०५/०४/२०२१, ३१/०१/२०१२ अन्वये मान्यता दिलेली आहे. तसेच, अमरावती व परभणी येथे शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालय व रुग्णालय स्थापन करण्याबाबत मा.मंत्रीमंडळाच्या मान्यतेसाठी प्रस्ताव सादर करण्यात येत आहे.

(२) सिंधुदुर्ग, उस्मानाबाद, नाशिक, रायगड, सातारा येथे नियोजित वैद्यकीय महाविद्यालयांकरीता राष्ट्रीय आयुर्विज्ञान आयोगाच्या मानकानुसार आवश्यक जागा उपलब्ध करण्यात आली असून अमरावती व परभणी याकरीता जागा निश्चितीबाबत आयुक्त, वैद्यकीय शिक्षण यांचा प्राथमिक अहवाल प्राप्त झाला आहे. तसेच सिंधुदुर्ग, रायगड, उस्मानाबाद व सातारा येथे पदे निर्माण झालेली आहेत.

(३) सद्यःस्थितीत प्राध्यापक, सहयोगी प्राध्यापक व सहाय्यक प्राध्यापक संवर्गातील एकूण ३,३८१ पदांपैकी १,५३९ पदे रिक्त आहेत.

(४) अंशतः खरे आहे.

परभणी येथील शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालयाकरीता वर्ग-१ ते वर्ग-४ या संवर्गाची ५१० पदे नसून ४४८ पदे निर्माण करण्याबाबत मा.मंत्रीमंडळाच्या मान्यतेसाठी प्रस्ताव सादर करण्यात आला आहे.

(५) नव्याने स्थापन झालेल्या व होणाऱ्या शासकीय महाविद्यालयातील रिक्त पदे सरळसेवेने भरण्यास शासन निर्णय दिनांक ०९/०८/२०२१ अन्वये मान्यता देण्यात आली असून अलिबाग, सातारा, सिंधुदुर्ग व नंदुरबार या ४ महाविद्यालयाकरीता अध्यापकीय पदाबाबत महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगातर्फे संस्थानिहाय जाहिरात प्रसिध्द झाली आहे.

(६) शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालयातील अध्यापकाची रिक्त पदे महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगामार्फत सरळसेवेने त्याचप्रमाणे पदोन्नतीने भरण्याची कार्यवाही सुरु आहे.

**राज्यातील कोरोना रुग्णांकडून जास्तीचे देयके आकारणाऱ्या खाजगी
रुग्णालय व लॅब यांचे लेखापरीक्षण करण्याबाबत**

(७) * १०५३४ श्री.सदाशिव खोत, श्री.गोपिचंद पडळकर, श्री.विलास पोतनीस, श्री.महादेव जानकर, श्री.जयंत आसगावकर, श्री.मोहनराव कदम, श्री.अशोक ऊर्फ भाई जगताप, श्री.अमरनाथ राजूरकर, डॉ.वजाहत मिर्झा, श्री.राजेश राठोड, श्री.अभिजित वंजारी, श्री.अब्दुल्लाखान दुर्गणी, श्री.विक्रम काळे, श्री.शशिकांत शिंदे : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यात कोरोना रुग्णांसाठी खाजगी रुग्णालयातील ८० टक्के खाटांवर दरनियंत्रणाचे आदेश शासनाने देऊनही रुग्णांकडून अवाजवी देयके आकारून रुग्णांची लुट करण्यात येत असल्याची बाब एकल महिला पुनर्वसन समिती, जन आरोग्य अभियान आणि महाराष्ट्र व जन आरोग्य समन्वय समितीच्या अहवालातून माहे सप्टेंबर, २०२१ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, मराठवाड्यातील परभणी तसेच अन्य भागातील अनेक खाजगी रुग्णालये व पॅथॉलॉजी लॅब यांना शासकीय दर निश्चित करून दिलेले असतानाही रुग्णांची लाखो रुपयांची आर्थिक लुट केल्याप्रकरणी चौकशी करण्याबाबतची तक्रार सामाजिक कार्यकर्ते यांनी माहे ऑक्टोबर, २०२१ मध्ये वा त्यादरम्यान प्रधान सचिव यांच्याकडे ई-मेलद्वारे नोंदविली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, समितीच्या माध्यमातून राज्यातील ३४ जिल्ह्यांतील २०५ तालुक्यांमध्ये केलेल्या सर्व्हेक्षणामध्ये सुमारे ७५ टक्के रुग्णांकडून साधे बेड, ऑक्सीजन व व्हेन्टीलेटर बेडसाठी जादा दराने आकारणी केल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, शासनाचे आदेश पालन न करता सर्वसामान्य कोरोनाग्रस्त रुग्णांची लुट करणाऱ्या खाजगी रुग्णालय व लॅब यांचे लेखापरीक्षण करून जास्तीचे देयके आकारणाऱ्या रुग्णालय व लॅबवर कारवाई करण्याबाबत तसेच, रुग्णांना त्यांच्या अतिरिक्त देयकाची रक्कम परत मिळण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.राजेश टोपे : (१) हे खरे आहे.

मा.मंत्री, सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण विभाग यांच्या अध्यक्षतेखाली दिनांक १२ ऑक्टोबर, २०२१ रोजी झालेल्या बैठकीमध्ये कोरोना एकल महिला पुनर्वसन समिती व जन आरोग्य अभियान यांच्या प्रतिनिधींनी सर्व्हेक्षण करून तयार केलेल्या अहवालामध्ये असलेली ही माहिती स्पष्ट केली.

(२) अतिरिक्त बिलांसंदर्भात मोघम तक्रारी प्राप्त आहेत. तथापि, विशिष्ट तक्रारीचा माहे ऑक्टोबर, २०२१ मध्ये वा त्यादरम्यान अ.मु.स. (सा.आ.) यांच्याकडे ई-मेल प्राप्त नाही.

(३) मा.मंत्री, सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण विभाग यांच्या अध्यक्षतेखाली दिनांक १२ ऑक्टोबर, २०२१ रोजी झालेल्या बैठकीमध्ये कोरोना एकल महिला पुनर्वसन समिती व जन आरोग्य अभियान यांच्या प्रतिनिधींनी सादर केलेल्या सादरीकरणामध्ये ही माहिती देण्यात आली.

(४) शासनाने खाजगी रुग्णालयांमध्ये कोविड उपचाराचे दरनियंत्रण करण्यासाठी निर्गमित केलेल्या अधिसूचनांची अंमलबजावणीसाठी राज्य स्तरावर सक्षम प्राधिकारी म्हणून प्राधिकृत केलेल्या मुख्य कार्यकारी अधिकारी, राज्य आरोग्य हमी सोसायटी यांनी कोरोना एकल महिला पुनर्वसन समिती व जन आरोग्य अभियान यांच्याकडून प्राप्त ४०० तक्रारींची दखल घेऊन त्यासंदर्भात बिलांचे लेखापरीक्षण करून जास्तीचे देयके आकारणाऱ्या रुग्णालय व लॅबवर कारवाई करण्याबाबत तसेच रुग्णांना त्यांच्या अतिरिक्त देयकाची रक्कम परत मिळण्याबाबत आवश्यक कार्यवाही होण्यासाठी संबंधित जिल्हाधिकारी / महानगरपालिका आयुक्त यांना पत्राद्वारे कळविले आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**सांगली जिल्ह्यातील बांधकाम कामगारांच्या विविध मागण्या
प्रलंबित असल्याबाबत**

(८) * १०४४५ श्री.गोपिचंद पडळकर, श्री.सदाशिव खोत : सन्माननीय कामगार मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राष्ट्रीय बहुजन कामगार महासंघ (ता.वाळवा, जि.सांगली) यांनी सांगली जिल्ह्यातील बांधकाम कामगारांच्या विविध मागण्या प्रलंबित असल्याचे निवेदन सहाय्यक कामगार आयुक्त, सांगली यांना दिनांक १२ ऑक्टोबर, २०२१ रोजी वा त्यासुमारास दिले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व सदर निवेदनाच्या अनुषंगाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.हसन मुश्रीफ : (१) होय, हे खरे आहे.

(२) सहाय्यक कामगार आयुक्त, सांगली कार्यालयामार्फत ऑनलाईन प्रणालीद्वारे विविध लाभांच्या अर्जांचा निपटारा करण्यात आलेला आहे. तसेच जिल्ह्यातील बांधकाम कामगारांची नवीन नोंदणी व नुतनीकरणाची प्रकरणे

दिनांक ३१/१०/२०२१ पूर्वी पूर्णपणे निकाली काढण्यात आलेली आहे. कोविड-१९ विषाणू प्रादुर्भाव कालावधीत मा.मुख्यमंत्री यांनी दिनांक २२/०४/२०२१ रोजी रुपये १५००/- एवढे अर्थसहाय्य देण्याची घोषणा केली होती. त्याअन्वये सांगली जिल्ह्यातील २७,१९६ एवढ्या नोंदीत सक्रीय (जिवीत) बांधकाम कामगारांना रुपये १५००/- एवढे अर्थसहाय्य थेट त्यांच्या बँक खात्यात जमा करण्यात आलेले आहे. तसेच संबंधित कामगारांना सुरक्षा संच व अत्यावश्यक संचामधील सर्व साहित्य मिळाले असून त्यांच्या यापूर्वीच्या निवेदनाबाबत कोणतीही तक्रार नसल्याचे राष्ट्रीय बहुजन कामगार महासंघ, सांगली यांनी दिनांक ०२/१२/२०२१ रोजीच्या पत्रान्वये सहाय्यक कामगार आयुक्त, सांगली यांना कळविले आहे.

(३) हे खरे नाही.

डोंबिवली (जि.ठाणे) औद्योगिक परिसरातील कंपन्यांमध्ये आग प्रतिबंधक व सुरक्षिततेच्या उपाययोजना करण्याबाबत

(९) * १०८०४ श्री.रविंद्र फाटक : सन्माननीय कामगार मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) डोंबिवली (जि.ठाणे) औद्योगिक परिसरातील चैतन्य इंजिनिअरींग रासायनिक कंपनीला भीषण आग लागून वित्तहानी झाल्याचे माहे सप्टेंबर, २०२१ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, कंपनीला आग लागण्याची कारणे काय आहेत, कंपनीचे स्ट्रक्चरल ऑडीट करण्यात आले आहे काय, कंपनीने आगीपासून बचाव करण्याच्यादृष्टीने कोणत्या उपाययोजना केल्या आहेत,

(३) असल्यास, डोंबिवली औद्योगिक परिसरातील कंपनीमध्ये आग प्रतिबंधक व सुरक्षिततेच्या उपाययोजना करण्याची मागणी स्थानिक लोकप्रतिनिधी व कंपनीतील कामगारांनी शासनाकडे केली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.हसन मुश्रीफ : (१) होय, हे खरे आहे.

डोंबिवली (जि.ठाणे) औद्योगिक परिसरातील चैतन्य इंजिनियर्स, प्लॉट नं. डी-२१, फेज-२ या कारखान्यात इंजिनियरींग फेब्रिकेशनचे काम करण्यात येते. सदर कारखान्यात दिनांक २६/०९/२०२१ रोजी स्क्रॅप साठविलेल्या भागात धातूची बर असलेल्या गोणीला किरकोळ आग लागण्याची घटना घडली.

आग लागल्याचे निदर्शनास आल्यानंतर आस्थापनेमधील उपस्थित कामगारांनी अग्निशमन नळकांडे व वाळूच्या सहाय्याने आग विझवली. आगीचे स्वरूप किरकोळ असल्याने सदर घटनेत कोणत्याही स्वरूपाची वित्तहानी झालेली नाही.

(२) व (३) उद्योग विभागाकडून प्राप्त माहितीनुसार कल्याण-डोंबिवली महानगरपालिका अग्निशमन सेवा यांनी सदर आग इलेक्ट्रीक शॉर्ट सर्किटमुळे लागली असल्याचे नमूद केले आहे.

स्ट्रक्चरल ऑडिटबाबत माहिती उपलब्ध नाही. तथापि, सदर कारखान्यास कल्याण-डोंबिवली महानगरपालिकेकडून बांधकाम पूर्णत्वाचा दाखला देण्यात आलेला आहे. तसेच सदर कंपनीत आगीपासून बचाव करण्याच्यादृष्टीने अग्निरोधक यंत्रे बसविण्यात आली आहेत.

डोंबिवली औद्योगिक परिसरातील कंपनीमध्ये आग प्रतिबंधक व सुरक्षिततेच्या उपाययोजना करण्याच्या अनुषंगाने स्थानिक लोकप्रतिनिधी यांची निवेदने प्राप्त झाली नसल्याचे नमूद करण्यात आले आहे.

(४) व (५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**सिरोंचा (जि.गडचिरोली) तालुक्यातील विद्यार्थ्यांच्या ऑनलाईन
शिक्षणासाठी बीएसएनएलची सेवा उपलब्ध करून देण्याबाबत**

(१०) * ११०६१ श्री.अभिजित वंजारी, श्री.अशोक ऊर्फ भाई जगताप, श्री.राजेश राठोड, श्री.अमरनाथ राजूरकर, डॉ.वजाहत मिर्झा, श्री.जयंत आसगावकर, श्री.मोहनराव कदम, डॉ.सुधीर तांबे : सन्माननीय ग्रामविकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) सिरोंचा (जि.गडचिरोली) तालुक्यातील ४२ ग्रामपंचायती अंतर्गत येणाऱ्या १४८ गावांपैकी १३६ गावांत बीएसएनएलची सेवा नसल्याने विद्यार्थ्यांना ऑनलाईन शिक्षणासाठी अडचणींना सामोरे जावे लागत आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून विद्यार्थ्यांच्या ऑनलाईन शिक्षणासाठी सिरोंचा तालुक्यातील उर्वरित गावात बीएसएनएलची सेवा देण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.हसन मुश्रीफ : (१) खरे नाही.

(२) भारतनेटद्वारे नेट कनेक्टिव्हिटी जोडण्याचे काम सुरू आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

गोदावरी खोऱ्याच्या एकात्मिक जल आराखड्यानुसार पश्चिम वाहिनी नद्यांचे पाणी दुष्काळग्रस्त मराठवाड्यातील गोदावरी खोऱ्यात वळविण्याबाबत

(११) * १०६१४ श्री.अंबादास दानवे : तारांकित प्रश्न क्रमांक ६३४५ ला दिनांक ८ मार्च, २०२१ रोजी दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात सन्माननीय जलसंपदा मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) गोदावरी खोऱ्याचा एकात्मिक जल आराखडा मंजूर करून पश्चिम वाहिनी नद्यांचे अरबी समुद्रात वाहून जाणारे १६८ टीएमसी पाणी दुष्काळग्रस्त मराठवाड्यातील गोदावरी खोऱ्यात वळविण्याचा निर्णय तत्कालिन मुख्यमंत्र्यांच्या अध्यक्षतेखाली दिनांक ३० नोव्हेंबर, २०१७ रोजी घेतला होता, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, प्रवाही वळण योजना, पार-गोदावरी उपसा जोड योजना क्र. ३ व ४ दमणगंगा-एकदरे-गोदावरी आणि दमणगंगा-वैतरणा-गोदावरी नदी जोड प्रकल्पाच्या माध्यमातून हे पाणी मराठवाड्यात वळविण्यात येणार होते, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सदर १६८ टिएमसी पाणी गोदावरी खोऱ्यात वळविण्याच्या निर्णयास चार वर्षे होऊनही जलसंपदा विभागाने ३० प्रवाही वळण योजनेपैकी २४ प्रवाही वळण योजना नाशिक जिल्ह्यातील व उर्वरित योजना नगर जिल्ह्यातल्या असून, नाशिक जिल्ह्यातल्या २४ पैकी १४ प्रवाही वळण योजना पूर्ण झालेल्या असतानाही त्याद्वारे फक्त एक टिएमसी पाणी गोदावरी खोऱ्यात वळविण्यात येणार असल्यासंदर्भात लोकप्रतिनिधी यांनी मा.जलसंपदा मंत्री यांना दिनांक २५ जून, २०२१ रोजी पत्रव्यवहार केला आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, पहिल्या टप्प्यातील २१.१७ टिएमसी पाणी गोदावरी खोऱ्यात वळविण्याबाबत शासनाचे नियोजन काय आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.जयंत पाटील : (१) अंशतः खरे आहे.

दिनांक ३० नोव्हेंबर, २०१७ रोजी तत्कालिन मुख्यमंत्र्यांच्या अध्यक्षतेखाली संपन्न झालेल्या राज्य जलपरिषदेच्या चौथ्या बैठकीत गोदावरी खोरे एकात्मिक जलआराखड्यास मान्यता प्रदान करण्यात आली. सदर आराखड्यात पश्चिम वाहिनी नद्यांचे ११५ टिएमसी पाणी गोदावरी खोऱ्यात वळविण्याची तरतूद करण्यात आलेली आहे. तदनंतर दिनांक १९/०९/२०१९ चे सुधारित शासन निर्णयान्वये दुष्काळग्रस्त मराठवाड्यासाठी पश्चिम वाहिनी नद्यांचे १६८ टिएमसी पाणी गोदावरी खोऱ्यात वळविण्याचा निर्णय शासनाने घेतला आहे.

(२) होय, खरे आहे.

दिनांक १९/०९/२०१९ चे सुधारित शासन निर्णयान्वये दुष्काळग्रस्त मराठवाड्यासाठी पश्चिम वाहिनी नद्यांचे १६८ टिएमसी पाणी गोदावरी खोऱ्यात वळविण्याचा निर्णय शासनाने घेतला आहे. त्यामध्ये सदर योजनांचा समावेश आहे.

(३) होय.

(४) गोदावरी खोऱ्यात पाणी वळविणेसाठी एकूण ३० प्रवाही वळण योजना प्रस्तावित आहेत. त्यापैकी १४ प्रवाही वळण योजना पूर्ण होवून पश्चिम वाहिनी नद्यांचे पाणलोट क्षेत्रातून १.०७ अ.घ.फु. पाणी गोदावरी खोऱ्यात

वळविण्यात आले आहे. अन्य ५ प्रवाही वळण योजना बांधकामाधीन असून ११ प्रवाही वळण योजना भविष्यकालीन आहेत. याद्वारे ६.३३ अ.घ.फू. पाणी वळविण्यात येईल.

गोदावरी खोऱ्यात पाणी उपलब्ध करून देण्यासाठी दमणगंगा-एकदरे-गोदावरी (वाघाड धरण) व दमणगंगा-वैतरणा-गोदावरी या नदीजोड योजनांचे सविस्तर प्रकल्प अहवाल तयार करण्याचे काम राष्ट्रीय जलविकास अभिकरण (NWDA) यांच्या कडून प्रगतीत आहेत. सदर योजनांद्वारे अनुक्रमे ५.०५ अ.घ.फू. व ७.१३ अ.घ.फू. पाणी वळविणे प्रस्तावित आहे.

पार-गोदावरी उपसा जोड योजना क्र. ३ व ४ या योजनेची अंदाजपत्रके महामंडळाचे पत्र दिनांक ३०/०७/२०२१ अन्वये मुल्यापणास्तव राज्य तांत्रिक सल्लागार समिती, नाशिक यांना सादर करण्यात आलेले आहेत. तदनंतर म.ज.नि.प्रा. अधिनियम, २००५ मधील कलम ११(च) अंतर्गत मान्यतेस्तव सादर करण्यात येतील. उपरोक्त दोन्ही मान्यता प्राप्त झालेनंतर सदर योजनेस राज्याच्या आर्थोपायाची स्थिती व मा.राज्यपाल महोदयांचे निदेश यानुसार प्रशासकीय मान्यता देणे शक्य आहे. सदर योजनेद्वारे २.५९ अ.घ.फू. पाणी वळविणे प्रस्तावित आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

आनंदवन (ता.वरोरा, जि.चंद्रपूर) येथील महारोगी सेवा समिती या संस्थेच्या थकीत अनुदानाबाबत

(१२) * ११११७ श्री.कपिल पाटील : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) आनंदवन (ता.वरोरा, जि.चंद्रपूर) येथील डॉ.बाबा आमटे संस्थापित महारोगी सेवा समिती, या संस्थेला निवासी कुष्ठरुग्णांसाठी रुग्णालय उपचार (PHD) तत्वांतर्गत प्रतिरुग्ण प्रतिमाह रूपये २२००/- आणि पुनर्वसन (LCS) तत्वांतर्गत प्रतिरुग्ण प्रतिमाह रूपये २०००/- एवढे अनुदान भरती असलेल्या कुष्ठरुग्णांच्या संख्येनुसार दिले जाते, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, सदर अनुदान संस्थेने खर्च केल्यानंतर परिरक्षणार्थ खर्चाच्या ८० टक्के या प्रमाणात परतफेड स्वरूपात संस्थेला दिले जाते, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, महारोगी सेवा समितीचे सुमारे रुपये साडे पाच कोटी एवढे अनुदान थकीत असल्यामुळे संस्थेला कुष्ठरुग्णांचे उपचार व पुनर्वसन करणे अवघड जात आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुषंगाने महारोगी सेवा समितीचे थकीत अनुदान विनाविलंब अदा करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.राजेश टोपे : (१) होय, हे खरे आहे.

(२) होय, हे खरे आहे.

(३) अंशतः खरे आहे.

महारोगी सेवा समिती, वरोरा, जि.चंद्रपूर या स्वयंसेवी संस्थेचे रुग्णालयीन व पुनर्वसन तत्वावरील सध्या एकूण अनुदान रक्कम रुपये २,९१,०८,०००/- थकीत आहे.

अ) रुग्णालयीन तत्वावरील शासन निर्णय क्र. कुनिका २०२०/प्र.क्र.५२२/आरोग्य-५, दिनांक २७/०९/२०२१ अन्वये (जानेवारी २०२० ते सप्टेंबर, २०२०) रक्कम रुपये १,१८,८०,०००/- सन २०२१-२२ च्या मंजूर अनुदानातून वितरीत करण्यात आले आहे.

आ) पुनर्वसन तत्वावरील शासन निर्णय क्र. कुनिका २०२०/प्र.क्र.५०६/आरोग्य-५, दिनांक २०/१०/२०२१ अन्वये (ऑक्टोबर २०१९ ते सप्टेंबर, २०२०) रक्कम रुपये १,४४,००,०००/- सन २०२१-२२ च्या मंजूर अनुदानातून वितरीत करण्यात आले आहे.

(४) महारोगी सेवा समिती, वरोरा या संस्थेकडून विहित कालावधीचे उपयोगिता प्रमाणपत्र सादर न केल्याने निधी वितरण प्रस्ताव अपूर्ण असल्याने मान्यतेसाठी विलंब होत आहे. या अनुषंगाने त्रुटीची पूर्तता करण्याबाबत क्षेत्रिय कार्यालयाकडे शासनस्तरावरून पत्रव्यवहार सुरु आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**राज्य महिला आयोगावर अध्यक्ष व सदस्य यांची
नियुक्ती करण्याबाबत**

(१३) * ११०८७ श्री.प्रविण दरेकर, श्री.विजय ऊर्फ भाई गिरकर, डॉ.परिणय फुके, श्री.सुरेश धस, श्री.प्रसाद लाड, श्री.गोपिचंद पडळकर, श्री.निलय नाईक, श्री.प्रवीण दटके, श्री.रमेशदादा पाटील, अॅड.निरंजन डावखरे, श्री.चंदूभाई पटेल : सन्माननीय महिला व बालविकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्य महिला आयोगाचे अध्यक्षपद दिनांक ४ फेब्रुवारी, २०२० पासून रिक्त असून मा.उच्च न्यायालयाने दिनांक ५ फेब्रुवारी, २०२० पर्यंत अध्यक्ष आणि सदस्य पदे भरण्याचे निर्देश राज्य शासनाला दिले आहेत, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, राज्यात महिलांवरील अत्याचार, बलात्कार, लैंगिक छळ व घरगुती हिंसाचार यामध्ये मोठ्या प्रमाणात वाढ झाली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, राज्यातील महिलांना दाद मागण्यासाठी उपलब्ध असलेल्या महत्वपूर्ण महिला आयोगाचे काम शासनाच्या दुर्लक्षामुळे बंद झाल्याने महिलांमध्ये असंतोषाची आणि असुरक्षिततेची भावना निर्माण झाली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, शासनाने सर्वोच्च प्राधान्याने राज्य महिला आयोगावरील रिक्त पदांच्या नेमणूका कराव्यात अशी मागणी विधानपरिषद विरोधी पक्षनेते यांनी त्यांच्या दिनांक १४ सप्टेंबर, २०२१ रोजीच्या पत्राव्दारे शासनास केली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(५) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने राज्य महिला आयोगावरील रिक्त पदे भरण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(६) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

अॅड. यशोमती ठाकूर (सोनावणे) : (१) अंशतः खरे आहे.

श्रीमती रुपाली निलेश चाकणकर यांची नियुक्ती महाराष्ट्र राज्य महिला आयोगाच्या अध्यक्षपदी दिनांक २०/१०/२०२१ रोजीच्या अधिसूचनेव्दारे

तीन वर्षांच्या कालावधीसाठी करण्यात आली आहे. तसेच मा.उच्च न्यायालय, मुंबई येथे दाखल जनहित याचिका क्र.२१९/२०१३ (श्री.विहार दुर्वे विरुद्ध महाराष्ट्र शासन व इतर) मधील दिनांक २२/०१/२०२० व दिनांक ०५/०२/२०२० रोजीच्या आदेशान्वये तसेच महाराष्ट्र राज्य महिला आयोग अधिनियम, १९९३ मधील कलम ३ मधील उप-कलम(२) नुसार महाराष्ट्र राज्य महिला आयोगावरील सहा अशासकीय सदस्यांची नियुक्ती करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन आहे.

(२) नाही.

(३) नाही.

(४) होय.

(५) श्रीमती रुपाली निलेश चाकणकर यांची नियुक्ती महाराष्ट्र राज्य महिला आयोगाच्या अध्यक्षपदी दिनांक २०/१०/२०२१ रोजीच्या अधिसूचनेव्दारे तीन वर्षांच्या कालावधीसाठी करण्यात आली आहे. तसेच महाराष्ट्र राज्य महिला आयोगावरील सहा अशासकीय सदस्यांची नियुक्ती करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन आहे.

(६) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यात "मिशन वात्सल्य" योजनेच्या अंमलबजावणीबाबत

(१४) * १०४३२ श्री.विजय ऊर्फ भाई गिरकर, श्री.प्रविण दरेकर, श्री.नागोराव गाणार, श्री.रामनिवास सिंह, श्री.रमेशदादा पाटील, श्री.प्रशांत परिचारक, श्री.जयंत आसगावकर, श्री.मोहनराव कदम, श्री.अशोक ऊर्फ भाई जगताप, श्री.अमरनाथ राजूरकर, डॉ.वजाहत मिर्झा, श्री.राजेश राठोड, श्री.अभिजित वंजारी, श्री.प्रसाद लाड : सन्माननीय महिला व बालविकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) कोरोनामुळे आई-वडिलांचे निधन होऊन अनाथ झालेल्या बालकांना आर्थिक व शैक्षणिक अडचण निर्माण झाल्याचे माहे मे, २०२१ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले असून कुटुंबातील कर्त्या पुरुषाचे निधन होऊन एकल किंवा विधवा झालेल्या महिलांना मदत करण्यासाठी व त्यांच्या

उपजिविकेसाठी विविध स्वरूपातील योजनांमध्ये सहभागी करून घेत अर्थसहाय्य मिळवून देण्याचा प्रयत्न "मिशन वात्सल्य" च्या माध्यमातून करण्यात यावे असे शासनाचे निर्देश असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, राज्यातील वाशिम जिल्ह्यासह इतर जिल्ह्यातील अनेक तालुक्यांमध्ये विशेषतः ग्रामीण भागात "मिशन वात्सल्य" योजनेची २१ दिवस होऊनही अंमलबजावणी झाली नसल्याचे दिनांक १५ सप्टेंबर, २०२१ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुषंगाने ग्रामीण भागात "मिशन वात्सल्य" योजनेची अंमलबजावणी करण्याबाबत तसेच, अनाथ मुलांच्या पुढील आयुष्याबाबत योजना आखून त्यांचे आर्थिक व शैक्षणिक प्रश्न सोडविण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

अॅड. यशोमती ठाकूर (सोनावणे) : (१) होय. हे खरे आहे.

शासन आपल्या दारी या संकल्पनेनुसार "मिशन वात्सल्य" योजनेची राज्यात महिला व बालविकास विभाग, शासन निर्णय क्रमांक- अनाथ - २०२१/प्र.क्र.४९/का.०३ दिनांक २७/०८/२०२१ अन्वये कार्यान्वित करण्यात आली आहे.

(२) अंशतः खरे आहे.

"मिशन वात्सल्य" ही योजना राज्यात दिनांक २७/०८/२०२१ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये कार्यान्वित करण्यात आली. सदर योजनेच्या अंमलबजावणीसाठी शासन निर्णयातील तरतुदीनुसार जिल्हानिहाय प्रत्येक तालुक्यात समिती गठीत करण्याबाबत माहे सप्टेंबर, २०२१ मध्ये कार्यवाही सुरु होती.

(३) अनाथ मुलांच्या पुढील आयुष्याबाबत योजना आखून त्यांचे आर्थिक शैक्षणिक प्रश्न सोडविण्यासाठी पुढीलप्रमाणे कार्यवाही करण्यात येत आहे -

१. बाल संगोपन योजनेतर्गत बालकांचे संगोपन करणाऱ्या पालकांना प्रति बालक रुपये ११००/- प्रमाणे अनुदान देण्यात येते.

२. कोविड विषाणूच्या प्रादुर्भावामुळे दोन्ही पालक गमावलेल्या अनाथ बालकांच्या नावे एकरकमी रुपये ५.०० लक्ष इतकी रक्कम मुदत ठेव म्हणून जमा करण्यात आली आहे.

३. “ PM Cares for Children Scheme” मार्फत कोविड विषाणूच्या प्रादुर्भावामुळे दोन्ही पालक गमावलेल्या अनाथ बालकांना त्यांच्या शिक्षण व आरोग्यासाठी वयांच्या १८ व्या वर्षापासून २३ वर्षापर्यंत विद्या वेतन आणि वयाच्या २३ व्या वर्षी एकरकमी रुपये १०.०० लक्ष रुपयाचा लाभ देवून स्वयंपूर्ण अस्तित्वासाठी सुसज्ज करणे आहे.

४. मा.सर्वोच्च न्यायालयाकडे जमा रुपये २५.५३ कोटी इतकी रक्कम राज्याच्या बाल न्याय निधीमध्ये उपलब्ध करून देण्यात आली आहे. सदर रकमेचा विनियोग कोविड-१९ मुळे एक वा दोन्ही पालक गमावलेल्या बालकांच्या शैक्षणिक खर्चासाठी वापरण्यास मान्यता देण्यात आलेली असून आर्थिक सहाय्याची कमाल मर्यादा रुपये १०,०००/- इतकी असेल व ते एका बालकास एकच वेळ देता येईल.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

मेळघाटसह (जि.अमरावती) आदिवासी भागामध्ये कुपोषणामुळे गरोदर स्त्रिया व लहान मुलांचा मृत्यू होत असल्याबाबत

(१५) * १०४०१ डॉ.(श्रीमती) मनिषा कायंदे, श्री.जयंत आसगावकर : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मा.उच्च न्यायालयाने आदिवासी भागातील एकाही मुलाचा कुपोषणामुळे मृत्यू झाल्यास सार्वजनिक आरोग्य विभागाच्या प्रधान सचिवांना जबाबदार धरून सर्व आदिवासी विभागात गरोदर स्त्रियांची आणि मुलांची काळजी घेण्यासाठी स्त्रीरोगतज्ञ आणि आहारतज्ञांची नियुक्ती करा तसेच मेळघाट परिसरात अद्ययावत रुग्णालय बांधण्याचे आदेश राज्य शासनाला दिले असल्याचे माहे ऑगस्ट, २०२१ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, मेळघाटसह (जि.अमरावती) आदिवासी भागामध्ये कुपोषणामुळे १४ बालकांचा व एका गर्भवती महिलेचा मृत्यू झाल्याची बाब माहे सप्टेंबर, २०२१ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आली आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुषंगाने मेळघाटसह आदिवासी भागामध्ये कुपोषणामुळे होणाऱ्या मृत्यूचे प्रमाण कमी करण्याच्यादृष्टीने सदर आदेशाची अंमलबजावणी करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.राजेश टोपे : (१) हे खरे आहे.

(२) हे खरे नाही.

नवसंजीवनी अहवालानुसार मेळघाट कार्यक्षेत्रात माहे सप्टेंबर, २०२१ मध्ये २९ बालमृत्यू झालेले आहेत. मेळघाट कार्यक्षेत्रातील बालमृत्यू हे कुपोषणामुळे झालेले नसून इतर वैद्यकीय कारणांमुळे झालेले आहेत. तसेच माता मृत्यू अहवालानुसार माहे सप्टेंबर, २०२१ दरम्यान मेळघाट कार्यक्षेत्रात एकही माता मृत्यू झालेला नाही.

(३) यासंदर्भात राज्य शासनमार्फत पुढीलप्रमाणे उपाययोजना करण्यात आलेल्या आहेत :-

i) मेळघाट कार्यक्षेत्रातील उपजिल्हा व ग्रामीण रुग्णालयांमध्ये नियमित व कंत्राटी विशेषज्ञ, पोषण पुनर्वसन केंद्र (एन.आर.सी.) येथे आहारतज्ञ उपलब्ध करून देण्यात आलेले आहेत.

ii) उपसंचालक, अकोला मंडळ यांच्या स्तरावरून मेळघाट कार्यक्षेत्रामध्ये प्राथमिक आरोग्य केंद्र स्तरावर माता व बालकांची तपासणी करीता अकोला मंडळातील स्त्रीरोगतज्ञ व बालरोगतज्ञ यांना १५ दिवसांच्या कालावधीकरीता चक्राकार पध्दतीने प्रतिनियुक्ती देण्यात येते.

iii) मेळघाट कार्यक्षेत्रात दिनांक ०५/०८/२०२१ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये धारणी, जि.अमरावती येथे ५० खाटांचे उपजिल्हा रुग्णालय हे १०० खाटांच्या उपजिल्हा रुग्णालयामध्ये श्रेणीवर्धन करण्यात आले आहे.

iv) त्याचप्रमाणे माता व बालमृत्यू कमी करण्याच्यादृष्टीने आरोग्य विभागामार्फत पुढीलप्रमाणे योजना राबविण्यात येतात.:-

(अ) बाल आरोग्यसंबंधी योजना - आजारी नवजात बालकांच्या उपचारासाठी विशेष कक्ष (SNCU), नवजात शिशू स्थिरीकरण कक्ष (NBSU), ग्राम बालविकास केंद्र (VCDC), बाल उपचार केंद्र (CTC), पोषण पुनर्वसन केंद्र (NRC), Mother Absolute Affection (MAA) व राष्ट्रीय बाल स्वास्थ्य कार्यक्रम (RBSK)

(ब) माता आरोग्यसंबंधी योजना - जननी सुरक्षा योजना, जननी शिशू सुरक्षा कार्यक्रम, मानव विकास कार्यक्रम, प्रधानमंत्री मातृवंदना योजना व प्रधानमंत्री सुरक्षित मातृत्व अभियान, नवसंजीवनी योजना (मातृत्व अनुदान योजना, भरारी पथक योजना, दायी बैठका योजना)

v) त्याचप्रमाणे, महिला व बालविकास विभागामार्फत एकात्मिक बालविकास सेवा योजना, अमृत आहार योजना व पोषण अभियानांतर्गत आदिवासी विभागातील कुपोषणाचे प्रमाण कमी करण्यासाठी विविध उपक्रम राबविण्यात येतात.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**राज्यात बाळासाहेब ठाकरे रस्ते अपघात विमा योजनेची
अंमलबजावणी करण्याबाबत**

(१६) * १०७७५ श्री.अनिकेत तटकरे, डॉ.सुधीर तांबे, श्री.अशोक ऊर्फ भाई जगताप, श्री.अमरनाथ राजूरकर, डॉ.वजाहत मिर्झा, श्री.जयंत आसगावकर, श्री.विक्रम काळे, श्री.बाळाराम पाटील, श्री.मोहनराव कदम, श्री.अमोल मिटकरी, श्री.शशिकांत शिंदे : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्य शासनाने रस्ते अपघातात सापडलेल्या रुग्णांना तत्पर (गोल्डन अवरमध्ये) वैद्यकीय सेवा मिळून रुग्णांचे प्राण वाचावेत वा अपंगत्वाचे प्रमाण कमी व्हावे या उद्देशाने दिनांक १६ सप्टेंबर, २०२० रोजी झालेल्या मंत्रीमंडळाच्या बैठकीमध्ये "बाळासाहेब ठाकरे रस्ते अपघात विमा योजना" लागू करण्याचा निर्णय घेतला आहे, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, राज्यात सदर योजनेची अंमलबजावणी दिनांक १४ ऑक्टोबर, २०२० रोजीपासून सार्वजनिक आरोग्य विभागामार्फत सुरु करण्यात आली आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, सदर योजनेच्या अंमलबजावणीसंदर्भातील माहिती वसई (जि.पालघर) येथील माहिती कार्यकर्त्यांनी शासनाकडे मागविली असता सार्वजनिक आरोग्य विभागाचे अवर सचिव तथा माहिती अधिकारी यांनी “सदर योजनेची अजूनही अंमलबजावणीची प्रशासकीय कार्यवाही सुरु असल्याने सदरची योजना अजुन कुठल्याही जिल्ह्यात सुरु केली नाही” असे माहिती कार्यकर्त्यांसह अनेक संबंधित नागरिकांनाही कळविले असल्याचे दिनांक १० ऑगस्ट, २०२१ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय
- (४) असल्यास, एक वर्ष होऊनही या योजनेची अंमलबजावणी न होण्याची कारणे काय आहेत,
- (५) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुषंगाने बाळासाहेब ठाकरे रस्ते अपघात विमा योजनेची अंमलबजावणी करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (६) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.राजेश टोपे : (१), (२), (३), (४), (५) व (६) सार्वजनिक आरोग्य विभाग, शासन निर्णय दिनांक १४ ऑक्टोबर, २०२० अन्वये स्व. बाळासाहेब ठाकरे रस्ते अपघात विमा योजना राज्यात विमा तत्त्वावर राबविण्यास मान्यता देण्यात आली असून या शासन निर्णयान्वये योजनेच्या अंमलबजावणीबाबत स्वरूप व कार्यपध्दती निश्चित करण्यात आली आहे.

या योजनेतर्गत रस्ते अपघातातील जखमी झालेल्या रुग्णाची परिस्थिती स्थिर करण्यासाठी लागणाऱ्या वैद्यकीय सेवा पहिल्या ७२ तासासाठी नजिकच्या अंगीकृत शासकीय किंवा खाजगी रुग्णालयामधून ७४ उपचार पध्दतीच्या माध्यमातून उपचार देण्यात येणार आहेत. यासाठी रस्ते अपघातातील मृत्यू व विकलांगता कमी करून जखमी व्यक्तीचे जीवरक्षण करण्याच्या हेतूने प्रति रुग्ण प्रति अपघात रुपये ३०,०००/- पर्यंतचा खर्च

अंतिम केलेल्या पॅकेजच्या दरानुसार या योजनेतर्गत रुग्णालयास अदा करण्यात येणार आहे. योजना राबविण्यासाठी Emergency आणि Polytrauma Services देण्याची सोय असणारी शासकीय व खाजगी रुग्णालये अंगीकृत करण्यात येत आहेत.

या योजनेमध्ये एकूण ७४ प्रोसिजर्सच्या माध्यमातून अपघातग्रस्त व्यक्तींना आरोग्य सेवा देण्यात येणार आहे. या ७४ प्रोसिजर्सचा आढावा घेतला असता यातील ४० प्रोसिजर्स या एकत्रित महात्मा ज्योतिराव फुले जन आरोग्य योजना व प्रधान मंत्री जन आरोग्य योजनेच्या प्रोसिजर्स सोबत जुळत आहेत तर उर्वरित ३४ प्रोसिजर्स जुळत नाहीत असे आढळून आले आहे. यानुषंगाने फेरतपासणी करून योजना राबविण्याची प्रक्रिया कार्यवाहीत आहे.

**यवतमाळ जिल्ह्यातील पंतप्रधान आवास योजनेमधील पात्र
लाभार्थ्यांना घरकुले देण्याबाबत**

(१७) * १०५१३ डॉ.वजाहत मिर्झा, श्री.राजेश राठोड, श्री.अमरनाथ राजूरकर, डॉ.सुधीर तांबे : सन्माननीय ग्रामविकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) यवतमाळ जिल्ह्यात पंतप्रधान आवास योजनेमध्ये प्रपत्र 'ड' मधील पात्र लाभार्थी प्रशासनाच्या चुकीमुळे घरकुलाच्या लाभापासून वंचित असल्याचे माहे ऑक्टोबर, २०२१ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, पात्र लाभार्थ्यांचा यादीत समावेश करण्याच्या मागणीसाठी यवतमाळ तालुक्यातील सरपंच, उपसरपंच व लाभार्थी यांनी मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद यांच्याकडे निवेदन दिले आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुषंगाने पात्र लाभार्थ्यांचा यादीत समावेश करून त्यांना घरकुले देण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.हसन मुश्रीफ : (१) हे खरे आहे.

(२) हे खरे आहे.

(३) होय.

सदर सर्वेक्षण झालेल्या लाभार्थी कुटुंबांपैकी पात्र व अपात्र कुटुंबांची नावे आवास सॉफ्ट वर उपलब्ध झालेली आहेत. सदर वेबसाईटवर उपलब्ध अहवालानुसार यवतमाळ जिल्ह्यातील सर्व १६ तालुक्यांतील एकूण ३,४९,४७८ एवढ्या कुटुंबांचे सर्वेक्षण आवास अॅपवर पूर्ण करण्यात आले आहे. सदर कुटुंबांपैकी घरकुल योजनेकरीता पात्र ठरवावयाचे केंद्र शासनाने ठरविलेल्या निकषानुसार, एकूण ३,४९,४७८ एवढ्या कुटुंबांपैकी एकूण ३,०१,५१९ एवढी कुटुंबे पात्र ठरली असून, एकूण ४६,०१६ एवढी कुटुंबे अपात्र ठरली आहे.

तसेच, राज्यातील प्रधानमंत्री आवास योजना- ग्रामीण अंतर्गत "प्रपत्र ड" मधील तांत्रिक कारणाने अपात्र ठरलेल्या परंतु पात्र असलेल्या लाभार्थ्यांच्या नोंदी पुन्हा करण्याकरीता लिंक उपलब्ध करून देण्यासाठीचा सविस्तर प्रस्ताव केंद्र शासनाकडे दिनांक १८/०५/२०२१ च्या पत्रान्वये राज्य शासनाने पाठविला असता केंद्र शासनाने त्यांच्या दिनांक २०/०५/२०२१ च्या पत्रान्वये राज्य शासनाचा प्रस्ताव अमान्य केला असून यासंदर्भात पात्र लाभार्थ्यांना राज्य योजनेतून लाभ देण्याच्या सुचना केल्या आहेत.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

वर्धा जिल्ह्यातील प्रधानमंत्री आवास योजनेतर्गत पात्र लाभार्थ्यांचे नाव यादीत समाविष्ट करण्याबाबत

(१८) * १०८६३ श्री.रामदास आंबटकर, श्री.नागोराव गाणार, श्री.गिरीशचंद्र व्यास, श्री.प्रवीण दटके : सन्माननीय ग्रामविकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) वर्धा जिल्ह्यातील ८ तालुक्यांमध्ये प्रधानमंत्री आवास (ग्रामीण) योजनेतर्गत सन २०२२ करीता प्रपत्र "ड" नुसार ५२,२३९ लाभार्थ्यांची यादी तयार होवून पात्र लाभार्थ्यांना वगळून अपात्र लाभार्थ्यांचे नाव यादीत असल्याचे दिनांक १ सप्टेंबर, २०२१ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, हिंगणघाट तालुक्यात प्रपत्र "ड" नुसार ११९६१ लाभार्थ्यांची यादी निकषानुसार तयार असताना त्यापैकी ८८९२ लाभार्थी पात्र तर ३०६९ लाभार्थी अपात्र ठरविण्यात आल्याने सदर यादीवर अपात्र ठरविलेल्या लाभार्थ्यांनी आक्षेप घेतला आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुषंगाने पात्र असलेल्या गरजू लाभार्थ्यांचे नाव यादीत समाविष्ट करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.हसन मुश्रीफ : (१) होय, हे खरे आहे.

(२) होय.

(३) प्रधानमंत्री आवास योजना (ग्रामीण) अंतर्गत प्रपत्र-ड ची कायम स्वरूपी प्रतीक्षा यादी तयार करणेबाबत दिनांक १५/०६/२०२१ रोजी सर्व गट विकास अधिकारी, विस्तार अधिकारी, डाटा ऑपरेटर, स्थापत्य अभियंता व ग्रामीण गृहनिर्माण अभियंता यांचे प्रशिक्षण घेण्यात आले. वर्धा जिल्ह्यातील सर्व ग्रामपंचायतीमध्ये विशेष ग्रामसभेचे दिनांक २६, २७ व २८ सप्टेंबर, २०२१ रोजी आयोजन करून, पात्र-अपात्र यादी ग्रामस्थांच्या माहितीसाठी प्रसिध्द करण्यात आल्या. तसेच जिल्ह्यातील पदाधिकारी व ग्रामस्थांकडून प्रपत्र-ड यादीत पात्र लाभार्थ्यांची नावे समाविष्ट करणेबाबत प्राप्त निवेदनाच्या अनुषंगाने ग्रामपंचायत स्तरावर सर्वेक्षण न झालेल्यांची यादी व आवास प्लस प्रणालीमधून तांत्रिक कारणामुळे अपात्र झालेल्यांची यादी ग्रामपंचायतनिहाय तयार करून संकलित करणेबाबत जिल्ह्यातील सर्व गट विकास अधिकारी यांना कार्यकारी अध्यक्ष, जिल्हा ग्रामीण विकास यंत्रणा तथा मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद, वर्धा, यांनी दिनांक ०५/१०/२०२१ च्या पत्राव्दारे सूचित केले आहे.

तसेच, राज्यातील प्रधानमंत्री आवास योजना-ग्रामीण अंतर्गत "प्रपत्र ड" मधील तांत्रिक कारणाने अपात्र ठरलेल्या परंतु पात्र असलेल्या लाभार्थ्यांच्या नोंदी पुन्हा करण्याकरीता लिंक उपलब्ध करून देण्यासाठीचा सविस्तर प्रस्ताव केंद्र शासनाकडे दिनांक १८/०५/२०२१ च्या पत्रान्वये राज्य शासनाने पाठविला असता केंद्र शासनाने त्यांच्या दिनांक २०/०५/२०२१ च्या

पत्रान्वये राज्य शासनाचा प्रस्ताव अमान्य केला असून यासंदर्भात पात्र लाभार्थ्यांना राज्य योजनेतून लाभ देण्याच्या सुचना केल्या आहेत.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

मुंबईतील बालकांचे कुपोषण रोखण्याबाबत

(१९) * ११०१७ श्री.अशोक ऊर्फ भाई जगताप, श्री.अमरनाथ राजूरकर, श्री.राजेश राठोड, डॉ.वजाहत मिर्झा, डॉ.सुधीर तांबे, श्री.अभिजित वंजारी, श्री.मोहनराव कदम, श्री.जयंत आसगावकर, श्री.विनायकराव मेटे : सन्माननीय महिला व बालविकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) मुंबईत करण्यात आलेल्या सर्व्हेक्षणात विविध भागात सुमारे ८ हजार कुपोषित बालके आढळून आल्याचे दिनांक २० ऑगस्ट, २०२१ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, धारावी, मालवणी, मानखुर्द व गोंवडी या भागात कुपोषणाचे प्रमाण अधिक असल्याचे आढळून आले आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून कुपोषित बालकांना सकस आहार व उपचार मिळण्याबाबत तसेच मुंबईतील कुपोषण रोखण्याबाबत कोणती कार्यवाही व उपाययोजना केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

अॅड. यशोमती ठाकूर (सोनावणे) : (१) अंशतः खरे आहे.

मुंबईमध्ये एकूण ४१९४ तीव्र कुपोषित बालके आढळून आलेली आहेत.

(२) हे खरे आहे.

(३) कुपोषित बालकांचे सर्व्हेक्षण करण्यात आले असून कुपोषित बालकांसाठी उपाययोजना राबविण्याकारीता महानगरपालिका स्तरावर अतिरिक्त आयुक्त यांच्यासमवेत बैठक आयोजित करण्यात आली होती. त्यानुसार शताब्दी रुग्णालयामध्ये न्युट्रीशन रिहॅबिलिटेशन सेंटर (NRC) दिनांक २०/०८/२०२१ पासून सुरु करण्यात आलेले आहे. त्यामध्ये कुपोषित बालकांवर औषधोपचार

करण्यात येत असून त्यांना सर्वसाधारण श्रेणीमध्ये आणण्याचे प्रयत्न करण्यात येत आहेत. कुपोषणाचे प्रमाण कमी करण्यासाठी खालीलप्रमाणे उपाययोजना करण्यात येत आहेत.

१) एकात्मिक बालविकास सेवा योजनेतर्गत ६ महिने ते ३ वर्षे वयोगटातील बालकांना, गरोदर, स्तनदा मातांना THR व ३ ते ६ वर्षे वयोगटातील बालकांना कोविड १९ मुळे गरम ताजा आहाराऐवजी THR अंतर्गत घरपोच आहार देण्यात येतो.

२) राज्यात पोषण अभियान अंतर्गत अंगणवाडी केंद्रातील बालकांचा, किशोरवयीन मुली व महिलांचा पोषणाचा दर्जा सुधारण्यासाठी व कुपोषणाचे प्रमाण कमी करण्यासाठी निरंतर शिक्षण वृद्धीदृष्टीकोन (ILA), समुदाय आधारीत कार्यक्रम (CBE), रिअल टाईम मॉनिटरिंग (ICT-RTM) व जनआंदोलन इत्यादी उपक्रम राबविण्यात येत आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

सोलापूर जिल्ह्यातील जलसंधारणाची कामे पूर्ण करण्याकरीता निधी उपलब्ध करून देण्याबाबत

(२०) * १११५५ श्री.प्रशांत परिचारक : सन्माननीय मृद व जलसंधारण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) सोलापूर जिल्ह्यातील ग्रामीण भागातील सिमेंट बंधारे, ओढा व नाला सरळीकरण, बांध बंदिस्तीकरण व पाझर तलाव दुरुस्ती इत्यादी कामे जलसंधारण विभागामार्फत करण्यात येतात, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, तत्कालीन शासनाने राबविलेली जलयुक्त शिवार योजना बंद केल्याने व नवीन योजना न आखल्यामुळे जिल्ह्यातील सर्व जलसंधारणाची कामे निधी अभावी प्रलंबित असल्याने मोठ्या प्रमाणावर पाणी टंचाई निर्माण झाली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सोलापूर जिल्ह्यातील जलसंधारणाच्या कामांना शासनाने जाणीवपूर्वक निधी उपलब्ध करून दिला नसल्याने निधी अभावी कामे प्रलंबित आहेत, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून चौकशीच्या अनुषंगाने सोलापूर जिल्ह्यातील जनहिताच्यादृष्टीने अत्यंत महत्वाची असणारी जलसंधारणाची कामे पूर्ण करण्याकरीता आवश्यक तो निधी उपलब्ध करून देण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.शंकरराव गडाख : (१) होय, हे खरे आहे.

(२), (३) व (४) मृद व जलसंधारण विभागाने मुख्यमंत्री जलसंवर्धन योजनेतर्गत जुन्या जलसंधारण योजनेच्या दुरुस्तीचा कार्यक्रम हाती घेतलेला आहे. सदर योजनेतून सोलापूर जिल्ह्यातील एकूण ६४ तसेच जिल्हा परिषदेकडील २९८ अशा एकूण ३६२ जलसंधारणांच्या दुरुस्ती कामासाठी एकूण ४८.११ कोटी इतकी तरतूद करण्यात आली आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालय व रुग्णालय, नागपूर येथे
रोबोटिक सर्जरी प्रणाली कार्यान्वित करण्याबाबत**

(२१) * १०७०९ श्री.प्रवीण दटके, श्री.गिरीशचंद्र व्यास, श्री.नागोराव गाणार, डॉ.परिणय फुके, श्री.प्रविण दरेकर : सन्माननीय वैद्यकीय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालय व रुग्णालय, नागपूर येथे रोबोटिक प्रणाली खरेदीकरीता रुपये १८ कोटी निधी मंजूर असून शासन आदेशानुसार ही यंत्रणा हाफकिन बायोफार्मास्यूटिकल्स कॉर्पोरेशन लिमिटेडद्वारे खरेदी करावयाची आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, जिल्हा खनिकर्मद्वारे सदर रक्कम धनादेश क्रमांक १३५८०, दिनांक २० ऑगस्ट, २०१९ अन्वये शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालय व रुग्णालयामार्फत हाफकिन मंडळाकडे आरटीजीएसच्या माध्यमातून वर्ग करण्यात आली, परंतु अद्याप खरेदी प्रक्रिया पूर्ण झाली नसल्याचे माहे सप्टेंबर, २०२१ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे ही खरे आहे काय,

- (३) असल्यास, गंभीर व जटील शस्त्रक्रिया रोबोटिक सर्जरीद्वारे करण्यास सोईस्कर ठरणार असल्याने सदर खरेदी प्रक्रिया जलद होण्यासाठी नागपूर येथील लोकप्रतिनिधींनी मा.वैद्यकीय शिक्षण मंत्री यांच्याकडे निवेदनाद्वारे मागणी केली आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, सदर रोबोटिक यंत्रणा खरेदी प्रक्रिया तात्काळ राबविण्यात यावी यासंबंधीचे निर्देश शासन हाफकिन मंडळास देणार आहे काय,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.अमित विलासराव देशमुख : (१) हे खरे आहे.

(२) हे खरे आहे.

(३) हे खरे आहे.

(४) व (५) हाफकीन महामंडळाकडून एकूण ३ वेळा निविदा प्रक्रिया प्रसिध्द करूनही निविदेच्या अटी व शर्तीची पूर्तता होत नसल्याने, पुनर्निविदा सूचना प्रसिध्द करण्यात आलेली असून सदर यंत्र खरेदीची कार्यवाही हाफकीन महामंडळाकडून सुरु आहे.

मौ.दोनवाडा (ता.जि.अकोला) येथे पूर्णा नदीवर बॅरेजचे

काम सुरु करण्याबाबत

(२२) * १०२९३ श्री.अमोल मिटकरी, श्री.शशिकांत शिंदे, श्री.विक्रम काळे, श्री.संजय दौंड : सन्माननीय जलसंपदा मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मौ.दोनवाडा (ता.जि.अकोला) येथे पूर्णा नदीवर बीजेएसवाय योजनेतर्गत काटीपाटी (संग्राहक) बॅरेज लघु प्रकल्प बांधण्याचे प्रस्तावित असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर प्रकल्पाची अद्ययावत किंमत रुपये २३५.४७ कोटी इतकी असून प्रकल्पास दिनांक १४ जुलै, २००९ रोजी प्रशासकीय मान्यता देण्यात आली असून दिनांक ३० जून, २०२३ रोजीपर्यंत सदर प्रकल्प पूर्ण होणे अपेक्षित आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, त्रिसदस्यीय समितीने सदर प्रकल्पाच्या सु.प्र.मा. मंजूरीबाबतचा निर्णय उपसमितीवर न घेता स्वतंत्र नस्तीच्या माध्यमातून सादर करण्याचे जलसंपदा विभागास निर्देश दिल्यानंतर सु.प्र.मा. प्राप्त झाल्यानंतरच प्रकल्पाची कामे सुरु करता येतील असे संबंधित अधिकाऱ्यांकडून सांगण्यात आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, त्रिसदस्यीय समितीच्या निर्देशानुसार सु.प्र.मा. प्राप्त झाला आहे काय, असल्यास केव्हा तसेच, सदर प्रकल्पावर शासनाचा निधी खर्च होऊन प्रकल्पाचे काम अद्याप सुरु करण्यात आले नसल्याने प्रकल्प सुरु करण्यास होणाऱ्या विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.जयंत पाटील : (१) होय.

(२) अंशतः खरे आहे.

कार्यकारी संचालक, विदर्भ पाटबंधारे विकास महामंडळ, नागपूर यांचे निर्णय क्र. विपाविमं/कातां.७/५८०/२००९, दिनांक १४/०७/२००९ अन्वये रुपये ६४३२.४० लक्ष किंमतीस मूळ प्रशासकीय मान्यता प्राप्त आहे. प्रकल्पाचा प्रथम सु.प्र.मा.प्रस्ताव (किंमत रुपये ३४०.६० कोटी) मंजूरीसाठी सन २०१८ मध्ये सादर केला असून त्यानुसार प्रकल्पाचे काम माहे जून, २०२३ पर्यंत पूर्ण करणे नियोजित आहे.

(३) होय.

(४) नाही.

सु.प्र.मा.अभावी कामास विलंब झालेला आहे.

जळगाव जिल्हा रुग्णालयात व्हेंटिलेटर खरेदीत गैरव्यवहार झाल्याबाबत

(२३) * १०४२८ श्री.विलास पोतनीस : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) जळगाव जिल्हा रुग्णालय प्रशासनाकडून जिल्हा शल्य चिकित्सकांच्या नियंत्रणाखाली ३० व्हेंटिलेटर खरेदी प्रक्रियेत गैरव्यवहार झाल्याचे दिनांक ३० सप्टेंबर, २०२१ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर खरेदी प्रक्रिये प्रकरणी चौकशी करण्यासाठी शासनाने समिती नेमली आहे काय,

(३) असल्यास, समितीचा अहवाल शासनास प्राप्त झाला आहे काय, सदरहू अहवालात कोणत्या शिफारसी करण्यात आल्या आहेत आणि तदनुषंगाने दर्जाहीन व्हेंटिलेटर पुरवून सर्वसामान्य नागरिकांच्या जीवाशी खेळणाऱ्या संबंधित कंपनीवर आणि दोषी अधिकाऱ्यांवर शासनाने कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.राजेश टोपे : (१) जळगाव जिल्ह्यामध्ये यंत्रणा स्तरावर ३० व्हेंटिलेटर खरेदीमध्ये अनियमितता झाली असल्याबाबतचे जिल्हाधिकारी जळगाव यांचे दिनांक २३/०८/२०२१ रोजीचे पत्र प्राप्त झाले आहे.

(२) सदर प्रकरणी जिल्हास्तरावर चौकशी समिती नेमली आहे.

(३) चौकशी समितीने अहवाल सादर केला असून पुरवठा केलेले व्हेंटिलेटर तांत्रिक विनिर्देशानुसार नसल्याचे आढळल्यामुळे खरेदी प्रक्रिया रद्द करण्यात आली आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

जखारिया इंडस्ट्रीज या टेक्सटाईल्स कारखान्यात स्फोट होऊन मृत्यू पावलेल्या कामगारांच्या नातेवाईकांना आर्थिक मदत देण्याबाबत

(२४) * १०७२१ श्री.प्रसाद लाड, श्री.रविंद्र फाटक : सन्माननीय कामगार मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) बोईसर (जि.पालघर) येथील तारापूर एमआयडीसी औद्योगिक वसाहतीमधील जखारिया इंडस्ट्रीज या कपड्याचे उत्पादन करणाऱ्या टेक्सटाईल्स कारखान्यात बॉयलरमुळे भीषण स्फोट होऊन दोन कामगारांचा मृत्यू झाला असून सहा कामगार जखमी झाल्याचे माहे सप्टेंबर, २०२१ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, गत दोन वर्षांपासून तारापूर औद्योगिक वसाहतीत अधूनमधून स्फोटाच्या मालिका घडत आहेत, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, सदर स्फोटात मृत्यू झालेल्या कामगारांच्या वारसांना तसेच गंभीररित्या जखमी झालेल्या कामगारांना आर्थिक मदत देण्यात आली आहे काय,
- (४) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुषंगाने जखारिया इंडस्ट्रीज या कपड्याचे उत्पादन करणाऱ्या टेक्सटाईल्स कारखान्यामध्ये स्फोटाला जबाबदार असणाऱ्या दोषींविरुद्ध कारवाई करण्याबाबत तसेच, अपघातात मृत्यू पावलेल्या कामगारांच्या नातेवाईकांना व जखमींना आर्थिक मदत देण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.हसन मुश्रीफ : (१) होय, हे खरे आहे.

बोईसर (जि.पालघर) येथील तारापूर एमआयडीसी औद्योगिक वसाहतीमधील जखारिया इंडस्ट्रीज या कपड्याचे उत्पादन करणाऱ्या टेक्सटाईल्स कारखान्यात दिनांक ०४/०९/२०२१ रोजी रात्री सुमारे ०५:५० वा. वॉटर प्रिह्ण्टरमध्ये स्फोट होऊन दोन कामगारांचा मृत्यू झाला असून, पाच कामगार जखमी झाले आहेत.

(२) होय, हे अंशतः खरे आहे.

मागील दोन वर्षात तारापूर औद्योगिक वसाहतीत जखारिया इंडस्ट्रीज सह अन्य तीन कारखान्यात स्फोटाच्या घटना घडलेल्या आहेत.

(३) सदर स्फोटात मृत झालेले दोन्ही कामगार राज्य विमा महामंडळाचे सदस्य असल्याने त्यांच्या वारसास कामगार राज्य विमा महामंडळाकडून नुकसान भरपाईपोटी पेन्शन मिळणार असून त्याबाबतचा दावा नुकसान भरपाई न्यायालयात दाखल करण्यात आलेला आहे.

तसेच स्फोटात जखमी झालेल्या पाच कामगारांना अपंगत्व आलेले नसल्याने त्यांना आर्थिक मदत देण्यात आलेली नाही. तथापि, सदर जखमी कामगारांचा वैद्यकीय उपचाराचा खर्च कंपनी व्यवस्थापनामार्फत करण्यात आलेला असून, सदर पाच जखमी कामगार राज्य कामगार विमा महामंडळांतर्गत नोंदणीकृत असल्याने त्यांचे रजेच्या कालावधीतील वेतन राज्य कामगार विमा महामंडळ यांचेकडून अदा करण्यात येते.

(४) सदर अपघाताची चौकशी औद्योगिक सुरक्षा व आरोग्य संचालनालय, पालघर व पोलीस विभागाने केलेली आहे.

चौकशी दरम्यान महाराष्ट्र कारखाने नियम १९६३ मधील विविध नियम, कारखाने अधिनियम, १९४८ चे कलम ७-A(२)(a) तसेच महाराष्ट्र कारखाने (सुरक्षा लेखा परिक्षण) नियम २०१४ चे नियम ३(b) चा भंग आढळून आला. या नियम भंगाबाबत कारखान्याचे भोगवटादार यांचेविरुद्ध मा.मुख्य न्यायदंडाधिकारी, ठाणे यांचे न्यायालयात फौजदारी खटला दाखल करण्यात आला आहे.

सदर अपघातप्रकरणी पोलीस विभागामार्फत भारतीय दंड विधानाच्या विविध कलमांन्वये मा.अपर जिल्हा व सत्र न्यायालय, पालघर येथे कारखान्याचे भोगवटादार यांचेविरुद्ध गुन्हा दाखल केला आहे.

तसेच, दिनांक ०४/०९/२०२१ रोजी सदर कारखाना बंद करण्याबाबतचे आदेश औद्योगिक सुरक्षा व आरोग्य संचालनालयाकडून पारीत करण्यात आले आहेत. त्यानुसार सद्यःस्थितीत सदर कारखाना बंद आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

भंडारा जिल्हा सामान्य रुग्णालयामधील शस्त्रक्रिया विभाग सुरु करण्याबाबत

(२५) * ११२६० डॉ.परिणय फुके, श्री.प्रविण दरेकर, अॅड.निरंजन डावखरे, श्री.निलय नाईक, श्री.नागोराव गाणार, श्री.प्रवीण दटके : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) भंडारा जिल्ह्यातील जिल्हा सामान्य रुग्णालयामध्ये रुग्णांना शस्त्रक्रिया न करताच परत जावे लागत असल्याचे माहे ऑक्टोबर, २०२१ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, राज्यात कोरोनाच्या वाढत्या प्रादुर्भावामुळे कोरोना रुग्णांवर उपचार करण्यासाठी जिल्हा सामान्य रुग्णालय, भंडारा येथील इतर शस्त्रक्रिया पुढे ढकलण्यात आल्या होत्या, हे ही खरे आहे काय,

- (३) असल्यास, सन २०२१ मध्ये कोरोना रुग्णांची संख्या कमी झाली असतानासुद्धा रुग्णालयात शस्त्रक्रिया न करता रुग्णांना औषधे देऊन डॉक्टर घरी पाठवित असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून जिल्हा सामान्य रुग्णालयामध्ये शस्त्रक्रिया विभाग सुरु करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.राजेश टोपे : (१), (२) व (३) हे खरे नाही.

माहे एप्रिल, २०२१ ते माहे ऑक्टोबर, २०२१ पर्यंत ३४८४ मेजर, १२६९ मायनर शस्त्रक्रिया करण्यात आल्या आहेत. तसेच ३६७६ प्रसुती करण्यात आलेल्या आहेत.

(४) व (५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**राज्यातील शासकीय व निमशासकीय कर्मचाऱ्यांना महागाई भत्ता
२८ टक्केप्रमाणे देण्याबाबत**

(२६) * १०९०२ श्री.बाळाराम पाटील : सन्माननीय उप मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) राज्यातील शासकीय व निमशासकीय कर्मचाऱ्यांना महागाई भत्ता १७ टक्केवरून २८ टक्के करणेबाबतचा शासन निर्णय दिनांक ७ ऑक्टोबर, २०२१ रोजी निर्गमित केला असून सदर महागाई भत्ता दिनांक १ जुलै, २०२१ रोजीपासून लागू केला आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, दिनांक १ जानेवारी, २०२० ते दिनांक ३० जून, २०२१ रोजीपर्यंतचा महागाई भत्ता हा १७ टक्के इतकाच ठेवला आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, दिनांक १ जानेवारी, २०२० ते दिनांक ३० जून, २०२१ पर्यंतचा महागाई भत्ताही २८ टक्केप्रमाणे देण्याबाबत शासकीय व निमशासकीय कर्मचाऱ्यांकडून मागणी केली जात आहे, हे ही खरे आहे काय,

- (४) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून दिनांक १ जानेवारी, २०२० ते दिनांक ३० जून, २०२१ पर्यंतचा महागाई भत्ता २८ टक्केप्रमाणे देण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.अजित पवार : (१) होय, खरे आहे.

(२) होय, खरे आहे.

(३) होय, खरे आहे.

(४) व (५) सर्वसाधारणपणे महागाई भत्ता मंजूरीबाबत केंद्र शासनाप्रमाणे धोरण अनुसरण्यात येते. त्यानुसार केंद्र शासनाने केंद्र शासकीय कर्मचाऱ्यांना व निवृत्तिधारकांना महागाई भत्ता वाढ मंजूर केल्यानंतर राज्याची आर्थिक स्थिती विचारात घेऊन राज्य शासकीय व इतर पात्र कर्मचाऱ्यांना व निवृत्तिवेतनधारकांना महागाई भत्ता वाढ मंजूर करण्यात येते. कोविड-१९ (कोरोना) विषाणुच्या साथीमुळे उद्भवलेल्या परिस्थितीत केंद्र शासकीय कर्मचारी आणि निवृत्तिवेतनधारकांना दिनांक १ जानेवारी, २०२०, दिनांक १ जुलै, २०२० आणि दिनांक १ जानेवारी, २०२१ रोजी देय असणारी महागाई भत्ता वाढ केंद्र शासनाच्या वित्त मंत्रालयाच्या दिनांक २३ एप्रिल, २०२० रोजीच्या आदेशान्वये गोठविण्यात आली आहे. तसेच केंद्र शासनाने दिनांक २० जुलै, २०२१ रोजीच्या आदेशान्वये त्यांच्या कर्मचाऱ्यांचा दिनांक १ जानेवारी, २०२० ते दिनांक ३० जून, २०२१ या कालावधीतील महागाई भत्त्याचा दर १७% इतकाच ठेवला आहे. त्याच धर्तीवर राज्य शासकीय व इतर पात्र कर्मचाऱ्यांचा दिनांक १ जानेवारी, २०२० ते दिनांक ३० जून, २०२१ या कालावधीतील महागाई भत्त्याचा दर १७% इतकाच ठेवला आहे. त्यामुळे या कालावधीकरीता २८% दराने महागाई भत्ता देण्याबाबत आता कोणतीही कार्यवाही करण्याचा प्रश्न उद्भवत नाही.

**राज्यातील शासकीय व निमशासकीय कर्मचाऱ्यांना जुनी पेन्शन
योजना लागू करणेबाबत**

(२७) * ११३२१ श्री.किरण सरनाईक : तारांकित प्रश्न क्रमांक ५११ ला दिनांक ३ मार्च, २०२० रोजी दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात सन्माननीय उप मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील शासकीय व निमशासकीय कर्मचाऱ्यांना दिनांक १ नोव्हेंबर, २००५ पासून नवीन परिभाषित अंशदान सेवानिवृत्तीवेतन योजना (डी.सी.पी.एस.) रद्द करून महाराष्ट्र नागरी सेवा (निवृत्ती वेतन) नियम, १९८२ (जुनी पेन्शन) व महाराष्ट्र नागरी सेवा (निवृत्ती वेतनाचे अंशराशीकरण) नियम, १९८४ पूर्ववत लागू करण्याबाबत लोकप्रतिनिधींनी तथा विविध संघटनांनी मा.मुख्यमंत्री व मंत्री महोदयांना अनेक निवेदने दिली असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, दुय्यम न्यायालयातील न्यायिक अधिकाऱ्यांना जुनी निवृत्तीवेतन योजना लागू करावी असे आदेश मा.सर्वोच्च न्यायालयाने दिले आहेत, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून न्यायालयीन कर्मचाऱ्यांप्रमाणे शासकीय व निमशासकीय कर्मचाऱ्यांना जुनी निवृत्तीवेतन योजना लागू करण्याबाबत कोणती उपाययोजना केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.अजित पवार : (१) होय, हे खरे आहे.

(२) होय, खरे आहे.

(३) व (४) न्यायालयीन कर्मचाऱ्यांप्रमाणे शासकीय व निमशासकीय कर्मचाऱ्यांना जुनी निवृत्तीवेतन योजना लागू करण्याबाबतचा प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधीन नाही.

**शासनाच्या २९ प्रमुख विभागांमध्ये सरळसेवा व पदोन्नतीच्या
जागा रिक्त असल्याबाबत**

(२८) * ११२१२ श्री.रणजितसिंह मोहिते-पाटील, श्री.गोपिचंद पडळकर, श्री.सदाशिव खोत : सन्माननीय उप मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) शासनाच्या २९ प्रमुख विभागांमध्ये सरळसेवा व पदोन्नतीच्या मिळून एकूण २ लाखाच्या वर जागा रिक्त असल्याची माहिती विशाल पांडुरंग ठाकरे (माहिती अधिकारी कार्यकर्ते) यांनी राज्याच्या सामान्य प्रशासन विभागाला मागितलेल्या माहितीत माहे सप्टेंबर, २०२१ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, जिल्हा परिषदांमध्ये ४६,९६२ पदांवरील जागा रिक्त असून राज्यात वर्ग अ च्या १० हजार ५४४, वर्ग ब च्या २० हजार ९९९, वर्ग क च्या १ लाख २७ हजार ७०५, वर्ग ड च्या ४० हजार ९४४ अश्या एकूण २ लाख १९३ जागा रिक्त असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, कोरोना नैसर्गिक आपत्ती यामुळे राज्यातील सुशिक्षित तरुण मोठ्या प्रमाणात नोकर भरती करावी अशी मागणी करित आहेत, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, रिक्त पदांमुळे प्रशासनावर ताण पडत असून नागरिकांना मिळणाऱ्या शासकीय सेवा प्रभावित होत आहे, परिणामी नागरिकांना सेवासंबंधित कार्यालयात एका कामासाठी किमान दोन आठवडे प्रतीक्षा करावी लागत असल्याचेही निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(५) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून विविध विभागातील रिक्त पदांवरील भरती प्रक्रीया राबविण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(६) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.अजित पवार : (१), (२) व (३) हे खरे आहे. माहे डिसेंबर, २०१९ अखेरच्या उपलब्ध आकडेवारीनुसार शासकीय आणि जिल्हा परिषद कार्यालयांमधील गट अ, ब, क व ड या संवर्गातील अंदाजे २,००,१९३ इतकी पदे रिक्त आहेत.

त्यापैकी ४६,९६२ इतकी रिक्त पदे जिल्हा परिषदांमधील असून १,५३,२३१ रिक्त पदे शासकीय कार्यालयातील आहेत.

(४) नाही. उपलब्ध कर्मचारी, संगणक आणि ऑनलाईन कामकाज/ बैठका इत्यादींच्या आधारे प्रशासकीय कामकाज करण्यात येत आहे.

(५) वित्त विभागाच्या दिनांक १६/०५/२०१८ च्या शासन निर्णयान्वये व त्यानंतर वेळोवेळी निर्गमित केलेल्या शासन निर्णयान्वये शेतकऱ्यांना सुविधा पुरविण्यासाठी महत्वाच्या सेवेशी निगडित असलेली रिक्त पदे भरण्यास परवानगी देण्यात आलेली आहे. तसेच, विविध विभागांच्या पदांच्या आवश्यकतेनुसार रिक्त पदे भरण्यास दिनांक ०९/०६/२०१७ च्या शासन निर्णयान्वये गठित उपसमितीमार्फत मान्यता देण्यात येते. वित्त विभागाच्या दिनांक ३०/०७/२०२१ च्या शासन निर्णयान्वये प्रशासकीय विभागांना महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगाच्या कक्षेतील १०० टक्के रिक्त पदे भरता यावीत याकरीता वित्त विभागाच्या विविध शासन निर्णयान्वये पदभरतीवर घातलेल्या निर्बंधांमधून सुट देण्यात आली आहे. त्यानुसार रिक्त पदे भरण्याची कार्यवाही संबंधित प्रशासकीय विभागांकडून करण्यात येते.

(६) प्रश्न उद्भवत नाही.

रायगड जिल्ह्यातील ग्रामपंचायतींना डम्पिंग ग्राऊंड उपलब्ध करून देण्याबाबत

(२९) * १०८३० श्री.जयंत पाटील : सन्माननीय ग्रामविकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) रायगड जिल्ह्यातील १५४ ग्रामपंचायतींमध्ये जमा होणारा ओला आणि सुका कचरा गोळा करण्यासाठी घंटागाडीची व्यवस्था असून ६५५ ग्रामपंचायतीकडे घंटागाडीची सुविधा उपलब्ध नसल्यामुळे ग्रामीण भागातील गावांमध्ये घनकचरा व्यवस्थापनाचा प्रश्न गंभीर बनला आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, रायगड जिल्ह्याचा औद्योगिक विकास होत असल्याने व नागरीकरण वाढल्याने ग्रामीण भागातील गावांमध्ये कचऱ्याची समस्या वाढू लागली आहे, हे ही खरे आहे काय,

- (३) असल्यास, कचऱ्याची विल्हेवाट लावण्यासाठी अधिकृत डम्पिंग ग्राऊंड नसल्यामुळे कचरा गावाबाहेरील मोकळ्या जागेत टाकला जात असल्यामुळे तेथील जनतेच्या आरोग्याचा प्रश्न निर्माण झाला आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, रायगड जिल्ह्यातील ५७ ग्रामपंचायतीकडून डम्पिंग ग्राऊंडचा प्रस्ताव शासनाला सादर केला आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (५) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुषंगाने रायगड जिल्ह्यातील ग्रामपंचायतींना घंटागाडीची व्यवस्था करण्याबाबत तसेच ८०९ ग्रामपंचायतीमधील कचरा व्यवस्थापन करण्यासाठी डम्पिंग ग्राऊंड उपलब्ध करून देण्याबाबत कोणती उपाययोजना केली वा करण्यात येत आहे,
- (६) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.हसन मुश्रीफ : (१) होय, हे खरे आहे.

ग्रामपंचायतींनी दिलेल्या माहितीनुसार, रायगड जिल्ह्यातील १५४ ग्रामपंचायतीमध्ये २०७ घंटागाडीची व्यवस्था आहे. तसेच, २९ ग्रामपंचायतींनी घंटागाडी खरेदीची तरतूद केलेली आहे. उर्वरित ग्रामपंचायतींमध्ये घंटागाडी नसल्याचे ग्रामपंचायतीच्या अहवालावरून दिसून येते.

(२) होय, हे अंशतः खरे आहे.

(३) होय, हे अंशतः खरे आहे.

(४) होय, हे खरे आहे. सदरचे प्रस्ताव ग्रामपंचायतींनी जिल्हाधिकारी कार्यालयाकडे मान्यतेसाठी सादर केलेले आहेत.

(५) घंटागाडीची व्यवस्था करणेसाठी गाव तिथे घंटागाडी हा उपक्रम राबविणेबाबत ग्रामपंचायतींना कळविण्यात आलेले आहे. तसेच, स्वच्छ भारत अभियान ग्रामीण टप्पा २ अंतर्गत आवश्यकतेनुसार महसुली गावांमध्ये बॅटरी ऑपरेटर तीन चाकी सायकल खरेदीचे नियोजन विस्तृत प्रकल्प अहवाल व अंदाजपत्रकात करण्याची प्रक्रिया चालू आहे.

ग्रामपंचायतीमधील कचरा व्यवस्थापन करण्यासाठी डम्पिंग ग्राऊंड उपलब्ध करून देण्याबाबतचा अधिकार जिल्हाधिकारी यांना असल्याकारणाने तसे प्रस्ताव आवश्यकतेनुसार जिल्हाधिकारी कार्यालयाकडे सादर करण्याचे कळविले आहे. तथापि, छोट्या ग्रामपंचायतीमध्ये कंपोस्ट खड्डे, परसबाग व

मोठ्या ग्रामपंचायतीमध्ये अद्ययावत कचरा व्यवस्थापन पध्दतीचा प्रकल्प हा कृती संगमाव्दारे (Convergence) कार्यान्वित करून शुन्य कचरा व्यवस्थापनावर विशेष भर देण्यात येत आहे. जेणे करून डम्पिंग ग्राऊंडची गरज भविष्यात लागणार नाही.

(६) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्याच्या सार्वजनिक आरोग्य विभागातील रिक्त पदे भरण्याबाबत

(३०) * १०३३६ श्री.विक्रम काळे, डॉ.सुधीर तांबे, श्री.बाळाराम पाटील, श्री.जयंत आसगावकर : तारांकित प्रश्न क्रमांक ६४४८ ला दिनांक ८ मार्च, २०२१ रोजी दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यात कोविड-१९ संसर्गामुळे आरोग्य सेवेचे महत्व अधोरेखित झाले असून सार्वजनिक आरोग्य विभागात डॉक्टर्स, परिचारीका व वॉर्डबॉय इत्यादींसारख्या आवश्यक असणाऱ्या कर्मचाऱ्यांची पदे रिक्त आहेत, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुषंगाने राज्यातील सार्वजनिक आरोग्य विभागातील रिक्त पदे भरण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.राजेश टोपे : (१) हे अंशतः खरे आहे.

(२) महाराष्ट्र वैद्यकीय आरोग्य सेवा, गट-अ (वर्ग-१) व सामान्य राज्य सेवा, गट-अ मधील रिक्त पदे पदोन्नती व सरळसेवाद्वारे भरण्याची कार्यवाही सुरु असून, गट-क व गट-ड मधील रिक्त पदे भरण्याची कार्यवाही अंतिम टप्प्यात आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**कुडाळ (ता.जावळी, जि.सातारा) येथील अंगणवाडीमध्ये निकृष्ट
दर्जाचा तांदूळ पुरविला जात असल्याबाबत**

(३१) * ११३६० श्री.शशिकांत शिंदे : सन्माननीय महिला व बालविकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) कुडाळ (ता.जावळी, जि.सातारा) येथील अंगणवाडीमध्ये शिकणारी लहान मुले व गरोदर माता यांना एकात्मिक बालविकास योजनेतर्गत फायबर प्लास्टीक मिश्रित तांदळाचा भात खाऊ घातल्यामुळे मुलांना पोटदुखीचा त्रास सुरू होवून त्यांची तब्येत खालावली असल्याची घटना दिनांक २० ऑगस्ट, २०२१ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुषंगाने संबंधित पुरवठादार व इतर संबंधित व्यक्तींविरुद्ध कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

अॅड. यशोमती ठाकूर (सोनावणे) : (१) व (२) हे खरे नाही.

एकात्मिक बालविकास सेवा योजनेतर्गत ३ वर्षे ते ६ वर्षे वयोगटातील लाभार्थ्यांकरीता केंद्र शासनाने फोर्टिफाईड तांदूळ मंजूर केलेला असून सदर तांदूळ फुड कार्पोरेशन ऑफ इंडिया यांच्या गोडावूनमधून उचल करून लाभार्थ्यांना अंगणवाडी स्तरावर वितरीत करण्यात आला आहे. लाभार्थ्यांच्या आहारातील सुक्ष्म पोषक तत्वांची कमतरता भरून काढण्यासाठी फोर्टिफाईड तांदूळाचे वितरण करण्यात आले आहे. सदर तांदूळातील काही तांदूळ पाण्यावर तरंगताना दिसू शकतात. त्यामुळे पालकांमध्ये संभ्रम निर्माण होतो. परंतु अशी वस्तुस्थिती नाही. तसेच सदर तांदूळामुळे कोणत्याही प्रकारची बाधा लाभार्थ्यांना झालेली नाही.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**रत्नागिरी जिल्हा परिषदेमधील विविध विभागांच्या खातेप्रमुखांची
रिक्त पदे भरण्याबाबत**

(३२) * १११९७ अॅड.निरंजन डावखरे, श्री.प्रविण दरेकर, डॉ.परिणय फुके, श्री.प्रसाद लाड, श्री.नागोराव गाणार : सन्माननीय ग्रामविकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) रत्नागिरी जिल्हा परिषदेमध्ये विविध विभागांचे खातेप्रमुख हे पद रिक्त असून सध्या १४ पैकी १० पदांवर खातेप्रमुख नसल्याने अधिकारी व पदाधिकारी यांना काम करताना अडचणी येत असल्याचे माहे सप्टेंबर, २०२१ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, रत्नागिरी जिल्हा परिषदेमध्ये खातेप्रमुख ही पदे रिक्त असण्याची कारणे काय आहेत,

(३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुषंगाने रत्नागिरी जिल्हा परिषदेमध्ये खातेप्रमुखांची रिक्त पदे भरण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.हसन मुश्रीफ : (१) जिल्हा परिषदेतील १४ खातेप्रमुखांपैकी ६ पदे भरलेली असून ८ पदे रिक्त आहेत.

(२), (३) व (४) जिल्हा परिषदेमधील १४ खातेप्रमुखांपैकी ८ पदे ही बदली व सेवानिवृत्तीमुळे रिक्त झाली आहेत. सदर ८ पदांपैकी महाराष्ट्र विकास सेवेतील उपमुख्य कार्यकारी अधिकारी (ग्रामपंचायत) व उपमुख्य कार्यकारी अधिकारी (सामान्य प्रशासन) या रिक्त पदांवर अधिकाऱ्यांना पदस्थापना देण्याबाबत नागरी सेवा मंडळाची शिफारस घेवून सक्षम प्राधिकाऱ्याच्या मान्यतेसाठी नस्ती सादर करण्यात आली आहे. तसेच, महाराष्ट्र विकास सेवेतील अधिकाऱ्यांमधून उपमुख्य कार्यकारी अधिकारी (पा.पु. व स्व.) हे रिक्त पद लवकरच भरण्यात येणार आहे.

तसेच, उर्वरित इतर विभागाच्या ५ रिक्त खातेप्रमुखांची पदे भरण्याबाबत संबंधित विभागास कळविण्यात आले आहे.

राज्यातील वैद्यकीय अधिकाऱ्यांच्या विविध मागण्यांबाबत

(३३) * १०६३९ श्री.नागोराव गाणार, श्री.प्रविण दरेकर, श्री.विजय ऊर्फ भाई गिरकर, श्री.गिरीशचंद्र व्यास, श्री.रामदास आंबटकर, डॉ.परिणय फुके, श्री.प्रवीण दटके, श्री.रमेशदादा पाटील : सन्माननीय वैद्यकीय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) राज्यातील वैद्यकीय अधिकाऱ्यांच्या मागण्यांबाबत मा.वैद्यकीय शिक्षण मंत्र्यांसोबत संघटनेच्या पदाधिकाऱ्यांसमवेत दिनांक १५ एप्रिल, २०२१ रोजी वा त्यासुमारास व्हिडीओ कॉन्फरन्सद्वारे बैठक घेण्यात आली, हे खरे आहे काय,
- (२) तसेच, दिनांक २८ एप्रिल, २०२१ रोजी सचिव, वैद्यकीय शिक्षण यांचे समवेत झालेल्या बैठकीत संघटनेच्या मागण्यांची पूर्तता लवकरात लवकर करण्यात येईल असे आश्वासन संघटनेच्या पदाधिकाऱ्यांना देण्यात आले असून ५ महिन्यांचा कालावधी होवूनही अद्याप आश्वासनाची पूर्तता झाली नाही, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, नागपूर विभागाच्या शिक्षक लोकप्रतिनिधींनी दिनांक १ ऑक्टोबर, २०२१ रोजी शासनास पत्र पाठवून दिलेल्या आश्वासनानुसार निर्णय घेण्याची विनंती केली, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुषंगाने वैद्यकीय अधिकाऱ्यांच्या मागण्या निकाली काढण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.अमित विलासराव देशमुख : (१) हे खरे आहे.

(२) अंशतः खरे आहे.

(३) हे खरे आहे.

(४) तात्पुरत्या नियुक्तीने कार्यरत वैद्यकीय अधिकाऱ्यांच्या सेवा नियमित करण्याबाबत सामान्य प्रशासन विभाग व विधी व न्याय विभागाशी विचारविनिमय करण्यात येत आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**बुलढाणा जिल्हा परिषद बांधकाम विभागांतर्गत निविदा प्रक्रियेमध्ये
अनियमितता होत असल्याबाबत**

(३४) * १०३५२ श्री.विनायकराव मेटे : सन्माननीय ग्रामविकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) बुलढाणा जिल्हा परिषद बांधकाम विभागांतर्गत निविदा प्रक्रियेमध्ये मोठ्या प्रमाणात अनियमितता होत असून निविदा संगनमताने व मर्जीतल्या कंत्राटदाराला दिल्याची बाब दिनांक १५ सप्टेंबर, २०२१ रोजी वा त्या सुमारास निदर्शनास आली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर निविदा प्रक्रिया ही पारदर्शक होत नसून आर्थिक अनियमितता करून दिल्या जात असल्याचेही निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय निष्पन्न झाले, त्यानुसार आर्थिक अनियमितता करून मर्जीतल्या कंत्राटदारास निविदा देणाऱ्या संबंधितांवर शासनाने कारवाई करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.हसन मुश्रीफ : (१) अशी कोणतीही बाब निदर्शनास आलेली नाही.

(२), (३) व (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**औरंगाबाद जिल्ह्यातील बालविवाह रोखण्याकरीता
उपाययोजना करण्याबाबत**

(३५) * १०९३९ डॉ.सुधीर तांबे, श्री.अशोक ऊर्फ भाई जगताप, डॉ.वजाहत मिर्झा, श्री.जयंत आसगावकर, श्री.विक्रम काळे, श्री.बाळाराम पाटील, श्री.मोहनराव कदम : सन्माननीय महिला व बालविकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) कोरोनामुळे दिड वर्षानंतर शाळा सुरु झाली असताना औरंगाबाद जिल्ह्यातील ग्रामीण भागातील ६२० शाळांमधील बऱ्याच मुलींचा बालविवाह झाला असून विवाहित मुलींनी मंगळसूत्रासह शाळेत प्रवेश केल्याची बाब माहे ऑगस्ट, २०२१ च्या दुसऱ्या आठवड्यात निदर्शनास आली, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुषंगाने औरंगाबाद जिल्ह्यातील बालविवाह रोखण्याबाबत कोणती कार्यवाही व उपाययोजना केली वा करण्यात येत आहे,
- (३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

अॅड. यशोमती ठाकूर (सोनावणे) : (१) हे खरे नाही.

तथापि, यासंदर्भात दै. लोकसत्ता व दै.दिव्य मराठी या वर्तमानपत्रात जुलै, २०२१ मध्ये बातमी प्रसिध्द झाली होती. तथापि, शिक्षण विभागाच्या पर्यवेक्षक यांनी शाळांना भेटी दिल्या असता शाळेतील मुलींचा बालविवाह झाल्याची व मुलींनी मंगळसूत्रासह शाळेत प्रवेश केल्याची बाब आढळून आल्याचे निदर्शनास आले नाही.

(२) औरंगाबाद जिल्ह्यातील बालविवाह रोखण्याबाबत प्रतिबंधात्मक उपाय योजना म्हणून चाईल्ड लाईन १०९८ तसेच ग्राम बाल संरक्षण समिती यांचे क्षमता वृद्धी प्रशिक्षण, रेडिओ एफ. एम. द्वारे जनजागृती इ. उपक्रम राबविण्यात येत असून लॉकडाऊन काळात एकूण ६३ बालविवाह रोखण्यात यश आलेले असून झालेल्या २ बालविवाहामध्ये गुन्हा (FIR) दाखल करण्यात आलेला आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

उरवडे-विरंगुट (ता.मुळशी, जि.पुणे) येथील मे.एस.व्ही.एस.अॅक्वा टेक्नॉलॉजी कंपनीत लागलेल्या आगीमध्ये मृत्यूमुखी पडलेल्या कामगारांच्या कुटुंबियांना व जखमींना आर्थिक मदत देण्याबाबत

(३६) * १०६५० श्री.महादेव जानकर, श्री.अमोल मिटकरी, श्री.शशिकांत शिंदे, श्री.विक्रम काळे : सन्माननीय कामगार मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) मौ.उरवडे-विरंगुट (ता.मुळशी, जि.पुणे) येथील एमआयडीसी क्षेत्रातील एसव्हीएस अँक्वा टेक्नॉलॉजी या रासायनिक कंपनीत दिनांक ५ जून, २०२१ रोजी वा त्यासुमारास भीषण आग लागण्याची घटना घडली असून सदर आगीमध्ये १५ महिला व ३ पुरुष अशा १८ कामगारांचा मृत्यू झाला आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, या दुर्घटनेची चौकशी करण्यासाठी मावळ प्रांताधिकार्यांच्या अध्यक्षतेखाली तज्ञांची चौकशी समिती स्थापन करण्यात आल्याचे जिल्हाधिकारी, पुणे यांनी दिनांक ८ जून, २०२१ रोजी जाहीर केल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, सदर चौकशी समितीचा अहवाल शासनास प्राप्त झाला आहे काय, असल्यास, केव्हा व त्यामध्ये काय नमूद केले आहे,
- (४) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुषंगाने आगीत मृत्यूमुखी पडलेल्या कामगारांच्या कुटुंबियांना व जखमींना कोणती आर्थिक मदत केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.हसन मुश्रीफ : (१) होय, हे खरे आहे.

मे.एस.व्ही.एस. अँक्वा टेक्नॉलॉजी, एलएलपी, गट नं. ४११, स.नं. ४३, ४४, ४५ मौ.उरवडे-विरंगुट, ता.मुळशी, जि.पुणे या कारखान्यात दिनांक ०७/०६/२०२१ रोजीच्या आगीच्या दुर्घटनेत १५ महिला व २ पुरुष अशा एकूण १७ कामगारांचा मृत्यू झालेला आहे.

(२) व (३) होय, हे खरे आहे.

सदर दुर्घटनेची चौकशी करण्यासाठी उपविभागीय अधिकारी, मावळ यांच्या अध्यक्षतेखाली तज्ञांची चौकशी समिती स्थापन करण्यात आली होती. चौकशी समितीने सदर दुर्घटनेचा प्राथमिक अहवाल दिनांक ०९/०६/२०२१ रोजी जिल्हाधिकारी, पुणे यांचेकडे सादर केला आहे.

सदर अहवालात मयत कामगारांची माहिती, कारखाना मालकाने औद्योगिक सुरक्षा व आरोग्य संचालनालयाने दिलेल्या परवान्याव्यतिरिक्त ज्वालाग्राही पदार्थांचा साठा मोठ्या प्रमाणात केला असल्याचे व त्याबाबत औद्योगिक सुरक्षा व आरोग्य संचालनालयास माहिती देण्यात आली

नसल्याचे नमूद केले आहे. तसेच, कारखाना मालकाने वेगवेगळ्या विभागांकडून घेतलेल्या परवान्यांची माहिती, कारखान्याचे क्षेत्रफळ, अकृषिक परवानगी आणि इतर संबंधित विभागांकडून घेतलेल्या व घेण्यात न आलेल्या परवान्यांची माहिती नमूद केलेली आहे.

(४) होय, हे खरे आहे.

सदर दुर्घटनेची उपविभागीय अधिकारी, मावळ यांच्या अध्यक्षतेखालील तज्ञांच्या चौकशी समितीने तसेच सह संचालक, औद्योगिक सुरक्षा व आरोग्य, पुणे यांचेकडून चौकशी करण्यात आली आहे.

सदर चौकशीत कारखाना व्यवस्थापनाने औद्योगिक सुरक्षा व आरोग्य संचालनालयाकडून क्लोरीन डाय ऑक्साईड हे टॅब्लेट, पावडर व जेल या प्रकारात बनविण्यासाठी परवाना प्राप्त केला असल्याचे निदर्शनास आले. परंतु, घटनेच्या दिवशी कारखान्यात मोठ्या प्रमाणात सॅनिटायझरचा साठा आढळून आला. त्यामध्ये ५०० मि.ली. च्या बॉटल पासून १०० मि.ली. व ५ लिटर चे रिपॅकिंगचे काम करण्यात येत होते. घटनेच्या वेळी सोडीयम क्लोराईड पावडर पॉलिथिन पाऊच मध्ये पॅकिंग करण्याचे काम करण्यासाठी उपयोग करण्यात येत असलेल्या एका बॅन्ड सिलर मशिनचे हिटींग इलेमेंट ओव्हर हिट झाल्याने पाऊच, पाऊचमधील पावडर, मशिन व जमिनीवरील पावडरने पेट घेतल्याने मोठ्या प्रमाणात आग पसरली. कारखान्यात असलेल्या सॅनिटायझरच्या साठ्यामुळे आग मोठ्या प्रमाणात पसरली व अग्निशमन करताना सॅनिटायझरच्या आगीमुळे आग विझविण्यास अडथळे निर्माण झाल्याने अपघाताची तीव्रता वाढली.

आगीत मृत्यूमुखी पडलेल्या १७ मृत कामगारांपैकी १६ कामगारांच्या वारसांना राज्य कामगार विमा महामंडळाकडून शेवटच्या वेतनाच्या ९० % रक्कम प्रति माह निवृत्तीवेतन चालू झाले आहे. एका मृत महिला कामगाराच्या अवलंबिताचे वय २५ वर्षापेक्षा जास्त असल्याने विमा महामंडळाच्या तरतुदीप्रमाणे ते पेन्शनसाठी पात्र नाहीत.

तसेच राज्य शासनाच्या वतीने मृत कामगारांच्या कुटुंबियांना प्रत्येकी ४ लाख रुपये तसेच मुख्यमंत्री सहायता निधीमधून प्रत्येकी रुपये १ लाख असे प्रत्येकी रुपये ५ लाख याप्रमाणे एकूण रुपये ८५ लाख तसेच आगीत जखमी झालेल्या २ कामगारांना राज्य आपत्ती निधीमधून रुपये १२,७००/-

याप्रमाणे एकूण रुपये २५,४०० इतकी आर्थिक मदत शासनामार्फत दिलेली आहे. तसेच, केंद्र शासनाच्या वतीने प्रत्येकी २ लाख रुपये मदत जाहीर केलेली आहे. कारखाना व्यवस्थापनाने मृत कामगारांच्या वारसास प्रत्येकी दहा लाख रुपये देऊ केलेले असून, त्यापैकी प्रत्येकी रुपये ५ लाख अदा करण्यात आलेले आहेत. उर्वरित प्रत्येकी रुपये ५ लाख रकमेचे धनादेश माहे डिसेंबर, २०२१ ची तारीख नमूद करून देण्यात आलेले आहेत. याशिवाय मृत कामगारांच्या पाल्याचे पदवीपर्यंतचे शैक्षणिक शुल्क देण्याचे व्यवस्थापनाने मान्य केले आहे. तसेच कारखाना कार्यान्वित झाल्यानंतर वारसास नोकरी देण्याचे देखील व्यवस्थापनाने मान्य केले आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**राज्यातील पंतप्रधान जन आरोग्य योजनेतील पात्र लाभार्थ्यांना
योजनेचा लाभ मिळण्याबाबत**

(३७) * १०८९३ श्री.सुरेश धस : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब

कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यात पंतप्रधान जन आरोग्य योजना लागू करण्यात आली असून या योजनेत दारिद्र्य रेषेखालील कुटुंबांना रुपये पाच लक्ष पर्यंत वैद्यकीय सुविधा मोफत देण्यात येते, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, गहुखेल (ता.आष्टी, जि.बीड) येथील आदिवासी शेतकरी कै.शिवाजी जगताप हे दारिद्र्य रेषेखाली असतानाही त्यांचे नाव या यादीत समाविष्ट नसल्याने त्यांना प्रदीर्घ उपचारासाठी ह्या योजनेचा लाभ घेता आला नसून याच गावातील अनेक शासकीय कर्मचाऱ्यांची नावे यादीत समाविष्ट आहेत, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, पात्र लाभार्थ्यांना डावलून अपात्र लाभार्थ्यांची नावे यादीत समाविष्ट करण्यात आली असून राज्य शासनाच्या कर्मचाऱ्यांनी केलेला सर्व्हे बीड, उस्मानाबाद व लातूर या तीनही जिल्ह्यात पुर्वग्रहदूषितपणे झाला असल्याने पात्र लाभार्थी या योजनेपासून वंचित राहत आहेत, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुषंगाने पंतप्रधान जन आरोग्य योजनेतील पात्र लाभार्थ्यांना ह्या योजनेचा लाभ मिळण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.राजेश टोपे : (१), (२) व (३) राज्यामध्ये प्रधान मंत्री जन आरोग्य योजनेच्या लाभार्थ्यांना रुपये ५ लक्ष मर्यादेपर्यंत अंगीकृत रुग्णालयांमधून १२०९ पॅकेजेससाठी मोफत उपचार देण्यात येतात.

प्रधान मंत्री जन आरोग्य योजनेचे लाभार्थी निश्चितीसाठी शहरी व ग्रामीण भागासाठी अंतिम करण्यात आलेल्या निकषांनुसार पात्र लाभार्थी कुटुंबे ठरविण्यात आलेली आहेत. ग्रामीण आणि शहरी भागासाठी पात्र लाभार्थ्यांचे निकष पुढीलप्रमाणे.

ग्रामीण लाभार्थ्यांसाठी डी १ ते डी ७ असे निकष असून त्यात खालील कुटुंबांचा समावेश आहे. डी १ - एका खोलीत कच्च्या घरात राहणारी, डी २ - प्रौढ व्यक्ति (वय १६-५९) नसलेली, डी ३ - प्रौढ व्यक्ति (वय १६-५९) नसलेली व स्त्री कुटुंब प्रमुख असलेली कुटुंबे, डी ४- दिव्यांग कुटुंबे प्रमुख असलेली कुटुंबे, डी ५ - अनुसूचित जाती व जमाती मधील कुटुंबे, डी ७ - भूमिहीन मजुरांची कुटुंबे. त्यात ५ स्वभाविक निकष असून त्यात खालील कुटुंबांचा समावेश आहे. घर नसलेली कुटुंबे, निराधार कुटुंबे, भिक्षुक, कचरा वेचक, स्वच्छता कर्मी, कंत्राटी कर्मचारी, मूलतः अनुसूचित जमाती कुटुंबे.

शहरी भागातील लाभार्थी निवडताना व्यावसायिक निकष ठरवण्यात आले असून त्यात खालील कुटुंबांचा समावेश आहे. कचरा वेचक, भिक्षुक, घरकाम करणारे, गटई कामगार, वेल्डर, सफाई कर्मचारी, माळीकाम करणारे, घरकाम करणारे, कारागीर, हस्तकला कारागीर, शिंपी, वाहतूक कर्मचारी, चालक, वाहक, मदतनीस, सायकल रिक्शा ओढणारे, दुकानात काम करणारे, सहाय्यक, शिपाई, वेटर, वीजतंत्री, मेकॅनिक, असेम्ब्ली/ दुरुस्ती करणारे, धोबी, वॉचमन यांचा समावेश होतो.

यामध्ये कुटुंबाचे वार्षिक उत्पन्न हा एकमेव निकष नाही.

गहुखेल (ता.आष्टी, जि.बीड) येथील शेतकरी कै.शिवाजी जगताप यांचे नाव SECC database मध्ये तपासले असता आढळून आले नाही.

२०११ साली केंद्र शासनाने सामाजिक आर्थिक जातनिहाय जनगणना ग्रामीण व शहरी भागासाठी विशिष्ट निकष ठरवून प्रधान मंत्री जन आरोग्य योजनेमधील लाभार्थी निश्चित करण्यात आले आहेत. ही जनगणना व प्रधान मंत्री जन आरोग्य योजनेमधील लाभार्थी हे केंद्र शासनाने ठरविलेले आहेत.

(४) व (५) प्रश्न उद्भवत नाही.

अकोला वैद्यकीय महाविद्यालय व सर्वोपचार रुग्णालयासाठी निधी उपलब्ध करून देण्याबाबत

(३८) * ११२९२ डॉ.रणजित पाटील : सन्माननीय वैद्यकीय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) अकोला वैद्यकीय महाविद्यालय व सर्वोपचार रुग्णालयासाठी शासनाने मुंबई येथील सिध्दीविनायक मंदिर ट्रस्टतर्फे सन २०१७ मध्ये एमआरआय मशीन खरेदीकरीता रुपये ५ कोटी एवढा निधी मंजूर केला होता, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सिध्दीविनायक ट्रस्ट हे शासनाच्या अधिन असल्यामुळे पाच वर्षांपासून शासन व सिध्दीविनायक ट्रस्ट यांच्याशी पत्रव्यवहार करण्यात आला आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुषंगाने अकोला वैद्यकीय महाविद्यालय व सर्वोपचार रुग्णालयासाठी एमआरआय मशीन खरेदीसाठी मंजूर करण्यात आलेला रुपये ५ कोटीचा निधी कधीपर्यंत उपलब्ध करून देण्यात येणार आहे व त्याची सद्यःस्थिती काय आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.अमित विलासराव देशमुख : (१) होय.

(२) होय.

(३) व (४) हाफकीन जीव औषध महामंडळामार्फत सदर यंत्राच्या खरेदीची निविदा प्रक्रिया सुरु आहे. तसेच रुपये ५ कोटी इतका निधी श्री.सिद्धिविनायक गणपती मंदिर न्यासाकडून यंत्राची प्रत्यक्षात खरेदी आदेशानंतर वितरीत करण्यात येणार आहे.

**वाळुज (जि.औरंगाबाद) येथील प्राथमिक आरोग्य केंद्रात सोई-सुविधा
उपलब्ध करून देण्याबाबत**

(३९) * १०५९३ श्री.सतिश चव्हाण, श्री.विक्रम काळे, श्री.अमरनाथ राजूरकर, श्री.अब्दुल्लाखान दुर्गाणी : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) वाळुज (जि.औरंगाबाद) येथे सन २०१८ मध्ये गट नं. ३६१ मधील ३ एकर जागेत रुपये ५ कोटी ५० लाख खर्च करून सुसज्ज आरोग्य केंद्राच्या इमारतीची उभारणी केली असून सदर आरोग्य केंद्रामध्ये कोणत्याही सोई-सुविधा उपलब्ध नाहीत, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, या प्राथमिक आरोग्य केंद्रात प्रसुती, कुटुंब कल्याण शस्त्रक्रिया व शवविच्छेदन या सर्व प्रकारच्या तपासण्याचे प्रयोजन असतानाही तेथे फक्त बाह्यरुग्ण तपासणी केली जाते, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सदर प्राथमिक आरोग्य केंद्रात अपुरा कर्मचारी वर्ग व औषधांचा तुटवडा असल्यामुळे ग्रामीण भागातील रुग्णांना आवश्यक त्या सोई-सुविधा मिळत नाहीत, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुषंगाने सदर प्राथमिक आरोग्य केंद्रात कर्मचाऱ्यांची रिक्त पदे भरून ग्रामीण भागातील रुग्णांना आवश्यक त्या सोयी-सुविधा उपलब्ध करून देण्याबाबत कोणती उपाययोजना केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.राजेश टोपे : (१), (२), (३) व (४) प्राथमिक आरोग्य केंद्र, वाळुज (ता.गंगापूर, जि.औरंगाबाद) येथील आरोग्य केंद्राची इमारत बांधून सार्वजनिक बांधकाम विभागाकडून ताब्यात घेण्यात आली आहे.

सद्यःस्थितीत ग्रामविकास विभागाने दिनांक १४/०६/२०२१ रोजी शासन आदेश निर्गमित करून नियमित कर्मचाऱ्यांची पदभरती करण्यास मान्यता प्रदान केली आहे. त्यानुसार जिल्हा परिषद औरंगाबाद स्तरावरून पदभरती करण्यात येणार आहे. सद्यःस्थितीत वैद्यकीय अधिकाऱ्यांचे १ पद भरले असून इतर कर्मचारी प्रतिनियुक्तीवर घेवून प्राथमिक आरोग्य केंद्र कार्यान्वित करण्यात आले असून बाह्यरुग्ण सेवा, अंतररुग्ण सेवा, प्रसुती सेवा व शवविच्छेदनगृह कार्यान्वित करण्यात आले आहे. तसेच सदरील प्राथमिक आरोग्य केंद्राच्या ठिकाणी औषधांचा तुटवडा नसून रुग्णांना औषधे उपलब्ध करून देण्यात येतात.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

मंठा (जि.जालना) येथील पंचायत समिती कार्यालयातील महाराष्ट्र ग्रामीण रोजगार हमी अभिलेखा कक्षास आग लागून अभिलेखे नष्ट झाल्याबाबत

(४०) * १०९७८ श्री.राजेश राठोड, श्री.अशोक ऊर्फ भाई जगताप, डॉ.वजाहत मिर्झा, डॉ.सुधीर तांबे, श्री.अमरनाथ राजूरकर, श्री.अभिजित वंजारी, श्री.जयंत आसगावकर, श्री.मोहनराव कदम : सन्माननीय ग्रामविकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मंठा (जि.जालना) येथील पंचायत समिती कार्यालयातील महाराष्ट्र ग्रामीण रोजगार हमी अभिलेखा कक्षाच्या दालनास दिनांक ११ ऑगस्ट, २०२१ रोजी वा त्यासुमारास आग लागून संबंधित विभागातील अति महत्वाची सर्व कागदपत्रे जळून गेल्याची घटना घडली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुषंगाने या घटनेत दोषी आढळून येणाऱ्यांवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.हसन मुश्रीफ : (१) होय.

(२) जालना जिल्ह्यातील तालुका मंठा, येथील पंचायत समितीच्या मगारोहयो कक्षास दिनांक १०/०८/२०२१ रोजी लागलेल्या आगीच्या अनुषंगाने तत्का. गट विकास अधिकारी यांनी दिनांक १०/०८/२०२१ रोजी पोलीस स्टेशन मंठा येथे फिर्याद दिली. त्यानुषंगाने तेथील पोलीस उप निरीक्षक, पोलीस स्टेशन, मंठा यांनी गुन्ह्याचा तपास करून कृष्णा पांडुरंग आवचार (क्लार्क कम डेटा ऑपरेटर) मगारोहयो कक्ष, पंचायत समिती मंठा यांना अटक करून आरोपीवर कलम ४३६ भा.दं.वि.सह कलम ०३ व ०४, सार्वजनिक संपत्तीहानी प्रतिबंधक अधिनियम, कलम १९८४ अन्वये गुन्हा केल्याचे दोषारोप दाखल केले आहे. सद्यःस्थितीत हे प्रकरण न्यायप्रविष्ट आहे. संबंधित आरोपी कृष्णा पांडुरंग आवचार (क्लार्क कम डेटा ऑपरेटर) याच्या सेवा समाप्त करण्यात आल्या आहेत.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**परभणी जिल्ह्यातील स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या जागांवर
अतिक्रमण झाल्याबाबत**

(४१) * १०६८३ श्री.अब्दुल्लाखान दुर्गाणी, श्री.विक्रम काळे, श्री.शशिकांत शिंदे :

सन्माननीय ग्रामविकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) परभणी जिल्ह्यातील जिल्हा परिषद, पंचायत समिती व ग्रामपंचायतीच्या ताब्यातील खुल्या जागा, इमारतीच्या संरक्षणाच्यादृष्टीने त्या जागांना कुंपण घालणे, मालकीबाबत स्पष्ट फलक लावणे व इतर बाबींवर नियंत्रण ठेवण्याबाबत उप मुख्य कार्यकारी अधिकारी (ग्रामपंचायत) यांची मालमत्ता अधिकारी म्हणून नेमणूक करण्यात आली, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, संबंधित अधिकाऱ्यांनी जबाबदारी पार न पाडल्याने जिल्ह्यातील स्थानिक स्वराज्य संस्थेच्या जागेवर अतिक्रमण झाल्याने त्यांच्याविरुद्ध कारवाई करण्याबाबत विभागीय आयुक्त, परभणी यांचेकडे तेथील सामाजिक कार्यकर्त्यांनी सन २०२१ मध्ये वा त्यादरम्यान ई-मेलद्वारे तक्रार नोंदविली आहे, हे ही खरे आहे काय,

- (३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुषंगाने अतिक्रमणे दूर करणे, अतिक्रमणधारकांविरुद्ध पोलिसांत फिर्याद नोंदविणे, त्या जागांचा पुनर्विकास करणे व इतर प्रकरणी कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.हसन मुश्रीफ : (१) होय, हे खरे आहे.

(२) व (३) प्राप्त तक्रारीच्या अनुषंगाने चौकशी करण्यात आली असून जिल्हा परिषद बांधकाम विभागाच्या तीन जागा नावे करण्याबाबतची प्रकरणे सद्यःस्थितीत न्यायप्रविष्ट आहेत.

- तसेच, पशुवैद्यकीय दवाखाना पालम येथील एक प्रकरण न्यायप्रविष्ट आहे.
 - जिल्हा परिषद शिक्षण विभागांतर्गत ११ प्रकरणे असून, ३ प्रकरणे न्यायप्रविष्ट आहे.
 - पंचायत समित्यांच्या कुठल्याही जागेवर अतिक्रमण नाही.
 - महिला व बालकल्याण विभागाच्या जमिनीवरील २ अतिक्रमणे हटविण्याची कार्यवाही सुरु आहे.
 - शासन निर्णय-क्रमांक-प्रआयो-२०१७/प्र.क्र.३४८/योजना-१ दिनांक १६/०२/२०१८ नुसार गावठाण हद्दीतील ३२४९ अतिक्रमणे नियमानुकूल करावयाची कार्यवाही सुरु आहे.
 - अतिक्रमणाची बाब आढळल्यास नियमानुसार कार्यवाही करण्यात येते.
- (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**मौजे उपळी (ता.सिल्लोड, जि.औरंगाबाद) येथील पुलाचे काम
निकृष्ट दर्जाचे झाल्याबाबत**

(४२) * १०४४४ श्री.गोपिचंद पडळकर : सन्माननीय ग्रामविकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) मौजे उपळी (ता.सिल्लोड, जि.औरंगाबाद) येथील पुल दुरुस्तीसाठी जिल्हा वार्षिक योजनेतर्गत जिल्हा परिषद, औरंगाबाद अंतर्गत अंदाजित रक्कम रुपये २७ लक्ष खर्च करण्यात आली आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सदरहू पुल वर्ष पूर्ण होण्यापूर्वीच पुरामुळे खचला असल्याचे माहे ऑक्टोबर, २०२१ च्या पहिल्या आठवड्यात निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, वर्ष पूर्ण होण्यापूर्वीच पुरामुळे खचलेल्या पुलाच्या कामाची चौकशी करून निकृष्ट दर्जाचे काम करणाऱ्या संबंधित दोषींवर कारवाई करण्याबाबतचे निवेदन उपविभागीय अधिकारी, सिल्लोड, जिल्हा औरंगाबाद यांना रयत क्रांती संघटना जिल्हाध्यक्ष यांनी दिले होते, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुषंगाने पुलाचे निकृष्ट दर्जाचे काम करणाऱ्या संबंधित दोषींवर कारवाई करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.हसन मुश्रीफ : (१), (२) व (३) हे खरे आहे.

(४) उपळी ते दिडगाव हा रस्ता इतर जिल्हा मार्ग दर्जाचा असून, उपळी गावाजवळ अंजना नदी आहे. या नदीवरील पुल दुरुस्तीसाठी सन २०१८-१९ अंतर्गत रुपये २७.३८ लक्ष निधी खर्च करण्यात आलेला आहे. सदर नदीच्या वरील भागात तीन मोठी धरणे आहेत. सप्टेंबर, २०२१ मध्ये झालेल्या अतिवृष्टीमुळे नदीच्या वरील भागातील अतिवृष्टीमुळे धरणे ओव्हरफ्लो झाली. नौसर्गिक आपत्तीमुळे अंजना नदीला महापुर येऊन सदर पुल खचला आहे. निकृष्ट दर्जामुळे पुल खचला नाही. यास कोणीही जबाबदार नसल्यामुळे कारवाई करण्यात आली नाही.

तथापि, सदरचा पुल तातडीने दुरुस्त करण्याच्या सूचना जिल्हा परिषदेला देण्यात आल्या आहेत.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

ठाणे जिल्ह्यातील बालकांच्या कुपोषणाचे प्रमाण कमी करण्याबाबत

(४३) * १०८०९ श्री.रविंद्र फाटक : दिनांक १५ डिसेंबर, २०२० रोजी सभागृहाच्या पटलावर ठेवण्यात आलेल्या अतारांकित प्रश्नोत्तरांच्या यादी क्रमांक १४ मधील प्रश्न क्रमांक ६२०५ ला दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात सन्माननीय महिला व बालविकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) ठाणे जिल्ह्यात कोरोनाकाळात गेल्या दिड वर्षात ३२८ तीव्र व ३६८० मध्यम कुपोषित बालके आढळली असल्याचा अहवाल प्राप्त झाल्याचे माहे सप्टेंबर, २०२१ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, ठाणे जिल्ह्यातील कुपोषणाची समस्या गंभीर होत असल्याने दुर्गम व आदिवासी पाड्यांतील बालकांचा कोरोनापासून बचाव करण्यासह कुपोषित बालकांना सुदृढ बनविण्याची मागणी स्थानिक लोकप्रतिनिधींनी शासनाकडे केली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय व त्यानुषंगाने ठाणे जिल्ह्यातील कुपोषणाचे प्रमाण कमी करण्याबाबत कोणती उपाययोजना केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

अॅड. यशोमती ठाकूर (सोनावणे) : (१) अंशतः खरे आहे.

माहे सप्टेंबर २०२१ अखेर ठाणे जिल्ह्यात ३५९ तीव्र कुपोषित (SAM) व मध्यम कुपोषित (MAM) २४०७ बालके आढळून आली आहेत.

(२) हे खरे आहे.

(३) दिनांक १५/०८/२०२१ ते ३१/०८/२०२१ पर्यंत शासनाने विशेष शोध मोहिम आयोजित केली होती. सदर मोहिमेअंतर्गत ६ महिने ते ६ वर्ष वयोगटातील मुलांचे Screening करण्यात आले. त्यामध्ये जी बालके SAM श्रेणीमध्ये आढळून आली आहेत त्या बालकांना Home base VCDC चा लाभ देण्यात येत आहे. Home based VCDC मध्ये SAM बालकांना Energy Dense Nutritious Food देण्यात येत आहे. तसेच सदर SAM बालकांची आरोग्य

खात्यामार्फत तपासणी केली जात आहे व त्यांना सर्वसाधारण श्रेणीमध्ये आणण्याचे प्रयत्न केले जात आहेत. तसेच कुपोषण कमी करण्यासाठी खालीलप्रमाणे उपाययोजना करण्यात येत आहेत.

१. एकात्मिक बालविकास सेवा योजनेतर्गत ६ महिने ते ३ वर्ष वयोगटातील बालकांना, गरोदर, स्तनदा मातांना THR व ३ ते ६ वर्ष वयोगटातील बालकांना कोविड १९ मुळे गरम ताजा आहाराऐवजी THR अंतर्गत घरपोच आहार देण्यात येतो.

२. तसेच, आदिवासी प्रकल्पामध्ये अमृत आहार योजना सुरु असून ह्या योजनेतर्गत गरोदर, स्तनदा मातांना एक वेळचा चौरस आहार देण्यात येतो. तसेच ६ महिने ते ६ वर्ष वयोगटातील शाकाहारी बालकांना २ केळी व मांसाहारी बालकांसाठी १ अंडे आठवड्यातून ४ दिवस देण्यात येते.

३. तसेच, राज्यातील सॅम बालकांसाठी ग्राम बालविकास केंद्र सुरु करण्यात आली आहेत. ग्राम बालविकास केंद्रामध्ये तीन वेळचा अतिरिक्त आहार व आरोग्य खात्यामार्फत औषधोपचार करण्यात येतात.

४. राज्यात पोषण अभियान अंतर्गत अंगणवाडी केंद्रातील बालकांचा, किशोरवयीन मुली व महिलांचा पोषणाचा दर्जा सुधारण्यासाठी व कुपोषणाचे प्रमाण कमी करण्यासाठी विविध स्तरावरून निरंतर शिक्षण वृद्धीदृष्टीकोन (ILA) समुदाय आधारित कार्यक्रम (CBE), रिअल टाईम मॉनिटरिंग (ICT-RTM) व जनआंदोलन इत्यादी उपक्रम राबविण्यात येत आहेत.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्य कर्मचारी विमा योजनेत कार्यरत कर्मचाऱ्यांना ईएसआयसी भत्ता मिळण्याबाबत

(४४) * ११०५६ श्री.अभिजित वंजारी, श्री.अशोक ऊर्फ भाई जगताप, श्री.राजेश राठोड, श्री.अमरनाथ राजूरकर, डॉ.वजाहत मिर्झा, श्री.जयंत आसगावकर, श्री.मोहनराव कदम, डॉ.सुधीर तांबे : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) केंद्र शासनाच्या नियंत्रणात असलेल्या राज्य कर्मचारी विमा योजनेत कार्यरत वैद्यकीय अधिकाऱ्यांपासून पॅरामेडिकल आणि लिपिक संवर्गातील कर्मचाऱ्यांना रुग्णालयीन सेवेत प्रोत्साहन मिळावे या हेतूने ईएसआयसी भत्ता लागू करण्यात आला होता, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, वैद्यकीय अधिकारी आणि औषध निर्माण वगळता परिचारिकांसह पॅरामेडिकल कर्मचाऱ्यांना मिळणारा भत्ता बंद करण्यात आल्यामुळे येथील कर्मचाऱ्यांमध्ये असंतोष निर्माण झाला आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय व त्यानुषंगाने सदर कर्मचाऱ्यांना ईएसआयसी भत्ता पुन्हा मिळावा यासाठी केंद्र शासनाकडे पाठपुरावा करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

- श्री.राजेश टोपे :** (१) होय. हे अंशतः खरे आहे. शासनाने शासन निर्णय दिनांक ०९/१०/१९६२ अन्वये राज्य कामगार विमा योजनेतील विशेषज्ञ, वैद्यकीय अधिकारी, औषधी निर्माता, प्रयोगशाळा तंत्रज्ञ, क्ष-किरण तंत्रज्ञ व गट-ड संवर्गातील व्रणोपचारक, प्रसाविका फक्त या कर्मचाऱ्यांना रुग्णालयीन सेवेत प्रोत्साहन मिळावे या हेतूने (ESIS Allowance) लागू केला होता. तथापि, या मध्ये लिपिक संवर्गातील कर्मचाऱ्यांचा समावेश नाही.
- (२) होय. हे अंशतः खरे आहे. लेखा व कोषागार, मुंबई यांनी ७ व्या वेतन आयोगामध्ये जे भत्ते नमूद नाहीत ते भत्ते अदा न करण्यास सूचित केल्यामुळे राज्य कामगार विमा योजनेतील परिचारिका व पॅरामेडिकल कर्मचाऱ्यांचा ईएसआयसी भत्ता (ESIS Allowance) बंद केला आहे.
- (३) होय.
- (४) दिनांक ०३/१२/२०२१ अन्वये Medical Benefit Council राकावि महामंडळ मुख्यालय, नवी दिल्ली यांना राज्य कामगार विमा योजनेतील कर्मचाऱ्यांना ESIS Allowance वाढीव दराने देण्याबाबत अभिप्राय मागविले असल्याने विलंबाचा प्रश्न उद्भवत नाही.

**औरंगाबाद शहरात बनावट रेमडेसिवीरचे इंजेक्शनमुळे
रुग्णाचा मृत्यू झाल्याबाबत**

(४५) * १०६०४ श्री.अंबादास दानवे : सन्माननीय वैद्यकीय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) औरंगाबाद शहरात कोरोनाकाळात डॉ.माधव चंबुले आणि डॉ.नामदेव गिरी यांनी रेमडेसिवीरच्या तीव्र टंचाईचा गैरफायदा घेऊन प्रत्येकी रुपये १५ हजार प्रमाणे ६ इंजेक्शन श्री.महेशकुमार जिवणे (रा.उदगीर) यांना विकले, अधिक दराने घेतलेले रेमडेसिवीर इंजेक्शन बनावट असल्याने श्री.महेशकुमार जिवणे यांच्या आईचा मृत्यू झाल्याचे माहे सप्टेंबर, २०२१ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर प्रकरणाची योग्य प्रकारे पोलीस तपास/चौकशी होत नसल्याचा आरोप श्री.महेशकुमार जिवणे यांनी केला असून सदर गुन्ह्याचा तपास सी.आय.डी. अथवा इतर सक्षम यंत्रणेकडे वर्ग करण्याची विनंती औरंगाबाद खंडपीठात केली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.अमित विलासराव देशमुख : (१) श्री.महेशकुमार जिवणे यांनी त्यांच्या आईचा मृत्यू हा डॉ.चंबुले व डॉ.गिरी यांनी रेमडेसिवीर इंजेक्शन अधिक दराने विक्री केले व हे इंजेक्शन बनावट असल्याने झाल्याबाबत फिर्याद दिनांक १७/०७/२०२१ रोजी पोलीस स्टेशन उदगीर (ग्रामीण) येथे दिली आहे. त्यानुसार गुरनं. २७९/२१ नोंदविण्यात आला आहे.

(२) होय.

(३) सदर प्रकरण न्यायप्रविष्ट असून, गुन्ह्याचा तपास स्थानिक गुन्हे शाखा, लातूर यांच्याकडून करण्यात येत आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**सेवानिवृत्त कर्मचारी यांना निवृत्तीनंतरचे लाभ वेळेत
अदा करण्याबाबत**

(४६) * १११२५ श्री.कपिल पाटील : सन्माननीय उप मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) सेवानिवृत्त कर्मचारी यांना निवृत्तीनंतर वर्ष होऊनही पीएफ, ग्रॅज्युएटी व पेन्शन मिळाली नाही, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, निवृत्तीनंतरचे पैसे न मिळाल्यामुळे सेवानिवृत्त कर्मचाऱ्यांची आर्थिक स्थिती बिकट झाली आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुषंगाने सेवानिवृत्त कर्मचारी यांना निवृत्तीनंतर पीएफ, ग्रॅज्युएटी व पेन्शन तात्काळ मिळण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.अजित पवार : (१) मार्च, २०२० पासून पुढे कोविड १९ च्या प्रार्दुभावामुळे शासकीय कार्यालयातील कामकाजावर मर्यादा आल्या. त्यामुळे केंद्र शासन, राज्य शासनाच्या कार्यालयाचे कामकाज अंशतः चालू होते. परिणामी निवृत्तीवेतनाची प्रकरणे अंतिम होण्यास विलंब झाला ही बाब नाकारता येत नाही.

(२) हे खरे नाही.

महाराष्ट्र सर्वसाधारण भविष्य निर्वाह निधी नियमावलीतील नियम क्र.२३ नुसार वर्गणीदाराला, निधीमध्ये त्याच्या खात्यावर जमा असलेल्या ९० टक्के पेक्षा अधिक असणार नाही एवढी रक्कम, वर्गणीदाराच्या नियत सेवानिवृत्तीच्या तारखेपूर्वी १२ महिन्यामध्ये, कोणतेही कारण नमूद न करता काढण्यास परवानगी देण्यात आलेली आहे.

वित्त विभाग, शासन निर्णय दिनांक १२ मे, २०२० अन्वये महाराष्ट्र नागरी सेवा (निवृत्तीवेतन) नियम १२६ नुसार तात्पुरते निवृत्तीवेतन/उपदान तातडीने मंजूर करण्याच्या सूचना देण्यात आल्या आहेत.

तसेच, वित्त विभाग, शासन निर्णय दिनांक ०७/०५/२०२१ अन्वये तात्पुरते निवृत्तीवेतन/ कुटुंबनिवृत्तीवेतन मंजूर करावयाचे अधिकार एक विशेष बाब म्हणून पहिले १२ महिने कार्यालय प्रमुख व त्यापुढील १२ महिन्यांच्या कालावधीसाठी विभाग प्रमुखांकडे प्रत्यार्पित करण्यात आले आहेत. चौवीस महिन्यांनंतर मुदतवाढ द्यावयाची झाल्यास लेखा परीक्षा अधिकाऱ्याच्या सल्ल्याने कार्यालय प्रमुखांनी पुढील ६ महिन्यासाठी तात्पुरते निवृत्तीवेतन मंजूर करता येईल. मात्र ३० महिन्यांच्या कालावधीनंतरही तात्पुरते निवृत्तीवेतन/ कुटुंबनिवृत्तीवेतनास मुदतवाढ द्यावयाची झाल्यास अशी प्रकरणे वित्त विभागाकडे पाठविण्याच्या सूचना देण्यात आल्या आहेत.

(३) सेवानिवृत्त होणाऱ्या शासकीय कर्मचाऱ्यांना निवृत्तीवेतन विषयक लाभ वेळेवर अदा व्हावेत यासाठी महाराष्ट्र नागरी सेवा (निवृत्तीवेतन) नियम, १९८२ मधील नियम ११८ ते १२५ नुसार निवृत्तीवेतनाच्या आणि उपदानाच्या रकमांचे निर्धारण व प्राधिकृतीबाबतची कार्यवाही निश्चित करण्यात आली असून याबाबत वेळोवेळी वित्त विभागाकडून सूचना देण्यात आलेल्या आहेत.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यातील कलावंतांना आर्थिक मदत जाहीर करून त्यांच्या इतर मागण्या मान्य करण्याबाबत

(४७) * १०५०३ डॉ.(श्रीमती) मनिषा कायंदे, श्री.विक्रम काळे, श्री.शशिकांत शिंदे, श्री.संजय दौंड, श्री.अमोल मिटकरी : सन्माननीय सांस्कृतिक कार्य मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यात कोरोना कालावधीत शासनाने सांस्कृतिक कार्यक्रम, नाटय व सिनेमागृहे बंद केल्यामुळे लोककलावंतांची आर्थिक स्थिती बिकट झाल्यामुळे त्यांच्यावर उपासमारीची वेळ आली असल्याचे निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,
(२) असल्यास, राज्यातील मा.लोकप्रतिनिधी यांचेसह लोककलावंतांनी केलेल्या मागणीच्या अनुषंगाने सांस्कृतिक संचालनालयाच्या प्रस्तावावर शासनाने सदर ५६ हजार लोक कलावंतांना प्रत्येकी रुपये ५ हजार याप्रमाणे आर्थिक मदत करण्याचा निर्णय घेतला असून जाहीर केलेल्या कलावंतांची यादी शासनाकडे उपलब्ध नसल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

- (३) असल्यास, सदर आर्थिक मदत ही तुटपुंजी असून त्याऐवजी प्रत्येकी रुपये १ लाख देण्याच्या मागणीसह कलावंत व त्यांच्या कुटुंबियांसाठी मेडीकलेम पॉलिसी, शासकीय दवाखाना मोफत करावा तसेच, महाकवी गायक वामनदादा कर्डक यांचे नावाने कल्याणकारी महामंडळ स्थापन करावे अशा मागण्यांचे निवेदन ज्येष्ठ गायक श्री.आनंद शिंदे यांचेसह शिष्टमंडळाने मा.मुख्यमंत्री यांची भेट घेऊन त्यांना दिनांक १६ ऑगस्ट, २०२१ रोजी वा त्यासुमारास दिले असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, त्यानुषंगाने जाहीर केलेल्या कलावंतांची यादी शासनाकडे उपलब्ध करून न देणाऱ्या बेजबाबदार अधिकाऱ्यांविरुद्ध कारवाई करून लोककलावंतांना रुपये १ लाख आर्थिक मदत देण्याबाबत तसेच, त्यांच्या इतर मागण्या मान्य करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.अमित विलासराव देशमुख : (१) कोरोना विषाणूचा प्रादुर्भाव झाल्यामुळे संपूर्ण राज्यासह देशात लॉकडाऊन लागू करण्यात आला होता.लॉकडाऊन शिथिल करण्यात आल्यानंतरही सांस्कृतिक कार्यक्रमांचे आयोजन, नाट्यगृह, चित्रपटगृहे यांच्यावर बंदी असल्याने कलाकारांना कला सादरीकरण व त्यातून होणारे उत्पन्न यापासून वंचित राहावे लागले.

(२) कोरोनाच्या पार्श्वभूमीवर प्रयोगात्मक कलेच्या प्रकारातील कलाकार, कलासमूह यांना एकरकमी अर्थसहाय्य देण्याबाबतचा शासन निर्णय दिनांक ३ नोव्हेंबर, २०२१ रोजी निर्गमित करण्यात आला आहे. त्यानुसार राज्यातील ५६००० कलाकारांना प्रत्येकी एकरकमी रुपये ५,०००/- प्रमाणे रुपये २८.०० कोटी व ८४७ लोककला पथकांना रुपये ६.०० कोटी व त्यांच्या निवड प्रक्रियेसंदर्भातील प्रशासकीय खर्च यासाठी रुपये १.०० कोटी असे एकूण रुपये ३५.०० कोटी एकरकमी अर्थसहाय्य करण्याचा निर्णय घेण्यात आला आहे. मुंबई शहर, मुंबई उपनगर, ठाणे व पुणे जिल्ह्यातून प्रत्येकी २००० व उर्वरित जिल्ह्यातून प्रत्येक १५०० कलावंतांची निवड करण्यात येणार आहे. एकल कलाकार निवड जिल्हाधिकारी स्तरावर तर लोककला समूहांची निवड संचालक, सांस्कृतिक कार्यस्तरावर जाहिरात प्रसिध्द करून होणार असून

तयार होणाऱ्या निवड यादीनुसार संचालक, सांस्कृतिक कार्य संचालनालय यांच्याकडून पात्र लाभार्थ्यांच्या खात्यात अनुज्ञेय अर्थसहाय्य वर्ग करण्यात येणार आहे. सदर शासन निर्णयानुसार ही प्रक्रिया ५० दिवसात पूर्ण करणे अपेक्षित आहे. या अनुषंगाने जिल्हास्तरावर समित्या स्थापन करून सदर शासन निर्णयान्वये विहित केलेल्या कालमर्यादेत कार्यवाही करणेबाबत सर्व जिल्हाधिकार्यांना सचिव स्तरावरील दिनांक १७ नोव्हेंबर, २०२१ च्या पत्रान्वये पुन्हा सूचना देण्यात आल्या आहेत.

(३) राज्यातील ज्येष्ठ गायक श्री.आनंद शिंदे यांनी मा.मुख्यमंत्री महोदय यांना दिलेले निवेदन या विभागास प्राप्त झाल्याचे निदर्शनास येत नाही. तथापि, महाराष्ट्र कलाकार कल्याण मंडळ स्थापन करण्याबाबत शासन सकारात्मक आहे.

(४) प्रश्न भाग (२) व (३) च्या उत्तराच्या अनुषंगाने प्रश्न उद्भवत नाही.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

हिंगणघाट (जि.वर्धा) तालुक्यातील आजनसरा बॅरेज प्रकल्पाचे काम प्रलंबित असल्याबाबत

(४८) * १०८६१ श्री.रामदास आंबटकर, श्री.नागोराव गाणार, श्री.गिरीशचंद्र व्यास, श्री.प्रवीण दटके : दिनांक ८ सप्टेंबर, २०२० रोजी सभागृहाच्या पटलावर ठेवण्यात आलेल्या अतारांकित प्रश्नोत्तरांच्या यादी क्रमांक ६ मधील प्रश्न क्रमांक ३१७२ ला दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात सन्माननीय जलसंपदा मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) हिंगणघाट (जि.वर्धा) तालुक्यातील आजनसरा बॅरेज प्रकल्पाला सन २००१ मध्ये मंजूरी मिळूनही व सदर प्रकल्पाच्या कामांना सुधारित मान्यता देण्यात येवूनही प्रकल्पाचे काम सुरू करण्यात आले नसल्याचे दिनांक २ सप्टेंबर, २०२१ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुषंगाने आजनसरा बॅरेज प्रकल्पाचे काम सुरू करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.जयंत पाटील : (१) हे खरे आहे.

(२) प्रकल्पास वनजमीन व पर्यावरणाची अंतिम मान्यता प्राप्त झाल्यावर काम सुरु करावयाचे नियोजित आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यातील वारकरी संप्रदायातील कलाकारांना मानधन देण्याबाबत

(४९) * १०९९३ श्री.अशोक ऊर्फ भाई जगताप, डॉ.वजाहत मिर्झा, श्री.राजेश राठोड, श्री.अमरनाथ राजूरकर, श्री.अभिजित वंजारी, डॉ.सुधीर तांबे, श्री.विनायकराव मेटे : सन्माननीय सांस्कृतिक कार्य मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील वारकरी संप्रदायाचा वसा व वारसा जतन करत समाज प्रबोधन करणाऱ्या वारकरी संप्रदायातील किर्तनकार, प्रवचनकार, गायक, विणेकरी, मृदंगमणी, टाळकरी व कलाकारांना शासनाने मानधन सुरु करावे अशी मागणी महाराष्ट्र राज्य वारकरी साहित्य परिषद, मावळ यांच्यावतीने करण्यात आल्याची बाब माहे ऑगस्ट, २०२१ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आली, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, कोरोनाकाळात वारकरी संप्रदायातील किर्तन आणि तत्सम समाज प्रबोधनाच्या सेवेवर अवलंबून असणाऱ्यांची आर्थिक स्थिती बिकट झाली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, वारकरी संप्रदायातील कलाकारांना मानधन देण्याच्या मागणीबाबत शासनाने निर्णय घेऊन कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.अमित विलासराव देशमुख : (१) महाराष्ट्र राज्यातील विविध जिल्ह्यांतील महाराष्ट्र राज्य वारकरी परिषदेच्या शाखांकडून किर्तनकार, प्रवचनकार, गायक, वादक, हार्मोनियम वादक इ. कलावंतांना कोरोनाच्या पार्श्वभूमीवर आर्थिक मदत जाहीर करण्याबाबत संबंधित जिल्ह्यातील जिल्हादंडाधिकारी कार्यालयांमार्फत अर्ज प्राप्त झालेले आहेत.

(२) व (३) कोविड-१९ च्या पार्श्वभूमीवर प्रयोगात्मक कला प्रकारातील कलाकारांना व या क्षेत्रातील संस्थांना एकरकमी अर्थसहाय्य देण्याबाबतचा निर्णय घेण्यात आला असून याबाबतचे आदेश शासन निर्णय, पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य, दिनांक ३ नोव्हेंबर, २०२१ अन्वये निर्गमित करण्यात आले आहेत. त्यानुसार राज्यातील ५६००० कलाकारांना प्रत्येकी ठोक एकरकमी रुपये ५,०००/- प्रमाणे रुपये २८.०० कोटी व ८४७ लोककला पथकांना रुपये ६.०० कोटी व त्यांच्या सर्वेक्षणासाठी व प्रशासकीय खर्च यासाठी रुपये १.०० कोटी असे एकूण रुपये ३५.०० कोटी एकरकमी अर्थसहाय्य करण्याचा निर्णय घेण्यात आला आहे.

प्रस्तुत शासन निर्णयान्वये कलाकारांना एकरकमी आर्थिक सहाय्य देण्याबाबत घेण्यात आलेल्या निर्णयाच्या अनुषंगाने, करावयाच्या कार्यवाहीमध्ये सुसुत्रता व सुलभता येण्यासाठी तसेच सदर निर्णयाचा लाभ देण्यासंदर्भात नमूद करण्यात आलेल्या पात्रता व निकषामध्ये अधिक स्पष्टता येण्यासाठी सदर शासन निर्णयामध्ये सुधारणा प्रस्तावित आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यातील वृद्ध कलावंतांना पेन्शन व मानधन मिळण्याबाबत

(५०) * १११५८ श्री.प्रशांत परिचारक : सन्माननीय सांस्कृतिक कार्य मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्य शासनाने गठीत केलेल्या सर्व वृद्ध कलावंतांच्या पेन्शन व मानधन योजनेच्या जिल्हास्तरीय समित्या रद्द केल्या असून दीड वर्ष होऊनही अद्याप नव्याने समितीची स्थापना न केल्यामुळे सोलापूर जिल्ह्यातील १२०० वृद्ध कलावंत तसेच ग्रामीण भागात भजन, कीर्तन व भारुड आदी कला सादर करणाऱ्या ज्येष्ठ कलावंतांना जिल्हा परिषदेच्या समाज कल्याण विभागाकडून दरमहा मिळणाऱ्या मानधनापासून वंचित रहावे लागत असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, यासंदर्भात वृद्ध कलावंत संघटनेने पाठपुरावा करूनही शासनाकडून निधी न आल्यामुळे हे मानधन प्रलंबित असल्याचे जिल्हा प्रशासनाच्यावतीने सांगण्यात आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, शासनाकडे २०० कलावंतांसाठी निवृत्ती वेतन मंजूर करण्याचा ठराव पाठवूनही अद्यापपर्यंत त्यास मंजूरी मिळाली नाही, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, वृद्ध कलावंतांच्या पेन्शन व मानधन योजनेच्या जिल्हास्तरीय समित्या नव्याने स्थापन करून मानधनापासून वंचित असलेल्या कलावंतांना हक्काचे मानधन देणार आहे काय, तसेच, २०० कलावंतांसाठी निवृत्ती वेतन मंजूर करण्याचा प्रस्ताव शासन मंजूर करणार आहे काय,

(५) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून पेन्शन व मानधन योजनेच्या जिल्हास्तरीय समित्या स्थापन करण्याबाबत व मानधन देण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(६) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.अमित विलासराव देशमुख : (१) हे खरे नाही.

शासन निर्णय, पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य दिनांक १८/०१/२०२० अन्वये सांस्कृतिक कार्य विभागांतर्गत स्थापन करण्यात आलेल्या समित्यांवरील अशासकीय कार्याध्यक्ष/ सदस्य यांच्या नेमणुका रद्द करण्यात आल्या. सदर शासन निर्णयानुसार सर्व ३६ जिल्ह्यातील सन्मानार्थी वृद्ध साहित्यिक व कलावंत मानधन समित्या बरखास्त झाल्या. तदनंतर २१ जिल्ह्याच्या निवड समित्या स्थापन झाल्या असून सोलापूर जिल्ह्याच्या समितीची स्थापना होऊन सदर समितीच्या दिनांक १५/०६/२०२१ रोजी झालेल्या बैठकीत सन २०१९-२० करीता १०० व सन २०२०-२१ करीता १०० अशा एकूण २०० पात्र वृद्ध कलाकारांची निवड करण्यात आली. सद्यःस्थितीत सोलापूर जिल्ह्यातील ८६९ कलावंतांना श्रेणीनिहाय माहे ऑक्टोबर, २०२१ पर्यंत मानधन अदा करण्यात आले आहे.

(२), (३), (४) व (५) अ) सद्यःस्थितीत सोलापूर जिल्ह्यातील ८६९ कलावंतांना श्रेणीनिहाय माहे ऑक्टोबर २०२१ पर्यंत मानधन कलावंतांच्या ऑनलाईन खात्यात जमा करण्यात आले आहे.

ब) सोलापूर जिल्ह्याच्या समितीच्या दिनांक १५/०६/२०२१ रोजी झालेल्या बैठकीत सन २०१९-२० करीता १०० व सन २०२०-२१ करीता १०० अशा एकूण २०० पात्र वृद्ध कलाकारांची निवड करण्यात आली. सदर २०० कलावंतांची यादी सांस्कृतिक कार्य संचालनालयास दिनांक १२/१०/२०२१ रोजी प्राप्त झाली असून सदर यादीची छाननी करून संबंधित कलाकारांना माहे जून ते ऑक्टोबर, २०२१ या ०५ महिन्याचे मानधन अदा करण्याची कार्यवाही प्रगतीपथावर आहे.

(६) प्रश्न उद्भवत नाही.

**नागपूर येथील शासकीय आयुर्वेद महाविद्यालयाच्या वसतिगृहाचे
बांधकाम पूर्ण करण्याबाबत**

(५१) * १०७११ श्री.प्रवीण दटके, श्री.नागोराव गाणार, श्री.प्रविण दरेकर, डॉ.परिणय फुके, श्री.गोपिचंद पडळकर, श्री.अभिजित वंजारी, श्री.अशोक ऊर्फ भाई जगताप, श्री.राजेश राठोड, श्री.अमरनाथ राजूरकर, डॉ.वजाहत मिर्झा, श्री.जयंत आसगावकर : सन्माननीय वैद्यकीय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) नागपूर येथील शासकीय आयुर्वेद महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांसाठी सन २०१८ मध्ये वसतिगृह बांधण्यास सुरुवात केली असता निधी अभावी बांधकाम पूर्ण करण्यात आले नसल्याने ४०० पेक्षा जास्त विद्यार्थ्यांच्या निवासाचा प्रश्न निर्माण झाला असल्याची बाब माहे ऑगस्ट, २०२१ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर महाविद्यालयात पदवीचे ४५०, पदव्योत्तर १५० असे एकूण ६०० विद्यार्थी शिक्षण घेतात परंतु महाविद्यालयात निवासासाठी फक्त शंभर खाटांचे केवळ दोन वसतिगृह आहेत, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, वसतिगृहाचे काम सुरु करण्याबाबत अधिष्ठाता यांचेकडे लोकप्रतिनिधींनी लेखी निवेदनाद्वारे मागणी केली आहे, हे ही खरे आहे काय,

- (४) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुषंगाने सदर वसतिगृहाचे बांधकाम पूर्ण करण्यासाठी निधीची तरतूद करण्याबाबत व वसतिगृहाचे बांधकाम पूर्ण करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.अमित विलासराव देशमुख : (१) हे खरे नाही.

(२) हे खरे नाही.

(३) हे खरे नाही.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**मुर्तिजापूर (जि.अकोला) तालुक्यातील ग्रामपंचायतीनी वीजदेयकाचा
भरणा न केल्याने वीजपुरवठा खंडीत केल्याबाबत**

(५२) * १०२९६ श्री.अमोल मिटकरी, श्री.शशिकांत शिंदे, श्री.विक्रम काळे,
श्री.संजय दौंड : सन्माननीय ग्रामविकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा
करतील काय :-

(१) मुर्तिजापूर (जि.अकोला) तालुक्यातील ग्रामपंचायतीनी पथदिवे व पाणीपुरवठा करणाऱ्या मोटर पंपाचे वीज बील भरणा न केल्यामुळे तालुक्यातील २३ गावांचा वीज पुरवठा तसेच १७ गावांचा पाणीपुरवठा खंडीत केल्याची घटना माहे ऑक्टोबर, २०२१ च्या प्रथम सप्ताहात निदर्शनास आली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, ग्रामविकास विभागाने परिपत्रकाद्वारे सदर थकीत वीज बीले ही पंधराव्या वित्त आयोगाच्या अबंधित अनुदानातून अदा करण्याबाबत ग्रामपंचायतींना मान्यता दिली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुषंगाने वीज बील भरणा करून गावांचा व पाणीपुरवठा पंपाचा वीज पुरवठा पूर्ववत करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.हसन मुश्रीफ : (१) होय, हे खरे आहे.

(२) होय, हे खरे आहे.

(३) विद्युत पुरवठा खंडीत केलेल्या ६ ग्रामपंचायतीनी त्यांच्या स्वनिधीतून विद्युत देयकाचा भरणा करून पथदिवेचे कनेक्शन सुरु करण्यात आले आहेत तसेच पाणीपुरवठा योजनेचे १७ कनेक्शनपैकी १६ कनेक्शन पूर्ववत सुरु करण्यात आले आहेत. उर्वरित ग्रामपंचायतीचे पथदिवे व पाणीपुरवठा विद्युत कनेक्शन सुरु करण्यासाठी गटविकास अधिकारी यांच्याकडून संबंधितांना आदेशित करण्यात आलेले आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**कामा रुग्णालयाच्या हलगर्जीपणामुळे कोरोनाबाधित गर्भवती
महिलेचा मृत्यू झाल्याबाबत**

(५३) * १०४२९ श्री.विलास पोतनीस : सन्माननीय वैद्यकीय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) कोरोनाबाधित रुग्ण स्नेहा अशोक मोकाशे या २८ वर्षीय महिलेचा दिनांक १७ मे, २०२१ रोजी कामा रुग्णालयात वैद्यकीय उपचारादरम्यान दुर्दैवी मृत्यू झाला असून यासंदर्भात जिल्हास्तरीय माता मृत्यू अन्वेषण समितीकडून चौकशी अहवाल तयार करण्यात आला आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदरहू चौकशी अहवालात नमूद केलेल्या शिफारसींचे थोडक्यात स्वरूप काय आहे,

(३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुषंगाने गर्भवती महिलेच्या मृत्यूस जबाबदार असलेल्या वैद्यकीय अधिकाऱ्यांवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.अमित विलासराव देशमुख : (१) होय.

(२) कोविड रूग्णांबाबत मार्गदर्शक सूचनांचे काटेकोरपणे पालन करण्याचे निर्देश दिले आहेत. तसेच, गंभीर रूग्णांचे अतिदक्षता विभागात लवकर स्थलांतर करण्याबाबतही सूचना दिल्या आहेत.

(३) व (४) या प्रकरणी कामा रूग्णालयाच्या प्रशासनामार्फत चौकशी करण्यात येत आहे. अद्याप चौकशी अहवाल प्राप्त झालेला नाही.

**भंडारा जिल्ह्यातील ग्रामपंचायतींनी वीजदेयकाचा भरणा न केल्याने
वीजपुरवठा खंडीत केल्याबाबत व वीज देयके भरण्यासाठी निधी
उपलब्ध करून देण्याबाबत**

(५४) * ११२६१ डॉ.परिणय फुके, श्री.प्रविण दरेकर, अॅड.निरंजन डावखरे, श्री.निलय नाईक, श्री.नागोराव गाणार, श्री.प्रवीण दटके : सन्माननीय ग्रामविकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) भंडारा जिल्ह्यातील ग्रामपंचायतींच्या पथदिव्यांचे देयक न भरल्यामुळे वीजपुरवठा खंडीत करण्यात आल्याचे माहे ऑक्टोबर, २०२१ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, भंडारा जिल्ह्यातील ५३७ ग्रामपंचायत व त्यातील ८९८ महसुली गावातील पथदिव्यांचे नोंदणीकृत १२०० ग्राहक असून १०९७ ग्राहक थकबाकीदार आहेत, वीज वितरण कंपनीने पथदिव्यांचा वीज पुरवठा खंडीत केला असून कंपनीने ३९ पाणीपुरवठा योजनांचा वीजपुरवठाही खंडीत केला आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, पथदिव्यांचे वीज देयक शासनस्तरावर जिल्हा परिषदेच्या माध्यमातून भरले जात होते, परंतु ग्रामपंचायतींनाच पथदिव्यांचे देयक भरावयाचे असल्याने ग्रामपंचायतीकडे उत्पन्नाचे स्रोत नसल्याने ग्रामपंचायतींना निधी देण्याची मागणी स्थानिक लोकप्रतिनिधींनी शासनाकडे केली आहे, हे ही खरे आहे काय,

- (४) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीच्या अनुषंगाने भंडारा जिल्ह्यातील ग्रामीण भागातील पथदिवे सुरु करण्याबाबत तसेच, ग्रामपंचायतींना वीज देयके भरण्यासाठी निधी उपलब्ध करून देण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.हसन मुश्रीफ : (१) होय, हे खरे आहे.

(२) होय, हे खरे आहे.

भंडारा जिल्ह्यात ५४१ ग्रामपंचायती असून ७७४ गावातील पथदिव्यांचे नोंदणीकृत १००४ ग्राहक थकबाकीदार आहेत. वीज वितरण कंपनीने १६७ पथदिव्यांचा वीज पुरवठा खंडीत केला असून वितरण कंपनीने ७९ पाणीपुरवठा योजनांचा वीजपुरवठा खंडीत केला होता.

(३) होय, हे खरे आहे.

(४) ग्रामपंचायतीच्या हद्दीतील रस्त्यावरील दिवाबत्तीची देयके भागविण्यासाठी सन २०२१-२२ या वित्तीय वर्षामध्ये मंजूर असलेल्या अनुदानामधून जिल्हा परिषद, भंडारा यांना निधी वितरित करण्यात आला आहे. त्यामधून विद्युत देयकाची रक्कम अदा करण्यात येणार आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यातील आशा स्वयंसेविका, अंगणवाडी सेविका व ग्रामपंचायत कर्मचाऱ्यांना प्रोत्साहन अनुदान देण्याबाबत

(५५) * १११६८ श्री.रणजितसिंह मोहिते-पाटील : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यात कोरोनाकाळात काम करणाऱ्या माझं कुटुंब, माझी जबाबदारी अभियानात सक्रिय असणाऱ्या आशा स्वयंसेविका, अंगणवाडी सेविका व ग्रामपंचायत कर्मचारी यांना प्रोत्साहन अनुदान देण्याचे राज्य शासनाने जाहीर केले होते, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, सदर आशा स्वयंसेविका, अंगणवाडी सेविका व ग्रामपंचायत कर्मचारी यांना अजूनही प्रोत्साहन अनुदान दिले नसल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, प्रोत्साहन अनुदान न देण्याची कारणे काय आहेत,
- (४) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुषंगाने आशा स्वयंसेविका, अंगणवाडी सेविका व ग्रामपंचायत कर्मचारी यांना प्रोत्साहन अनुदान देण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.राजेश टोपे : (१) हे खरे आहे.

(२) हे खरे नाही.

(३) व (४) राज्य शासनामार्फत दिनांक १२/०९/२०२० रोजीच्या शासन निर्णयान्वये राबविण्यात आलेल्या “माझे कुटुंब-माझी जबाबदारी” या मोहिमेंतर्गत सहभागी आशा स्वयंसेविका यांना रुपये १०७५.१२ लक्ष इतका मोबदला अदा करण्यात आलेला आहे. तसेच कोरोना विषाणू प्रतिबंधक उपाययोजना अंतर्गत ग्रामीण स्तरावर काम करणाऱ्या ग्रामपंचायत कर्मचारी, अंगणवाडी सेविका, अंगणवाडी मदतनीस व आशा स्वयंसेविका यांनाही ग्रामविकास विभागाच्या दिनांक ३१/०३/२०२० च्या शासन परिपत्रकान्वये मोबदला अदा करण्यात आला आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

लोटे (जि.रत्नागिरी) औद्योगिक क्षेत्रातील केमिकल्स कंपनीतून होणारी वायुगळती रोखण्याकरीता उपाययोजना करण्याबाबत

(५६) * १०८३१ श्री.जयंत पाटील : सन्माननीय कामगार मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) लोटे (जि.रत्नागिरी) औद्योगिक क्षेत्रातील हरीश्री केमिकल्स कंपनीतून माहे सप्टेंबर, २०२१ मध्ये वा त्यादरम्यान झालेल्या वायुगळतीमुळे नजिक असलेल्या कृष्णा केमिकल्स कंपनीच्या सात कामगारांना त्रास होवून त्यांच्या जीवाला धोका निर्माण झाला आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, हरीश्री केमिकल्स कंपनीचे प्रदूषित सांडपाणी कोतवाली, असगणी व घाणेखुंटच्या नदीत सोडत असल्यामुळे नद्या प्रदूषित झाल्या आहेत, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, लोटे औद्योगिक क्षेत्रातील केमिकल्स कंपनीमधून नेहमी वायुगळतीचे प्रकार होत असल्याने परिसरातील नागरिकांच्या आरोग्याला धोका निर्माण झाला आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीच्या अनुषंगाने लोटे औद्योगिक क्षेत्रातील हरीश्री केमिकल्स कंपनीसह इतर केमिकल्स कंपनीतून वायुगळतीच्या घटनांना आळा घालण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.हसन मुश्रीफ : (१) होय, हे अंशतः खरे आहे.

हरीश्री अॅरोमॅटिक्स अँड केमिकल्स कं प्रा. लि, प्लॉट नं. बी-२२, लोटे परशुराम एम.आय.डी.सी, ता.खेड, जि.रत्नागिरी, या कारखान्यात दिनांक २५/०८/२०२१ रोजी कारखान्यातील चिलींग प्लांटच्या रिसिक्लरमध्ये अमोनिया वायु भरत असताना पाईपच्या आट्या (थ्रेड) मधून वायुगळती होऊन हवेच्या प्रवाहामुळे दक्षिण दिशेस, जवळच असलेल्या कृष्णा अॅन्टीऑक्सीडंट प्रा.लि. युनिट नं ०२, प्लॉट नं बी-२३-२४, लोटे या कारखान्यातील दोन कामगारांना उलटीचा त्रास झाला होता.सदर कामगारांची प्रकृती स्थिर असल्याने त्यांना दवाखान्यात दाखल करण्याची आवश्यकता भासली नाही. तसेच, सदर घटनेच्या दुसऱ्या दिवसापासून दोन्ही कामगार कामावर हजर झालेले आहेत.

(२) सदर कारखान्यात पुरेशी सांडपाणी प्रक्रिया सयंत्रणा बसविली नसल्यामुळे महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळाने दिनांक ०६/१०/२०२१ रोजी सदर कारखाना बंद करण्याबाबतचे आदेश पारित केले आहेत. सदर आदेशानुसार कारखाना सद्यःस्थितीत बंद आहे.

(३) लोटे औद्योगिक क्षेत्रात मागील तीन वर्षात हरीश्री अॅरोमॅटीकस अॅण्ड केमिकल्स कं प्रा. लि. या कारखान्यासह इतर दोन कारखान्यांमध्ये वायुगळतीच्या तीन घटना झालेल्या आहेत.

(४) हरीश्री केमिकल्स कंपनीसह इतर केमिकल्स कंपनीतून झालेल्या वायु गळतीच्या घटनांची औद्योगिक सुरक्षा व आरोग्य संचालनालयाकडून चौकशी केलेली आहे.

सदर घटनेच्या चौकशी दरम्यान सिलेंडरमधून चिलिंग प्लान्ट रिसिव्हरला अमोनिया भरणेसाठी वापरण्यात येणारी होज पाईप, फिटींग्ज इत्यादींची तपासणी केलेली नव्हती व याबाबतची तपासणी नोंदवही ठेवलेली नव्हती. यासाठी, अमोनिया वायुगळतीची माहिती विहित वेळेत व विहित नमुन्यामध्ये औद्योगिक सुरक्षा व आरोग्य संचालनालयास कळविली नसल्याचे निदर्शनास आले आहे. याकरीता महाराष्ट्र कारखाने नियम, १९६३ चे नियम ११४ च्या अनुसूची XII चे Clause १०(c) आणि नियम ११५(१) आणि नियम ११५(२) चा भंग आढळल्याने कारखान्याच्या भोगवटदाराविरुद्ध मा.न्यायदंडाधिकारी, प्रथम वर्ग, खेड, जि.रत्नागिरी यांच्या न्यायालयात दिनांक २५/११/२०२१ रोजी दोन फौजदारी खटले दाखल करण्यात आले आहेत.

लोटे औद्योगिक क्षेत्रात कारखान्यामधून वायुगळती होऊ नये याकरीता संबंधित कारखान्यांना वेळोवेळी सूचना दिलेल्या आहेत. तसेच दिनांक १७/१२/२०२१ रोजी राष्ट्रीय आपत्ती निवारण दल, पुणे यांचेमार्फत लोटे परशुराम औद्योगिक परिसरातील नागरिकांकरीता आपत्तीच्या वेळी करावयाच्या कार्यवाहीच्या अनुषंगाने प्रशिक्षण आयोजित करण्यात आले आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**तामिळनाडू राज्याच्या मेडीकल सर्व्हिसेस कॉर्पोरेशनच्या धर्तीवर
राज्यात स्वतंत्र महामंडळ स्थापन करण्याबाबत**

(५७) * ११५२२ श्री.विक्रम काळे, श्री.शशिकांत शिंदे, श्री.संजय दौंड, श्री.अमोल मिटकरी : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) राज्याचे मा.सार्वजनिक आरोग्य मंत्री यांनी तामिळनाडू राज्यातील आरोग्य विषयक योजना व औषधी खरेदी इत्यादी संदर्भात शासकीय अभ्यास दौरा माहे सप्टेंबर, २०२१ मध्ये वा त्यादरम्यान केला असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, या दौऱ्यानंतर औषधी खरेदी व आरोग्यविषयक बाबीसंदर्भात तामिळनाडू राज्याच्या मेडीकल सर्व्हिसेस कॉर्पोरेशनच्या धर्तीवर महाराष्ट्र राज्यात स्वतंत्र महामंडळ निर्माण करण्याबाबतचा प्रस्ताव मंत्रीमंडळासमोर मांडणार असल्याचे मा.सार्वजनिक आरोग्य मंत्री यांनी प्रसार माध्यमाद्वारे जाहीर केले असल्याचे दिनांक २१ सप्टेंबर, २०२१ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, सदर प्रस्तावाचे सर्वसाधारण स्वरूप काय आहे व सदर प्रस्ताव मंत्रीमंडळासमोर ठेवण्यात आला आहे काय, त्यास मंत्रीमंडळाने केव्हा मान्यता दिली आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.राजेश टोपे : (१) होय, हे खरे आहे.

मा.मंत्री, सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई यांनी दिनांक १३/०९/२०२१ ते दिनांक १४/०९/२०२१ या कालावधीत सार्वजनिक आरोग्य विभागाच्या शासकीय अधिकाऱ्यांसोबत तामिळनाडू राज्यातील आरोग्य विषयक योजना व औषधी खरेदी इत्यादी संदर्भात शासकीय अभ्यास दौरा केला आहे.

(२) होय, हे खरे आहे.

याबाबत दिनांक २२/०९/२०२१ रोजी दैनिक लोकमत वृत्तपत्रात बातमी प्रसिध्द झाली होती.

(३) प्रस्ताव तयार करण्याची कार्यवाही क्षेत्रिय स्तरावर चालु आहे. सदर प्रस्ताव अद्याप मंत्रीमंडळासमोर मान्यतेसाठी ठेवण्यात आलेला नाही.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**धोम डावा कालव्याच्या जमीन संपादन मुल्यांचे कमी-जास्त
पत्रकाची अंमलबजावणी करण्याबाबत**

(५८) * ११३६१ श्री.शशिकांत शिंदे : सन्माननीय जलसंपदा मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) धोम डावा कालवा (डीवाय-७) अंतर्गत वितरीका मायनर-३ ही कोरेगाव (जि.सातारा) शहराच्या मध्यवस्तीतून काढण्यात आली असून शासनाने त्यालगतच्या संबंधित शेतकऱ्यांची जमीन अधिग्रहीत करून त्यांना त्याचा मोबदला सन १९८१ साली दिला होता, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर जमीन संपादनाबाबतचे गॅझेट व अॅवर्ड हे उपलब्ध असताना जमीन संपादन मुल्यांचे कमी-जास्त पत्रक तयार करण्यात येवून तत्संदर्भातील अंमलबजावणी शासनाकडून अद्याप करण्यात आली नसल्यामुळे जुन्या शेतकऱ्यांच्या ७/१२ उताऱ्यावर पूर्वीच्या नोंदी असल्याचे दिनांक १२ ऑक्टोबर, २०२१ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, शेतकऱ्यांच्या नवीन पिढ्यांची नावे ७/१२ उताऱ्यावर लागल्यामुळे त्यांचेकडून अन्य नागरिकांना त्रास देण्यात येवून रस्ता अडविणे, अतिक्रमण करणे व शासनाच्या (पाटबंधारे विभाग) जमिनीचा गैरवापर करून त्यावर बँकाकडून कर्ज घेतले जात असल्याचे प्रकारही निदर्शनास आले आहेत, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुषंगाने जमीन संपादन मुल्यांचे कमी-जास्त पत्रकाची विनाविलंब अंमलबजावणी करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.जयंत पाटील : (१) सदर बाब भूसंपादन अधिकारी यांच्याशी संबंधित आहे.

तथापि, सदर जमीन संपादनाबाबतचे गॅझेट व अॅवार्ड होऊन जमीन संपादन मुल्यांचे कमी जास्त पत्रके तयार करण्यात आली. त्याप्रमाणे संबंधित शेतकऱ्यांच्या सर्वे नंबरच्या तत्कालीन हस्तलिखित ७/१२ उताऱ्यावर जलसंपदा विभागाच्या नोंदी झाल्या आहेत. यावरून सदर जमीन अधिग्रहीत झाली आहे, असे दिसून येते. तसेच याचा विचार करता संबंधित शेतकऱ्यांना त्यांच्या जमीनीचा मोबदला दिला गेला असल्याचे प्रथमदर्शनी निदर्शनास येते.

(२) हे अंशतः खरे आहे.

सदर जमीन संपादनाचे गॅझेट व अॅवार्ड होऊन जमीन संपादन मुल्यांचे कमी-जास्त पत्रक तयार करून संबंधित जुन्या शेतकऱ्यांच्या सर्वे नंबरच्या तत्कालीन हस्तलिखित ७/१२ उताऱ्यावर जलसंपदा विभागाच्या नोंदी झाल्या आहेत. परंतु ७/१२ दस्तऐवज अद्ययावत करणेकामी तसेच सर्वे क्रमांकाऐवजी गट क्रमांक करताना सदर नोंदी जलसंपदा विभागाच्या नावाने अद्ययावत झालेल्या नाहीत. याबाबत जलसंपदा विभागाकडून महसूल विभागास पत्रव्यवहार करणेत आला असून पुढील कार्यवाही प्रलंबित आहे.

(३) हे अंशतः खरे आहे.

सदर जमिनीमध्ये अतिक्रमणाची बाब निदर्शनास आली आहे. परंतु रस्ता अडविणे वा जमिनीचा गैरवापर करून त्यावर बँकांकडून कर्जे घेतल्याचे बाबीबाबत लेखी तक्रारी प्राप्त नाहीत.

(४) उक्त प्रकरणी चौकशीमध्ये जलसंपदा विभागाच्या नावे असलेला ७/१२ दस्तऐवज अद्ययावत करताना त्रुटी झाल्या आहेत. सदर त्रुटी दुरुस्त करण्याबाबत महसूल विभागाशी पत्रव्यवहार करणेत आला आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**अमरावती जिल्हा परिषदेतील आरोग्य कर्मचाऱ्यांना कोरोना
कालावधीतील वेतन न मिळाल्याबाबत**

(५९) * ११६२४ श्री.नागोराव गाणार, अॅड.निरंजन डावखरे, श्री.रामदास आंबटकर, डॉ.परिणय फुके, श्री.प्रवीण दटके, श्री.रमेशदादा पाटील : सन्माननीय ग्रामविकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) अमरावती जिल्ह्यामध्ये कोरोना काळात सेवा देणाऱ्या जिल्हा परिषदेतील सर्व संवर्गनिहाय आरोग्य कर्मचारी यांना वेतन न मिळाल्याने जिल्हा आरोग्य कार्यालयाबाहेर आंदोलन केल्याची घटना माहे सप्टेंबर, २०२१ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, हेल्थ एम्प्लॉईज फेडरेशनच्या नेतृत्वामध्ये कर्मचाऱ्यांना वेतन मिळावे यासाठी आंदोलन करून मागण्यांचे निवेदन सादर केले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून आरोग्य कर्मचारी यांना वेतन मिळण्याबाबत तसेच त्यांच्या इतर मागण्या पूर्ण करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.हसन मुश्रीफ : (१) व (२) अशा आशयाचे निवेदन अध्यक्ष, हेल्थ एम्प्लॉईज फेडरेशन यांनी दिनांक २७/०८/२०२१ रोजी जिल्हा परिषद, अमरावती यांना दिले होते. सदर एक दिवसीय आंदोलन मागे घेण्याची विनंती जिल्हा आरोग्य अधिकारी, जिल्हा परिषद, अमरावती यांच्या स्तरावरून अध्यक्ष, हेल्थ एम्प्लॉईज फेडरेशन यांना करण्यात आली होती.

(३) जिल्हा परिषद, अमरावती अंतर्गत कार्यरत आरोग्य कर्मचारी यांना विहित वेळेत वेतन अदा करण्याबाबतची कार्यवाही जिल्हा परिषदेमार्फत पाठपुरावा करून करण्यात येत आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**बीड येथील आंतर जिल्हा बदली झालेल्या/ होऊन आलेल्या शिक्षकांना
जिल्हा परिषद, बीड यांनी कार्यमुक्त/ रुजू करून घेणेबाबत**

(६०) * १०३५६ श्री.विनायकराव मेटे : सन्माननीय ग्रामविकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) सन २०१७ ते २०२० या कालावधीमध्ये संगणकीय पध्दतीने आंतर जिल्हा बदली झालेल्या ५१ व आंतर जिल्हा बदली करून बीड येथे आलेल्या ४१ शिक्षकांना बिंदूनामावलीचे कारण दाखवून रुजू अथवा कार्यमुक्त केले नसल्याबाबत लोकप्रतिनिधी यांनी दिनांक ३० मार्च, २०२१ रोजी वा त्यासुमारास शासनास निवेदन दिले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुषंगाने बिंदूनामावलीचे कारण देऊन जिल्हा परिषद, बीड यांनी बदली झालेल्या व बदली होऊन आलेल्या शिक्षकांना कार्यमुक्त अथवा रुजू करून घेण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली व करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.हसन मुश्रीफ : (१), (२) व (३) होय, हे खरे आहे. जिल्हा परिषद, बीड मधून आंतरजिल्हा बदलीने इतर जिल्हा परिषदेकडे जाणाऱ्या ५१ व जिल्हा परिषद, बीडमध्ये येणाऱ्या ४१ प्राथमिक शिक्षकांच्या याद्या निश्चित केल्यानंतर त्यानुसार जिल्हा परिषद, बीडमधून आंतरजिल्हा बदलीने जाणाऱ्या शिक्षकांना कार्यमुक्त करण्याची कार्यवाही करण्यात आली आहे. आयुक्त (मावक) औरंगाबाद यांचेकडून बिंदूनामावलीची पडताळणी केली असता जिल्हा परिषद बीड अंतर्गत प्राथमिक शिक्षकांचे संवर्गामध्ये विमुक्त जाती-अ/भटक्या जमाती-क, भटक्या जमाती-ड व खुल्या प्रवर्गामध्ये अतिरिक्त शिक्षक कार्यरत असल्याने इतर जिल्हा परिषदेकडून बीड जिल्हा परिषदेस आंतरजिल्हा बदलीने शिक्षक देऊ नयेत, मात्र बीड जिल्हा परिषदेकडून इतर जिल्हा परिषदेकडे बदल्या करण्यात याव्यात असे दिनांक २३/०३/२०२० रोजी शासनास कळविण्यात आले होते. तसेच प्राथमिक शिक्षकांच्या संच मान्यतेनुसार २०१८-१९ मध्ये ८० शिक्षक अतिरिक्त होत असल्याने, बीड

जिल्हा परिषदेमध्ये अतिरिक्त झालेल्या मूळ शिक्षकांचा हक्क राहणार असल्याने, आंतरजिल्हा बदलीने येणाऱ्या ४१ शिक्षकांचे समायोजन होऊ शकणार नसल्याचे शासनास दिनांक २८/०८/२०२० चे पत्रान्वये कळविले होते. शासनाने दिनांक १८/०३/२०२१ च्या पत्रान्वये सन २०१७ ते २०२० मधील टप्पा क्र. १ ते ४ मध्ये अन्य जिल्हा परिषदेकडून बीड जिल्हा परिषदेकडे आलेल्या शिक्षकांना तात्काळ रुजू करून घ्यावे असे कळविले. त्याप्रमाणे जिल्हा परिषद, बीड यांनी दिनांक २२/०६/२०२१ रोजी ४३ प्राथमिक शिक्षकांना रुजू करून घेण्याची कार्यवाही केली आहे. सदर प्रकरणी कोणताही विलंब झालेला नाही.

**मुंबईतील के.ई.एम. रुग्णालयामधील ३० विद्यार्थी डॉक्टरांना
कोरोना संसर्ग झाल्याबाबत**

- (६१) * १०६५६ श्री.महादेव जानकर : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-
- (१) मुंबईतील के.ई.एम. रुग्णालयामधील एम.बी.बी.एस.च्या पहिल्या व दुसऱ्या वर्षातील ३० विद्यार्थी डॉक्टरांना कोरोना संसर्ग झाल्याचे दिनांक १ ऑक्टोबर, २०२१ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले असून सदर विद्यार्थ्यांनी कोरोना संसर्गाला प्रतिबंध करणाऱ्या दोन्ही लशींच्या मात्रा घेतल्या होत्या, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सदर विद्यार्थ्यांना कोणत्या स्वरूपाची लक्षणे आढळून आली आहेत,
- (३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून चौकशीच्या अनुषंगाने कोरोना संसर्ग अन्यत्र पसरू नये याबाबत कोणती उपाययोजना केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.राजेश टोपे : (१) होय, हे खरे आहे.

सेठ गो.सुं.वै.महाविद्यालय व रा.ए.स्मा. रुग्णालयातील या ३० विद्यार्थ्यांपैकी एक विद्यार्थी वगळता इतर सर्व विद्यार्थ्यांनी कोविड लसीच्या दोन्ही मात्रा घेतल्या होत्या.

(२) वरील सर्व विद्यार्थ्यांपैकी केवळ ३ विद्यार्थ्यांना अतिशय सौम्य असे सर्दी, खोकला व तापाची लक्षणे आढळून आली होती. इतर विद्यार्थी हे संपर्कात आल्यामुळे त्यांच्या RTPCR चाचण्यात ते पॉझिटिव्ह आले परंतु त्यांच्यात कोविड संसर्गाची कोणतीही लक्षणे नव्हती.

(३) दिनांक २८/०९/२०२१ रोजी विद्यार्थी डॉक्टरांना कोरोना संसर्ग झाल्याचे लक्षात येताच सेठ गो. सुं.वै.महाविद्यालय व रा.ए.स्मा. रुग्णालयातील समाजवैद्यकशास्त्र विभागातर्फे लगेचच म्हणजे दिनांक २८/०९/२०२१ रोजी चौकशी करून कॉन्टॅक्ट ट्रेसिंग करण्यात आले. तसेच कोरोनाचा संसर्ग पसरू नये याकरीता खालील उपाययोजना करण्यात आल्या :-

वसतिगृहात राहणाऱ्यांना निर्देश देण्यात आले. कोरोनाबाधित विद्यार्थ्यांच्या संपर्कात आलेल्या इतर सर्व विद्यार्थ्यांचे RTPCR चाचणी करण्यात आली. वसतिगृहात कार्यरत असलेल्या सर्व कर्मचाऱ्यांची तपासणी करण्यात आली. बाहेरून येणाऱ्या सर्व अभ्यांगतांना वसतिगृहाच्या आवारात येण्यास मज्जाव करण्यात आला. वैद्यकीय शिक्षणाची तासिका ऑनलाईन स्वरूपाची करून त्याप्रमाणे ऑनलाईन तासिका घेण्यात आल्या. सर्व विद्यार्थ्यांना कोविड अनुरूप वर्तन (Covid Appropriate Behavior) पाळण्याचे निर्देश देण्यात आले. सर्व कोरोनाबाधित विद्यार्थ्यांचे वसतिगृहामध्येच विलगीकरण करण्यात आले. सर्व वसतिगृहाच्या इमारती आणि परिसर ५% सोडियम हायड्रोक्लोराईड वापरून निर्जंतुकीकरण करण्यात आले. वसतिगृहातील सामायिक शौचालयांपैकी काही शौचालयांना "Q" असे मार्कींग करण्यात आले.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**राज्य कामगार रुग्णालयातील पद भरतीप्रक्रियेत
गैरव्यवहार झाल्याबाबत**

(६२) * १०८६९ श्री.सुरेश धस : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) सार्वजनिक आरोग्य विभागांतर्गत असलेल्या राज्य कामगार रुग्णालयातील ५५२ पद भरतीसंदर्भात लाचलुचपत प्रतिबंध विभागातर्फे तत्कालीन आयुक्त संजीवकुमार यांच्यामार्फत झालेल्या चौकशीत माजी सैनिक अथवा त्यांच्या कुटुंबियांसाठी राखीव असलेल्या ७५ पदांवर माजी सैनिक या प्रवर्गातील उमेदवारांना डावलून अन्य प्रवर्गातील उमेदवारांची भरती केली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सेवानिवृत्तीपूर्वी केवळ एक दिवस अगोदर नियुक्ती पत्र देण्याच्या प्रस्तावाला तत्कालीन आयुक्तांनी मंजूरी दिल्याची बाब निदर्शनास आली असल्याने सदरची भरती प्रक्रियाच रद्द करण्याची मागणी होत आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सदर भरतीच्या परीक्षेत सन २००८ पासून कार्यरत असणाऱ्या १८८ पैकी १८८ परिचारिका अनुत्तीर्ण होऊन कसलाही अनुभव नसलेले ५५२ उमेदवार उत्तीर्ण होऊन एकाच परिसरातील अनेक उमेदवारांचा समावेश असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, महाऑनलाईन कंपनीच्या कारभाराची चौकशी करून झालेली अनियमितता व गैरव्यवहार प्रकरणी मंत्रीमहोदयांनी दिनांक २ एप्रिल, २०१८ रोजी वा त्यासुमारास बैठक घेऊनही प्रधान सचिवांकडून अद्यापपर्यंत कोणतीही कार्यवाही झाली नसल्याने सदरची भरती रद्द करून संबंधित जबाबदार अधिकारी/कर्मचारी यांच्यावर कारवाई करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.राजेश टोपे : (१) अंशतः खरे आहे.

(२) होय. दिनांक २९/११/२०१७ रोजी पात्र ठरलेल्या ५३९ उमेदवारांना नियुक्ती आदेश निर्गमित करण्यात आले आहेत.

तत्कालीन आयुक्त हे दिनांक ३०/११/२०१७ रोजी नियत वयोमानाने सेवानिवृत्त झाले आहेत.

(३) नाही.

(४) दिनांक २१/१२/२०१८ रोजीच्या आयुक्तालयाच्या अहवालानुसार महाऑनलाईन कडून अंतिमरित्या निवड झालेल्या उमेदवारांची यादी देणे आवश्यक असताना त्यांनी Editable स्वरूपात यादी आयुक्त कार्यालयास दिली होती.

शासनाने दिनांक २७/०७/२०२०, दिनांक २७/०८/२०२० व दिनांक १०/१२/२०२० च्या पत्रान्वये भरती प्रक्रीयेतील अनियमितेबाबत कोणते अधिकारी/कर्मचारी जबाबदार आहेत व त्यांच्यावर कोणती कार्यवाही करावी याबाबत स्वयंस्पष्ट अभिप्रायासह अहवाल सादर करण्याचे आयुक्तालयास सूचित केले आहे. असा स्वयंस्पष्ट अहवाल/प्रस्ताव आयुक्त कार्यालयाकडून अप्राप्त आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**उमरगा (जि.उस्मानाबाद) येथील उपजिल्हा रुग्णालयात भौतिक
सोई-सुविधा उपलब्ध करून देण्याबाबत**

(६३) * १०४६६ श्री.सतिश चव्हाण, श्री.विक्रम काळे, श्री.अमरनाथ राजूरकर, श्री.अब्दुल्लाखान दुर्गाणी : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) उमरगा (जि.उस्मानाबाद) येथील ३० खाटांच्या ग्रामीण रुग्णालयाचे श्रेणीवर्धन करून सन २००४ मध्ये १०० खाटांचे उपजिल्हा रुग्णालयात रूपांतर करण्यात आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर ठिकाणी ३० खाटांनुसारच जागा, ईमारत, कर्मचारी वर्ग व कर्मचारी निवासस्थान अस्तित्वात आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सदर रुग्णालय हे पुणे हैद्राबाद महामार्गावर असून रुग्णालयात राज्यातून व कर्नाटकातून येणाऱ्या गोरगरीब रुग्णांची संख्या जास्त असल्याने सदर रुग्णालयात ट्रामा केअर सेंटरची गरज आहे, हे ही खरे आहे काय,

- (४) असल्यास, उपजिल्हा रुग्णालयाच्या निकषाप्रमाणे कर्मचारी वर्ग, इमारत जागा, कर्मचारी निवासस्थान, औषधीसह इतर भौतिक सुविधा उपलब्ध करून देण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.राजेश टोपे : (१), (२) व (३) उमरगा, जि.उस्मानाबाद येथील ३० खाटांचे ग्रामीण रुग्णालयाचे श्रेणीवर्धन करून १०० खाटांच्या उपजिल्हा रुग्णालयामध्ये दिनांक २४ मे, २००४ च्या शासन निर्णयान्वये करण्यात आले आहे व सदर रुग्णालय दिनांक १९ सप्टेंबर, २००४ पासून कार्यान्वित आहे. सदर उपजिल्हा रुग्णालयास १०० खाटांसाठी आवश्यक असलेली जागा इमारत व कर्मचारी उपलब्ध आहेत. तथापि, नवीन पदानुसार कर्मचारी निवासस्थान पुरेसे उपलब्ध नाहीत. उमरगा, जिल्हा उस्मानाबाद या उपजिल्हा रुग्णालयात ट्रामा केअर सेंटरची सुविधा उपलब्ध आहे.

(४) व (५) उपजिल्हा रुग्णालयाच्या निकषाप्रमाणे कर्मचारी वर्ग, इमारत व जागा उपलब्ध आहे. तथापि, नवीन पदानुसार कर्मचारी निवासस्थान उपलब्ध नाही, परंतु जुन्या बांधकामाची दुरुस्तीबाबत वैद्यकीय अधीक्षक, उपजिल्हा रुग्णालय उमरगा यांचेकडून सार्वजनिक बांधकाम विभागाकडे पाठपुरावा सुरु आहे.

दहिखेड (ता.सोनपेठ, जि.परभणी) येथील जिल्हा परिषदेच्या जागेचा गैरवापर केल्याबाबत

- (६४) * ११६१० श्री.अब्दुल्लाखान दुराणी : सन्माननीय ग्रामविकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-
- (१) दहिखेड (ता.सोनपेठ, जि.परभणी) येथील सर्व्हे नंबर २२४ मधील शेतकऱ्याने विना मोबदला जिल्हा परिषदेला दान केलेल्या जागेचा व्यावसायिक बाबीसाठी वापर करणे, अंगणवाडीची इमारत नियमबाह्यरित्या नष्ट करणे, औक्षण नियमात खाडाखोड करणे व इतर गैरप्रकार केल्याप्रकरणी परभणी येथील लोकप्रतिनिधी यांनी माहे ऑक्टोबर, २०२१ मध्ये वा त्यादरम्यान जिल्हाधिकारी, परभणी यांच्याकडे दोन लेखी तक्रारी नोंदविल्या आहेत, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, जागा मालकाने ज्या प्रयोजनार्थ जागा दिली होती त्याचा इतर प्रयोजनासाठी वापर करणे, विहित मुदतीपूर्वी नियम डावलून अंगणवाडी कार्यालयाची इमारत पाडणे तसेच, BOT तत्वाचा नियमभंग करणे ह्या व इतर सर्व बाबींची सविस्तर चौकशी करण्यात आली आहे काय,
- (३) असल्यास, उक्त प्रकरणी जिल्हाधिकारी, परभणी यांनी चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुषंगाने दोषींवर कारवाई करून मूळ मालक यांना न्याय मिळवून देण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.हसन मुश्रीफ : (१) होय, हे खरे आहे.

(२) व (३) सदर प्रकरणी तपास करण्यासाठी चौकशी समिती स्थापन करण्यात आली आहे.

तसेच, सदरील प्रकरण दिवाणी दावा ३०१/२०२१ नुसार दिवाणी न्यायालय, गंगाखेड येथे न्यायप्रविष्ट आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

औरंगाबाद जिल्ह्यातील लघु व मध्यम पाटबंधारे प्रकल्पांच्या कामासाठी निधी उपलब्ध करून देण्याबाबत

(६५) * १०६११ श्री.अंबादास दानवे : सन्माननीय जलसंपदा मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) औरंगाबाद जिल्ह्यात झालेल्या अतिवृष्टीमुळे ८० लघु व मध्यम पाटबंधारे प्रकल्पांची डागडुजी निधी अभावी प्रलंबित असून ती धोकादायक बनली असल्याचे माहे ऑक्टोबर, २०२१ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर प्रकल्पाची कामे प्रलंबित राहण्याची कारणे काय आहेत व उक्त कामाकरीता किती निधीची तरतूद करण्यात आली आहे,

(३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुषंगाने औरंगाबाद जिल्ह्यातील लघु व मध्यम पाटबंधारे प्रकल्पांच्या कामासाठी निधी उपलब्ध करून देण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.जयंत पाटील : (१) होय, हे खरे आहे.

(२) व (३) प्रलंबित कामांपैकी अत्यावश्यक कामे यांत्रिकी विभागामार्फत करण्यात येत असून उर्वरित कामांकरीता महामंडळाकडे उपलब्ध होणाऱ्या निधीतून सिंचनासाठी अत्यावश्यक व तातडीची कामे पूर्ण करणे अभिप्रेत असून तसे सूचित केले आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**वस्तू व सेवाकर विभागातील कंत्राटी कर्मचाऱ्यांना शासकीय
सेवेत कायम करण्याबाबत**

(६६) * १११३६ श्री.कपिल पाटील, श्री.प्रविण दरेकर, श्री.विजय ऊर्फ भाई गिरकर, डॉ.परिणय फुके, श्री.सुरेश धस, श्री.प्रसाद लाड, श्री.गोपिचंद पडळकर, श्री.निलय नाईक, श्री.प्रवीण दटके, श्री.रमेशदादा पाटील, अॅड.निरंजन डावखरे : तारांकित प्रश्न क्रमांक १७५ ला दिनांक ३ मार्च, २०२० रोजी दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात सन्माननीय उप मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) वस्तू व सेवाकर येथील जीएसटी कंत्राटी कर्मचारी हे अत्यंत तुटपुंज्या वेतनावर काम करत असून सदर कर्मचाऱ्यांचे कंत्राट माहे मार्च, २०१९ मध्ये संपले असल्यामुळे उक्त कर्मचारी बेरोजगार झाले आहेत, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर कंत्राटी कर्मचाऱ्यांना शासनाच्या विविध पर्यायी सेवेत कायम करण्याबाबतची मागणी त्यांच्या संघटनेने आणि लोकप्रतिनिधींनी केली आहे, हे ही खरे आहे काय,

- (३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीच्या अनुषंगाने जीएसटी कंत्राटी कर्मचाऱ्यांना शासकीय सेवेत रुजू करून घेण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.अजित पवार : (१) वस्तू व सेवाकर येथील जीएसटी कंत्राटी कर्मचारी यांचे कंत्राट माहे मार्च, २०१९ मध्ये संपले आहे, हे खरे आहे.

(२) होय.

(३) वस्तू व सेवा कर विभागामध्ये कंत्राटी कर्मचाऱ्यांच्या सेवा बाह्ययंत्रणेव्दारे कंत्राटदाराची ई-निविदा प्रक्रिया राबवून करण्यात येत असल्यामुळे सदर कर्मचारी हे कंत्राटदाराच्या आस्थापनेवर कार्यरत असून त्यांची नियुक्ती करणे व त्यांची सेवा खंडीत करणे या बाबी कंत्राटदारांच्या स्तरावरून केल्या जातात. त्यांचे वेतनही कंत्राटदाराकडून अदा करण्यात येते. त्यामुळे जीएसटी कंत्राटी कर्मचाऱ्यांना शासकीय सेवेत रुजू करून घेण्याची कार्यवाही अपेक्षित नाही.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**नवघर (ता.उरण, जि.रायगड) येथील बंद असलेले आरोग्य
उपकेंद्र सुरु करण्याबाबत**

(६७) * ११५७० डॉ.(श्रीमती) मनिषा कायंदे : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) नवघर (ता.उरण, जि.रायगड) येथील आरोग्य उपकेंद्र गत २० वर्षांपासून बंद असल्याचे माहे ऑगस्ट, २०२१ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर आरोग्य उपकेंद्र बंद असल्याने ग्रामीण भागातील रुग्णांना उपचार मिळत नसल्याने उपचाराअभावी त्यांना गैरसोईचा सामना करावा लागत आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, आरोग्य उपकेंद्र सुरु करण्याबाबत जिल्हा परिषदेचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी यांनी आदेश देऊनही त्याची अंमलबजावणी झाली नसल्याबाबत याबाबत शासनाने चौकशी करून चौकशीच्या अनुषंगाने आदेशाची अंमलबजावणी न करणाऱ्या अधिकाऱ्यांवर कारवाई करून नवघर येथील आरोग्य उपकेंद्र सुरु करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.राजेश टोपे : (१), (२) व (३) नवघर (ता.उरण, जि.रायगड) येथील उपकेंद्राची इमारत नादुरुस्त असल्याने सन २००८-२००९ मध्ये बांधण्यात आलेल्या प्रसुतीगृह खोलीमध्ये उपकेंद्राचे कामकाज करण्यात येते. त्यामुळे रूग्णांवर आवश्यक ते उपचार करण्यात येतात.

उपकेंद्र नवघर ता.उरण येथील मुख्य इमारत बांधकाम करणेकरीता टाईपप्लॅननुसार जागा अपुरी होती. सन २०२०-२०२१ मध्ये जागा उपलब्ध झाली असून बांधकामासाठी अंदाजपत्रक बनविण्यात आली आहेत. त्यानुसार सदरील उपकेंद्र बांधकामासाठी जिल्हा नियोजन समितीमधून रुपये ६१.४७ लक्षा इतक्या रक्कमेस प्रशासकीय मान्यता प्रदान करण्यात आली आहे. सदर कामाची ई निविदा प्रक्रिया सुरु आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**पकडगुडम (ता.कोरपना, जि.चंद्रपूर) धरणाच्या खोलीकरणाचे
काम करण्याबाबत**

(६८) * १०८५९ श्री.रामदास आंबटकर, श्री.नागोराव गाणार, श्री.गिरीशचंद्र व्यास, श्री.प्रवीण दटके : सन्माननीय जलसंपदा मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) पकडगुडम (ता.कोरपना, जि.चंद्रपूर) धरणाची क्षमता ११.७ दशलक्ष घनमीटर व सिंचन क्षमता ३२४४ हे.आर क्षेत्र असून खोलीकरणअभावी सदर परिसरातील इंजापूर, खैरगांव, सोनुली, चिचोली, पारंबा, दहेगाव, खिर्डी,

पिपडा, लोणी, वडगांव व वनसडी आदी गावातील शेतीना पाणी उपलब्ध होत नसल्याने सिंचनापासून शेतकरी वंचित राहत असल्याचे दिनांक १० सप्टेंबर, २०२१ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर धरणामधील उंच भागातील खोलीकरणाचे काम करून गावातील शेतीना पाणी उपलब्ध करून देण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.जयंत पाटील : (१) अंशतः खरे आहे.

तथापि, खोलीकरणाअभावी शेतकरी सिंचनापासून वंचित राहत नसून प्रकल्पाचे ३.५७ दलघमी पाणी बिगरसिंचनाकरीता वर्ग झाल्याने वनसडी, खिडी, इंजापूर व वडगांव या चार गावातील ९४३ हे. सिंचन क्षेत्र कमी झाले आहे.

(२) धरण बुडीत क्षेत्रातील उंचवट भाग काढणे तांत्रिक व आर्थिकदृष्ट्या व्यवहार्य नसल्याने उंच भागातील खोलीकरणाऐवजी धरणाच्या सांडव्याची उंची ०.९५ मी.ने वाढवून २.५०५ दलघमी अतिरिक्त पाणीसाठा निर्माण करून सिंचनाची तूट भरून काढण्याचे नियोजित आहे.

(३) धरणाच्या सांडव्याची उंची वाढविण्याच्या कामामुळे बाधित होणाऱ्या १९.८० हे.वन जमीन वळते करण्याकरीता वन हक्क अधिनियम २००६ नुसार ग्रामसभेच्या मंजूरीचा ठराव, प्रमाणपत्र व इतर कागदपत्रांची आवश्यकता असून, याबाबत क्षेत्रियस्तरावर पाठपुरावा सुरु आहे.

सोलापूर जिल्ह्यात ग्रामीण प्राथमिक आरोग्य केंद्र व उपकेंद्रात सोई-सुविधांचा अभाव असल्याबाबत

(६९) * १११४९ श्री.प्रशांत परिचारक : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) सोलापूर जिल्ह्यात ग्रामीण भागातील प्राथमिक आरोग्य केंद्रात वैद्यकीय अधिकारी, प्रशिक्षित कर्मचाऱ्यांचा अभाव, अपुरी वैद्यकीय उपकरणे, अल्प औषधांचा पुरवठा व अपुऱ्या सोई-सुविधा इ. कारणास्तव अनेक प्राथमिक आरोग्य केंद्र पूर्ण क्षमतेने कार्यान्वित नसल्याचे माहे मे, २०२१ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, ग्रामीण भागातील प्राथमिक आरोग्य केंद्र व उपकेंद्रांसाठी नियुक्त करण्यात आलेले वैद्यकीय अधिकारी व कर्मचारी हे त्यांना नेमून दिलेल्या वेळेत कर्तव्यावर उपस्थित रहाणे बंधनकारक असतानाही बहुतांश वेळा अनुपस्थित असल्याने ग्रामीण भागातील जनतेला शहरी भागातील रुग्णालयांवर अवलंबून राहावे लागत असल्याने व वेळेवर प्राथमिक उपचार मिळत नसल्यामुळे नागरिकांना आपले प्राण गमवावे लागत आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुषंगाने ग्रामीण भागातील प्राथमिक आरोग्य केंद्र व उपकेंद्रात अनुपस्थित राहणाऱ्या वैद्यकीय अधिकारी व कर्मचाऱ्यांवर कारवाई करण्याबाबत तसेच, वैद्यकीय उपकरणे, औषधांचा पुरवठा व इतर सोयी-सुविधा उपलब्ध करून देण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.राजेश टोपे : (१) हे खरे नाही.

(२) व (३) हे खरे नाही.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यातील शालेय शिक्षण विभागातील केंद्र प्रमुखांना सेवाजेष्ठतेनुसार वरिष्ठ पदाचा लाभ मिळण्याबाबत

(७०) * १०७४८ श्री.प्रवीण दटके, डॉ.परिणय फुके, श्री.नागोराव गाणार, श्री.सुरेश धस, श्री.रमेश कराड, डॉ.रणजित पाटील, श्री.रामदास आंबटकर, श्री.गिरीशचंद्र व्यास : सन्माननीय ग्रामविकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) राज्यात प्राथमिक शिक्षणाचे सार्वत्रिकरण करून १४००-२६०० अधिक १२५ विशेष वेतन या वेतनश्रेणीत केंद्र प्रमुखांची ४८६० मंजूर पदांपैकी १५०० पदे कार्यरत असून ३००० पदे रिक्त असल्यामुळे शाळांचे सनियंत्रण व नियोजनावर परिणाम होत असून सन १९९५ पासून कार्यरत असलेल्या केंद्र प्रमुखांना पदोन्नती देण्यात आली नसल्याची बाब माहे सप्टेंबर, २०२१ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आली आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, केंद्र प्रमुख हे पद जिल्हा तांत्रिक सेवा "क" मध्ये समाविष्ट करण्याबाबत औरंगाबाद खंडपीठाने सहा महिन्यापूर्वी शासनाला आदेश दिले आहेत, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, विस्तार अधिकारी, मुख्याध्यापक, जिल्हा परिषद शिक्षक यांच्याप्रमाणे केंद्र प्रमुख सेवाज्येष्ठतेनुसार वरिष्ठ पदापासून वंचित असून केंद्र प्रमुख यांना सेवानिवृत्तीच्या वेळेस अर्जित रजेच्या रोखीकरण याचा लाभ मिळणे आदींबाबत लोकप्रतिनिधी व शिक्षक संघटनेने लेखी निवेदनाद्वारे शासनास विनंती केली आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, राज्यात शालेय शिक्षण विभागांतर्गत केंद्र प्रमुखांच्या एकूण ७० टक्के जागा रिक्त असल्याने त्याचा शालेय गुणवत्तेवर व कार्यालयीन कामकाजावर विपरित परिणाम होत असून या प्रकरणी शासनाने चौकशी करून सदर केंद्र प्रमुखाचे रिक्त पद पदोन्नतीने भरण्यासाठी तसेच केंद्र प्रमुख हे पद जिल्हा तांत्रिक सेवा "क" मध्ये समाविष्ट करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.हसन मुश्रीफ : (१) केंद्रप्रमुख संवर्गातील सरळसेवा व विभागीय स्पर्धा परीक्षाद्वारे भरावयाची पदे रिक्त आहेत, हे खरे आहे. तथापि, रिक्त असलेल्या सदर पदांचा अतिरिक्त कार्यभार अन्य केंद्रप्रमुखांकडे सोपवून त्याचा शालेय गुणवत्तेवर व कार्यालयीन कामकाजावर विपरित परिणाम होणार नाही, याची दक्षता घेण्यात आली आहे. सन १९९५ पासून कार्यरत असलेल्या केंद्रप्रमुखांना त्यांची पात्रता/ अर्हता तपासून उपलब्ध झालेल्या रिक्त पदांवर पदोन्नती देण्याची कार्यवाही वेळोवेळी करण्यात आली आहे.

(२) अशाप्रकारचा मा.उच्च न्यायालय, औरंगाबाद खंडपीठाचा न्यायनिर्णय/ आदेश या विभागाच्या निदर्शनास आलेला नाही.

(३) लोकप्रतिनिधी व शिक्षक संघटनेकडून निवेदने प्राप्त झालेली आहेत, हे खरे आहे.

(४) दिनांक १०/०६/२०१४ च्या अधिसूचनेतील तरतुदीनुसार केंद्रप्रमुख संवर्गातील नियुक्तीकरीता सरळसेवा, विभागीय स्पर्धा परीक्षा व पदोन्नती यासाठी अनुक्रमे ४०:३०:३० असे गुणोत्तर निश्चित करण्यात आले आहे. यानुसार सरळसेवा व विभागीय स्पर्धा परीक्षेद्वारा करावयाच्या नियुक्तीची कार्यवाही शालेय शिक्षण व क्रिडा विभागासमवेत विचार विनिमय करून कार्यवाही सुरु आहे. तथापि, केंद्रप्रमुखांच्या रिक्त असलेल्या पदांचा अतिरिक्त कार्यभार अन्य केंद्रप्रमुखांकडे सोपवून त्याचा शालेय गुणवत्तेवर व कार्यालयीन कामकाजावर विपरित परिणाम होणार नाही, याची दक्षता घेण्यात येत आहे. तसेच केंद्रप्रमुखांच्या भरतीच्या गुणोत्तरामध्ये बदल करण्याबाबत केंद्रप्रमुखांच्या संघटनांकडून निवेदने प्राप्त झालेली आहेत. सदर निवेदनांच्या अनुषंगाने शालेय शिक्षण व क्रिडा विभागाशी विचार विनिमय करून निर्णय घेण्यात येत आहे. केंद्रप्रमुख हे पद जिल्हा तांत्रिक सेवा "क" मध्ये समाविष्ट करण्याबाबत तसेच अर्जित रजेच्या रोखीकरणाबाबत नियमानुसार आवश्यक कार्यवाही करण्यात येत आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

मौजे पोही (ता.मुर्तिजापूर, जि.अकोला) गावाच्या पुनर्वसनाबाबत

(७१) * ११२८६ श्री.अमोल मिटकरी, श्री.शशिकांत शिंदे, श्री.विक्रम काळे, श्री.संजय दौंड : सन्माननीय जलसंपदा मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मौजे पोही (ता.मुर्तिजापूर, जि.अकोला) गावाच्या १०० टक्के पुनर्वसनाबाबतच्या सद्यःस्थिती संदर्भात आपले सरकार पोर्टल तक्रार क्र.४०४७, दिनांक २ डिसेंबर, २०२० अन्वये ई-मेलद्वारे माहिती मागविण्यात आली होती, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, सदर प्रकरणी अधीक्षक अभियंता, विदर्भ पाटबंधारे विकास महामंडळ, नागपूर यांनी मूळ प्रशासकीय मान्यता अहवालानुसार मौजे पोही गावाचे अंशतः पुनर्वसन प्रस्तावित आहे, पोही ग्रामपंचायत कार्यालयाने सन २०१२ मध्ये पूर्णतः पुनर्वसनाचा ठराव दिला असून सदर प्रस्ताव महामंडळाचे दिनांक ३ ऑक्टोबर, २०२१ रोजीच्या पत्रान्वये शासनास मंजूरीकरीता सादर करण्यात आला आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, प्रधान सचिव, जलसंपदा विभाग यांनी दिनांक २३ जून, २०२० रोजी झालेल्या व्हिडिओ कॉन्फरन्सिंग (V.C.) मध्ये मौजे रोहणा व पोही गावठाणाचे पूर्णतः पुनर्वसन गृहीत धरून प्रकल्पाचा द्वितीय सुधारित प्रशासकीय मान्यता प्रस्ताव सादर करण्याचे निर्देश दिल्यानुसार द्वितीय सुधारित प्रशासकीय मान्यता प्रस्तावास मंजूरी मिळविण्याची कार्यवाही प्रगती पथावर असल्याचे सांगण्यात आले आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, मौजे पोही गावच्या १०० टक्के पुनर्वसन प्रस्तावास मान्यता मिळण्याकरीता किती कालावधी लागू शकतो तसेच सदर प्रकरणी शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.जयंत पाटील : (१) अंशतः खरे आहे.

पोही गावाच्या १०० टक्के पुनर्वसनाबाबतची माहिती आपले सरकार पोर्टलवर तक्रार क्रमांक ४०७४, दिनांक २१ ऑक्टोबर, २०२० अन्वये मागविण्यात आली होती.

(२) अंशतः खरे आहे.

पोही ग्रामपंचायत कार्यालयाने त्यांचे पत्र दिनांक २६/०१/२०१२ अन्वये पोही गावाच्या १०० टक्के पुनर्वसनाच्या निवेदनासोबत ठराव विभागीय कार्यालयास सादर केला होता.सदर गावाचा अंशतः ऐवजी पूर्णतः पुनर्वसन करण्याचा प्रस्ताव कार्यकारी संचालक, विदर्भ पाटबंधारे विकास महामंडळ, नागपूर यांचे दिनांक ३०/१०/२०१८ च्या पत्रान्वये शासनास प्राप्त झाला आहे.

(३) होय.

पूर्णतः पुनर्वसन करण्याच्या प्रस्तावाचा समावेश सुधारित प्रशासकीय मान्यता अंदाजपत्रकात करणेच्या सूचना शासनाने दिनांक २३ जून, २०२० च्या बैठकीत कार्यकारी संचालक, विदर्भ पाटबंधारे विकास महामंडळ, नागपूर यांना दिल्या आहेत.

(४) उमा बॅरेंज ता.मुर्तिजापूर, जि.अकोला प्रकल्पाचा व्दितीय सुप्रमा प्रस्ताव राज्य तांत्रिक सल्लागार समिती, नाशिक यांचेकडे तपासणीधीन आहे.

प्रकल्पास व्दितीय सुधारित प्रशासकीय मान्यता प्रदान केल्यानंतर मौजे पोही गावाच्या १०० टक्के पुनर्वसनाबाबत आवश्यक कार्यवाही प्राधान्याने करण्यात येईल.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यातील धरण स्थळांवरील भूकंपमापक केंद्रे व उपकरणांचे अद्यावतीकरण आणि आधुनिकीकरण करण्याबाबत

(७२) * १०५२२ श्री.विलास पोतनीस : दिनांक ६ जुलै, २०२१ रोजी सभागृहाच्या पटलावर ठेवण्यात आलेल्या अतारांकित प्रश्नोत्तरांच्या यादी क्रमांक १ मधील प्रश्न क्रमांक ५८९० ला दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात सन्माननीय जलसंपदा मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील ३५ भूकंपमापन वेधशाळेतील उपकरणे जुने/कालबाह्य झाल्यामुळे तसेच सुटे भागांची उपलब्धता होत नसल्यामुळे बंद पडत असून सद्यःस्थितीमध्ये ३५ पैकी २५ भूकंपमापन उपकरणे विविध तांत्रिक कारणामुळे बंद पडलेले आहेत, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, महाराष्ट्र राज्यातील धरण स्थळांवरील भूकंपमापक केंद्रे व तेथील उपकरणांचा आढावा व आधुनिकीकरणाबाबत गठित केलेल्या समितीने अहवाल शासनास सादर केला असून सदर अहवाल शासनाने अंतिम करून अद्यावतीकरण व आधुनिकीकरणाबाबतचे नियोजन केले आहे काय, त्याबाबतची सद्यःस्थिती काय आहे,

- (३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीच्या अनुषंगाने वेधशाळेतील उपकरणाचे सुट्टे भाग उपलब्ध करून देण्यासह भूकंपमापन उपकरणातील तांत्रिक अडचणी दूर करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.जयंत पाटील : (१) होय.

राज्यातील भूकंपमापन वेधशाळेमध्ये अॅनालॉग पध्दतीची उपकरणे असून ती उपकरणे जुनी /कालबाहय झाल्यामुळे तसेच सुट्टे भागांची उपलब्धता होत नसल्यामुळे बंद पडत आहेत. सद्यःस्थितीत ३५ पैकी २८ भूकंपमापन उपकरणे विविध तांत्रिक कारणांमुळे बंद आहेत.

(२) महाराष्ट्र राज्यातील धरण स्थळांवरील भूकंपमापक केंद्रे व तेथील उपकरणांचा आढावा व आधुनिकीकरणाबाबत गठित समितीचा अहवाल शासनस्तरावर विचाराधीन असून अभ्यासाअंती आवश्यक कार्यवाही नियोजित आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

भूकंपमापन वेधशाळेत उभारणी करण्यात आलेली यंत्रे ही अॅनालॉग पध्दतीची परदेशी बनावटीची असून सदर यंत्रांचे सुट्टे भाग स्थानिक बाजारपेठेमध्ये उपलब्ध होत नाहीत. तसेच भूकंपमापन यंत्रांची निर्मिती करणाऱ्या मुख्य कंपन्यांनी अॅनालॉग पध्दतीच्या भूकंपमापन यंत्रांची निर्मिती बंद केलेली आहेत. सध्या स्थानिक बाजारपेठेमध्ये अॅनालॉग उपकरणांऐवजी डिजिटल भूकंपमापन यंत्रे उपलब्ध झालेली आहेत. त्यानुषंगाने डिजिटल भूकंपमापन यंत्रांची उभारणी प्रकल्पस्थळी करण्याचे नियोजित आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

अड्याळ (जि.भंडारा) ग्रामपंचायतीच्या ग्रामस्थांना पिण्याचे शुध्द पाणी मिळण्याबाबत

(७३) * ११२६८ डॉ.परिणय फुके, श्री.प्रविण दरेकर, अॅड.निरंजन डावखरे, श्री.निलय नाईक, श्री.नागोराव गाणार, श्री.प्रवीण दटके : सन्माननीय ग्रामविकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) अड्याळ (जि.भंडारा) ग्रामपंचायतीच्या नागरिकांना गढूळ पाण्याचा पुरवठा होत असल्याचे माहे सप्टेंबर, २०२१ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, नळ पाणी योजनेचे काम ग्रामपंचायतीमार्फत तीन वेळा करण्यात आले असून या कामामध्ये मोठ्या प्रमाणात गैरव्यवहार झाला असून त्याची चौकशी करण्याची मागणी स्थानिक लोकप्रतिनिधींनी शासनाकडे केली आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून अड्याळ ग्रामपंचायतीमध्ये नळ पाणी योजनेच्या कामामध्ये गैरव्यवहार करणाऱ्या दोषींविरुद्ध कारवाई करण्याबाबत तसेच, ग्रामस्थांना पिण्याचे शुध्द पाणी मिळण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.हसन मुश्रीफ : (१) होय, हे खरे आहे.

(२) हे खरे नाही.

ग्रामपंचायतीमार्फत ३ वेळा कामे करण्यात आलेली नाही. अड्याळ पाणीपुरवठा योजनेचे उर्ध्वनलिका व वितरण व्यवस्थेचे काम राष्ट्रीय ग्रामीण पेयजल कार्यक्रमांतर्गत सन २०१७-१८ मध्ये ग्रामीण पाणीपुरवठा विभाग, जिल्हा परिषदेमार्फत करण्यात आलेले आहे. या कामामध्ये गैरव्यवहार झाल्याबद्दल कुठलीही तक्रार जिल्हा परिषद कार्यालयास प्राप्त झालेली नाही.

(३) ग्रामपंचायत अड्याळ हे गाव वैनगंगा नदीपासून ३ किमी अंतरावर असून या नदीमधून सदर नळ योजनेचा स्रोत आहे. गोसे धरण प्रकल्प वैनगंगा नदीवर असून या नदीमध्ये नागपूर शहराचे नाग नदीचे दूषित पाणी सोडण्यात येते. वैनगंगा नदीत नाग नदीचे पाणी मिसळत असल्याने वैनगंगा नदीतील पूर्ण पाणी दूषित झालेले आहे. त्यामुळे पावसाळ्यात गावामध्ये दूषित पाणीपुरवठा झाल्याचे निदर्शनास आले आहे.

सन २००७-०८ मध्ये ग्रामस्थांना शुध्द पाणीपुरवठा करणेसाठी फिल्टर प्लांट महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरण अंतर्गत बसविण्यात आला. तसेच, गावात दूषित पाणीपुरवठा होऊ नये म्हणून ग्रामपंचायतीने १५ व्या वित्त आयोगातून

पाणी फिल्टर होण्यापूर्वी पाण्यातील गाळ बसण्याकरीता १७५००० लिटर क्षमतेचे जलकुंभ बनविण्याचा ठराव पारित केला आहे. ग्रामपंचायतीने सदर कामाचे अंदाजपत्रक तयार केले आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यातील जिल्हा परिषदेमधील आरोग्य विभागातील भरतीसाठी नवीन अर्जदार अर्ज भरण्यापासून वंचित राहिले असल्याबाबत

(७४) * ११२१३ श्री.रणजितसिंह मोहिते-पाटील : सन्माननीय ग्रामविकास मंत्री

पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील जिल्हा परिषदेमधील सन २०१९ मधील आरोग्य विभागातील भरतीसाठी नवीन अर्जदारांसाठी दिनांक १ ते २१ सप्टेंबर, २०२१ रोजीपर्यंतची मुदत देण्यात आली होती, ती तांत्रिक अडचणीमुळे वाढवून दिनांक २७ सप्टेंबर पर्यंत करण्यात येऊन व पुन्हा वाढवून दिनांक १ ऑक्टोबर, २०२१ ते १० ऑक्टोबर, २०२१ रोजीपर्यंत करण्यात आली, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, दिनांक १ ऑक्टोबर, २०२१ पासून ग्रामविकास विभागाने अर्ज प्रक्रिया सुरु न करता अर्ज भरण्याची मुदत संपल्याचे संकेतस्थळावर जाहीर केले, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुषंगाने अर्ज भरण्यापासून वंचित राहिलेल्या उमेदवारांबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, अर्ज भरण्यापासून वंचित राहिलेल्या उमेदवारांबाबत शासनाचे धोरण काय आहे ?

श्री.हसन मुश्रीफ : (१) होय, हे खरे आहे.

(२) होय, हे खरे आहे.

(३) व (४) राज्यातील सर्व जिल्हा परिषदेने माहे मार्च, २०१९ मध्ये जाहिरात दिलेल्या पदभरतीच्या अनुषंगाने, आरोग्य विभागाशी संबंधित आरोग्य सेवक, आरोग्य सेविका, प्रयोगशाळा तंत्रज्ञ, औषध निर्माता व आरोग्य पर्यवेक्षक या ५ संवर्गातील रिक्त पदांच्या Vacancy Matrix मध्ये, S.E.B.C. आरक्षण

मा.न्यायालयाने रद्द केल्यामुळे, कोरोनामुळे अनुकंपा नियुक्तीच्या पदसंख्येत वाढ केल्यामुळे व अन्य कारणास्तव माहे मार्च, २०१९ मध्ये रिक्त असलेल्या व आता सध्या रिक्त असलेल्या पदांत तफावत आढळून आल्याने सदर पदांची परीक्षा दिनांक २९/०९/२०२१ च्या शासन परिपत्रकान्वये पुढे ढकलण्यात आली आहे.

तथापि, सर्व जिल्हा परिषदांना दिनांक ३१/१२/२०२१ पर्यंतची सुधारित Vacancy Matrix सादर करण्याबाबत सुचना देण्यात आल्या असून, सर्व जिल्हा परिषदांकडून सुधारित Vacancy Matrix प्राप्त झाल्यानंतर सदर ५ संवर्गातील पदभरतीच्या अनुषंगाने परीक्षा प्रक्रिया लवकरच सुरु करण्यात येईल.

**आसरे (कुमठे) (ता.कोरेगाव, जि.सातारा) येथील ग्रामपंचायत इमारत
बांधकाम सुरु करण्याबाबत**

(७५) * ११३६५ श्री.शशिकांत शिंदे : सन्माननीय जलसंपदा मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) आसरे (कुमठे) (ता.कोरेगाव, जि.सातारा) या धोम प्रकल्पांतर्गत पुनर्वसन झालेल्या गावास नागरी सुविधा पुरविणे या योजनेंतर्गत दिनांक २७ नोव्हेंबर, २०१७ रोजीच्या शासन निर्णयानुसार ग्रामपंचायत कार्यालय बांधणेकरीता रुपये १६,७०,९१३/- या रकमेस शासनाने प्रशासकीय मान्यता दिली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, ग्रामपंचायत इमारतीसाठी आरक्षित असलेल्या जागेमध्ये ग्रामपंचायत इमारत बांधण्यात यावी, अशी मागणी मौ.आसरे गावच्या ग्रामस्थांनी मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद, सातारा, गटविकास अधिकारी, पंचायत समिती, कोरेगांव तसेच मा.पालकमंत्री, सातारा यांना निवेदनाद्वारे केली असल्याचे दिनांक १२ ऑक्टोबर, २०२१ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, ग्रामपंचायत इमारत बांधकामासाठी शासनाने आर्थिक तरतूद मंजूर करुनही अद्याप इमारतीचे बांधकाम सुरु करण्यात आले नसल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

- (४) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय व चौकशीच्या अनुषंगाने इमारत बांधकाम सुरु करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.जयंत पाटील : (१) होय.

(२) हे खरे नाही.

ग्रामपंचायत इमारतीसाठी आरक्षित असलेल्या जागेमध्ये ग्रामपंचायत इमारत बांधण्यात यावी असे दिनांक १२/१०/२०२१ रोजी वा त्यासुमारासचे निवेदन प्राप्त झालेले नाही.

(३) ग्रामपंचायत इमारत बांधकामासाठी महसूल व वन विभाग, शासन निर्णय दिनांक २७/११/२०१७ अन्वये प्रदान केलेल्या प्रशासकीय मान्यतेमध्ये आर्थिक तरतूद मंजूर केली आहे. ग्रामपंचायत इमारत बांधकाम ग्रामपंचायत आसरे, ता.कोरेगांव यांच्या दिनांक २३/०३/२०१८ च्या ठरावानुसार सुचविलेल्या ठिकाणी सुरु करण्यात आले होते. परंतु ग्रामस्थांच्या दोन गटातील आपआपसातील विरोधामुळे सदरचे काम दिनांक १४/०८/२०१८ पासून बंद करण्यात आले आहे.

(४) रेखांकन आराखड्यानुसार ग्रामपंचायत कार्यालय इमारत बांधकाम सुरु करणेबाबत विभागाने ठेकेदारास काम सुरु करण्याची सूचना दिली आहे. सद्यःस्थितीत काम आर्थिकदृष्ट्या परवडत नसल्याने काम करण्यास इच्छुक नसल्याचे ग्रामपंचायत इमारत बांधकाम करणाऱ्या ठेकेदाराने दिनांक २५/१०/२०२१ च्या पत्रान्वये कळविले आहे. त्यामुळे सदर कामाच्या निविदा रद्द करून नवीन निविदेद्वारे ग्रामपंचायत कार्यालय इमारतीचे बांधकाम करून घेण्याचे नियोजन आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**राज्यातील २६ लाख नागरिकांना कोरोनाचा दुसरा डोस उपलब्ध
करून देण्याबाबत**

(७६) * १०४११ श्री.विनायकराव मेटे : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यात २६ लाख नागरिकांना दुसरा डोस देण्याचा दिनांक दिल्यावर देखील दुसरा डोस मिळाला नसल्याची बाब दिनांक २५ ऑगस्ट, २०२१ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, कोरोनाच्या लसीच्या तुटवड्यामुळे सदर नागरिक कोरोनाच्या दुसऱ्या डोसपासून वंचित राहिले आहेत, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुषंगाने राज्यातील २६ लाख नागरिकांना कोरोना लसीचा दुसरा डोस उपलब्ध करून देण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली व करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.राजेश टोपे : (१) अंशतः खरे आहे.

(२) हे खरे नाही.

(३) दुसरा डोस राहिलेल्या नागरीकांना डोस देण्याकरीता आरोग्य विभागामार्फत तसेच इतर विभागांच्या मदतीने खालीलप्रमाणे कार्यवाही करण्यात आली आहे व येत आहे :-

राज्यातील लसीकरण वाढविण्यासाठी "मिशन कवच कुंडल" तसेच महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांच्या लसीकरणाला वेग देण्यासाठी उच्च व तंत्र शिक्षण विभागाच्या मदतीने "मिशन युवा स्वास्थ्य" राबविण्यात आली आहे.

दुसरा डोस राहिलेल्या नागरीकांची यादी तयार करून आशा कार्यकर्ती व लिंक वर्कर यांच्या मदतीने नागरीकांना लसीकरण केंद्रापर्यंत बोलविण्याची व्यवस्था करण्यात आली आहे.

वेळोवेळी जिल्ह्यांचा व महानगरपालिकांचा आढावा घेण्यात येत असून लसीकरणाचा वेग वाढविण्यात आला आहे.

कोविड लसीकरण करण्याबाबतचे आवाहन विविध माध्यमांद्वारे करून जनजागृती केली आहे.

जिल्हास्तरावर लोकप्रतिनिधी यांच्या माध्यमातून विविध सभा, बैठकांद्वारे आवाहन करून लसीकरणाचे प्रमाण वाढविण्यात आले आहे.

जनजागृतीसाठी विविध स्तरावरून विविध माध्यमांचा वापर करण्यात आला आहे. त्यामध्ये सोशल मिडीया प्लॅटफॉर्म, फेसबुक, व्हाट्सअप, इन्स्टाग्राम, युट्युब, व्हाट्सअप माध्यमे तसेच प्रिंट मिडीया, आकाशवाणी, दूरचित्रवाणी इ. माध्यमांचा उपयोग करण्यात आलेला आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

मेळघाट (ता.अचलपूर, जि.अमरावती) येथील बोगस डॉक्टरांवर कारवाई करण्याबाबत

(७७) * १०६७२ श्री.महादेव जानकर : सन्माननीय वैद्यकीय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मेळघाट (जि.अमरावती) येथील अनेक गावांमध्ये बोगस डॉक्टर आढळून येत असल्याचे माहे सप्टेंबर, २०२१ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, बोगस डॉक्टरांमध्ये पश्चिम बंगालमधून आलेल्या डॉक्टरांची संख्या सर्वाधिक असल्याचे निदर्शनास आले असून नागरिकांचे आरोग्य धोक्यात आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुषंगाने बोगस डॉक्टरांवर कारवाई करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.अमित विलासराव देशमुख : (१) चिखलदरा व धारणी येथे बोगस डॉक्टर व्यवसाय करित असल्याच्या तक्रारी प्राप्त झाल्या आहेत.

(२) नाही.

(३) उक्त तक्रारीबाबत तालुका आरोग्य अधिकारी धारणी आणि मुख्याधिकारी नगर पंचायत चिखलदरा यांच्यामार्फत कार्यवाही करण्यात येत आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

विधान भवन :
मुंबई.

श्री.राजेन्द्र भागवत
प्रधान सचिव,
महाराष्ट्र विधानपरिषद

मुद्रणपूर्व सर्व प्रक्रिया महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालयाच्या संगणक यंत्रणेवर करण्यात आली आहे.
मुद्रण: शासकीय मध्यवर्ती मुद्रणालय, मुंबई.